

Официален вестник

на Европейския съюз

C 15

Издание
на български език

Информация и известия

Година 54
18 януари 2011 г.

Известие №	Съдържание	Страница
	I Резолюции, препоръки и становища	
	РЕЗОЛЮЦИИ	
	Комитет на регионите	
	86-а пленарна сесия от 5 и 6 октомври 2010 г.	
2011/C 15/01	Резолюция относно среща на високо равнище в Канкун по въпросите на изменението на климата. Приносът на КР към 16-ата конференция на страните по Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменение на климата (РКООНИК) 29 ноември — 10 декември 2010 г.	1
	СТАНОВИЩА	
	Комитет на регионите	
	86-а пленарна сесия от 5 и 6 октомври 2010 г.	
2011/C 15/02	Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Ролята на регионалните и местните власти в бъдещата политика в областта на околната среда“	4
2011/C 15/03	Становище на Комитета на регионите относно „Приносът на политиката на сближаване за стратегията „Европа 2020“ “	10
2011/C 15/04	Становище на Комитета на регионите относно „Измерване на напредъка — откъд БВП“	17

BG

Цена:
4 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

<u>Известие №</u>	Съдържание (<i>продължение</i>)	Страница
2011/С 15/05	Становище на Комитета на регионите относно „Мобилизиране на частни и публични инвестиции за възстановяване и дългосрочно структурно изменение — развиване на публично-частни партньорства“	23
2011/С 15/06	Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за района на Северно море—Ламанша“	26
2011/С 15/07	Становище на Комитета на регионите относно Програма в областта на цифровите технологии за Европа	34
2011/С 15/08	Становище на Комитета на регионите относно „Борба срещу бездомността“	41
2011/С 15/09	Становище на Комитета на регионите относно „Прилагането на европейската политика на съседство и в частност на инициативата за източно партньорство: модернизация, реформи и административен капацитет на местните и регионалните власти в Република Молдова“	46
2011/С 15/10	Становище на Комитета на регионите относно „Местните и регионалните власти в Грузия и развитието на сътрудничеството между Грузия и ЕС“	51

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

86-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ ОТ 5 И 6 ОКТОМВРИ 2010 Г.

Резолюция относно среща на високо равнище в Канкун по въпросите на изменението на климата. Приносът на КР към 16-ата конференция на страните по Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменение на климата (РКООНИК) 29 ноември — 10 декември 2010 г.

(2011/С 15/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Относно неотложната нужда ЕС да постигне по-голям напредък по програмата за глобалното изменение на климата

1. припомня ангажимента си, заявен в приетата на пленарната сесия на КР през юни 2009 г. резолюция относно **срещата на високо равнище по въпросите на изменението на климата в Копенхаген**;

2. потвърждава отново пълната си подкрепа за **международно споразумение по изменението на климата**, насочено към ограничаване на глобалното затопляне до не повече от 2 градуса по Целзий до 2012 г.;

3. изразява съжаление, че въпреки **вниманието, което беше отделено на изменението на климата в световен мащаб**, и тревогите по отношение на околната среда в периода преди срещата на върха в Копенхаген, постигнатото споразумение не успя да отговори на високите очаквания на широк кръг важни участници в политиката по отношение на изменението на климата в ЕС, включително и на местните и регионалните власти;

4. приветства усилията на Европейската комисия за постигане на **обвързващо международно споразумение относно намаляването на емисиите на парникови газове** и призовава ЕС да изрази единна и решителна позиция по време на 16-ата конференция на страните по РКООНИК в Канкун, в съответствие с духа и контекста на Договора от Лисабон, поемайки отново водеща роля в международните преговори по изменението на климата;

5. осъзнава, че целите на ЕС във връзка с изменението на климата могат да бъдат постигнати единствено ако, от една страна, бъдещото намаление на **емисиите бъде разпределено справедливо** между цялата международна общност, като бъдат подобавано взети предвид различните възможности и стартови

позиции на страните и регионите и ако, от друга страна, бъде постигнат международен консенсус за решителни действия, основаващи се на общи основни стандарти за редовен мониторинг, докладване и проверка (МДП);

6. признава, че съществува необходимост от постигане на по-голям напредък в ЕС относно борбата с изменението на климата, от по-нататъшно **поставяне на амбициозни цели** и от подкрепа и насърчаване на успехите при тяхното постигане, особено на местно и регионално равнище, и призовава Съвета и Комисията да приспособят и подсилват тяхната стратегия за политика на ЕС по отношение на климата, в случай че не се стигне до сключване на международен договор по изменението на климата;

7. изразява надежда по-специално, че ще бъде постигнато **споразумение относно необходимата архитектура** по въпроси като приспособяването, смекчаването на последиците, финансирането, намаляването на емисиите от обезлесяването (REDD), намаляването на международния въздушен и морски транспорт, създаването на нови механизми за пазар на въглеродни емисии, както и подкрепата за най-засегнатите развиващи се и най-слабо развити страни;

Относно ключовата роля на местните и регионалните власти

8. потвърждава отново твърдия си **ангажимент към постигане на целите 20-20-20 на ЕС** и призовава всички поднационални равнища на управление в света да инвестират в борбата срещу изменението на климата, да повишават осведомеността на обществото, да мобилизират публична политическа подкрепа, инвестиции от страна на предприятията и източници на финансиране, както и да мотивират производителите и потребителите да променят своето поведение за постигане на по-ефективно използване на ресурсите и по-екологосъобразна икономика;

9. подчертава, че предложеният от КР „**Териториален пакт**“ на местните и регионалните власти за стратегията „Европа 2020“ би могъл да бъде важен инструмент в борбата с изменението на климата, защото целите на „Европа за ефективно използване на ресурсите“ могат да бъдат постигнати ефективно единствено чрез тясно сътрудничество между европейското, националното, регионалното и местното равнище на управление, въз основа на принципа на субсидиарността;

10. изразява готовност за повишаване на **целта до 30 процента** при определени условия;

11. отбелязва, че Комисията е извършила анализ на възможностите за намаляване на емисиите на парникови газове с **повече от 20 %**. Изразява съжаление, че въз основа на този анализ Комисията счита, че сегашните условия не дават възможност на ЕС едностранно да увеличи целта за намаляване на емисиите до 30 %, както и за това, че за момента Комисията няма други политически инициативи;

12. подчертава усилията на градовете и регионите в Европа, приели местни или регионални стратегии по отношение на климата и енергетиката с конкретни цели за смекчаване на въздействието от изменението на климата и участващи в **Конвента на кметовете**, с цел намаляване на емисиите на CO₂ с поне 20 % до 2020 г.;

13. призовава Съвета и Европейската комисия да **включат КР в процеса**, водещ към 16-ата конференция на страните по РКООНИК в Канкун, за да гарантират цялостното и подходящо признаване на ролята на местните и регионалните власти в осъществяване на мерките за смекчаване на последиците и приспособяване към изменението на климата;

Относно включването на аспектите на изменението на климата и икономиката с ниски въглеродни емисии във всички секторни политики

14. счита, че приспособяването към изменението на климата и смекчаването на последиците от него трябва да бъдат **застъпени** във всички съществуващи политически рамки на ЕС като изрично поставена цел, включително в политиките на ЕС в областта на селското стопанство и развитието на селските райони, в това число за избягване на обезлесяването, в транспорта, биологичното разнообразие, управлението на водите и отпадъците и програмите за финансиране в области като сближаването в ЕС, индустриалната и селскостопанската политика и политиката на ЕС на сътрудничество за развитие;

15. призовава Европейската комисия да представи **всеобхватен пакет относно транспорта и изменението на климата** и припомня, че включването на въздушния и морския транспорт в световната схема за търговия с емисии ще бъде важна стъпка към намаляване на въглеродните емисии; счита, че в този пакет трябва да се отчете особеното положение на островите и най-отдалечените региони, които зависят в много голяма степен от въздушния и морския транспорт, като се търси баланс между намаляването на емисиите на CO₂ и огромните разходи, породени от приемането на мерки за борба срещу изменението на климата в тези региони;

16. изразява убеждението, че въз основа на стратегията „ЕС 2020“ ЕС трябва да започне конкретни проекти за преход към **икономика с ниски въглеродни емисии** („Световният зелен курс“), за да се превърне в най-щадящ климата регион в света;

17. счита, че енергийната политика на ЕС трябва да осигури решителен тласък на **иновациите в областта на ниските въглеродни емисии и енергийната ефективност**, като гарантира, че иновациите, енергийната ефективност и ранното въвеждане в експлоатация на нови технологии консолидира

водещата роля на европейските предприятия в ключови сектори на зелената икономика;

18. припомня, че за реализиране на икономии на енергия в съответствие с целите на ЕС 20-20-20 ще са необходими **значителни инвестиции** в сектори като промишлеността, транспорта и жилищата, както и в обществените и търговските сгради;

19. счита, че въглероден данък или някаква форма на пряко облагане на емисиите може да се окаже полезен инструмент както за насърчаване на по-икономичното енергопотребление и за използване на по-чиста енергия, така и за генериране на финансовите средства, необходими за осъществяване на нужните промени за борба срещу изменението на климата;

20. затова предлага да бъдат създадени **нови инструменти** като приоритетни линии по структурните фондове или под формата на отделен Фонд за енергийни инвестиции;

21. е убеден, че преходът към икономика с ниски въглеродни емисии трябва да се осъществи по **социално отговорен и икономически изгоден** начин, като се запазят и при необходимост се приспособят съществуващите работни места, заедно с новите „зелени“ работни места, които се очаква да бъдат създадени;

22. препоръчва да се сключват **стратегически публично-частни партньорства** като съюзи между малки и средни предприятия и местни и регионални власти с цел по-нататъшно развитие и внедряване на технологии с ниски въглеродни емисии и приканва регионите и градовете да сключат на местна основа пактове за действие в областта на климата между публични и частни партньори, в които да се определят конкретни мерки за действия в областта на климата за постигане на целите 20-20-20;

Постигане на водеща роля на ЕС по отношение на климата – многостепенно управление и бюджетни правомощия на МРВ

23. подчертава, че ефективните действия на ЕС за борба с изменението на климата изискват **съгласуване на усилията** между местното, регионалното, националното, европейското и световното равнище на управление;

24. подчертава колко е важно да се взема предвид ролята на регионалните и местните ешелони на управление в борбата срещу изменението на климата. Във връзка с това и прилагайки принципа на субсидиарност, подчертаваме необходимостта от отчитане на тези равнища на управление, тъй като сред техните правомощия са разработването на планове за смекчаване на последиците, приспособяване и други дейности на регионално и местно равнище от изключително значение в борбата срещу изменението на климата;

25. отбелязва, че тъй като 75 % от въглеродните емисии се генерират в **градските райони**, градовете са в предните редици на нашата борба с изменението на климата и подчертава факта, че провалът в Копенхаген по отношение на определянето на обвързващи цели за намаляване на емисиите на парникови газове изправя местните и регионалните власти пред особено тежката отговорност да предприемат решителни и неотложни действия на фронта на приспособяването към изменението на климата и смекчаването на последиците от него. **Конвентът на кметовете** е важна стъпка в правилната посока;

26. подчертава, че визията на ЕС за **синергии от зелената икономика и политиките по отношение на изменението на климата** би могла да вдъхнови останалата част от света, ако потенциалът на местните и регионалните власти бъде признат напълно, а участието им бъде улеснено;

27. подчертава, че една такава визия следва да включва **интегриран, новаторски набор от мерки** в транспорта, строителството и производството на енергия, представляващ нова революция, при която отделните домакинства участват в производството на енергия;

28. призовава Европейската комисия и Съвета да поемат **трайно и надеждно водещата роля на ЕС** в процеса на изготвяне на световната политика по отношение на изменението на климата, като разработват и укрепват местни, поднационални, национални или регионални умения, капацитет и институции, и призовава Европейската комисия да насърчава този подход в отношенията си със световните партньори;

29. изразява твърдата си вяра в потенциала на европейските местни и регионални власти да допринасят за водещата роля на ЕС в световен мащаб, давайки на останалите пример за подражание, и планира да започне прилагането на новия **Меморандум за разбирателство с Конференцията на кметовете на САЩ**, за да се гарантира, че европейските и американските общини ще постигнат конкретни резултати в областта на смекчаването на последиците от изменението на климата и приспособяването към него;

30. препоръчва настоятелно да се организират **обучения** за МРВ за начините за справяне с изменението на климата на най-близкото до гражданите равнище и **кампании за повишаване на осведомеността** на гражданите;

31. препоръчва настоятелно да се поставя особен акцент върху включването на изменението на климата в **бюджета на всички равнища на управление**. За тази цел:

- а) заявява отново, че на местните и регионалните власти следва да бъдат осигурени във възможно най-кратък срок **подходящи европейски инструменти** в подкрепа на местните и регионалните усилия за справяне с изменението на климата. Националните рамкови условия за финансиране следва да бъдат приспособени, а достъпът до заеми от Европейската инвестиционна банка – улеснен;
- б) отбелязва, че неотдавнашната финансова криза подлага на натиск общинските бюджети. Затова подчертава полезността на разработените по подходящ начин **субсидии и стимули** за местните и регионалните власти да насърчават енергийната ефективност, устойчивите политики в областта на енергетиката и проекти за енергия от възобновяеми източници; призовава за укрепване на **програма „Интелигентна енергия — Европа“** и едновременно с това за по-доброто ѝ насочване за задоволяване на променящите се нужди на местните и регионалните власти;
- в) препоръчва при предстоящия **преглед на бюджета на ЕС** предизвикателствата на изменението на климата да се превърнат в **хоризонтален приоритет** в рамките на съществуващите схеми за финансиране, като структурните фондове, ОСП и Рамковите програми за научни изследвания и технологично развитие;

г) предлага значителна част от **приходите** от европейската система за търговия с емисии да бъдат предоставени на местните и регионалните власти за осъществяване на мерки за намаляване на последиците и приспособяване към изменението на климата на местно равнище, и предлага **средства** от международния пазар на въглеродни емисии също да се използват в подкрепа на проекти в развиващите се страни;

д) припомня важната роля на **структурните фондове на ЕС** за намаляване на различията и предоставяне на всички региони на възможност да се възползват от тройната комбинация от научни изследвания, иновации и интелигентни инвестиции, за да коригират структурна неефективност;

Призив на местните и регионалните власти за световен подход и партньорство по програмата в областта на изменението на климата

32. призовава за насърчаване и развиване на **партньорски дейности** на държавите-членки на ЕС с местни и регионални власти в развиващите се страни и в страните с нововъзникващи икономики, и призовава в този смисъл европейските местни и регионални власти да се възползват от достиженията на правото на ЕС по отношение на **децентрализираното сътрудничество** и да ги разширяват, за да работят с поднационалните власти в развиващите се страни за повишаване на осведомеността, обмен на най-добри практики, трансфер на технологии и за гарантиране на ефективното изпълнение на финансовите ангажменти, поети в Копенхаген;

33. счита, че на международно и национално равнище е необходимо **по-голямо единдействие** в усилията за преодоляване на изменението на климата и загубата на биологично разнообразие, така че мерките взаимно да се подсилват, като се оптимизират възможностите в протичащите глобални процеси в рамките на международните конвенции;

34. призовава ЕС да подкрепи засиленото внедряване на подходи, основаващи се на екосистеми в рамките на **финансирането по РКООНИК**, включително Програмата на ООН за намаляване на емисиите от обезлесяването и деградацията на почвите (REDD/REDD+), като се стреми към разширяване на програмата, така че тя да обхване не само **горите**, но и други екосистеми, като **влажните зони**;

35. заявява отново ангажмента си към постигането на **международно обвързващо споразумение** и счита, че националните правителства ще успеят да постигнат целите си единствено с **активното участие на местните и регионалните власти**;

36. възлага на своя председател да **предаде настоящата резолюция** на председателя на Европейския съвет, на белгийското председателство на ЕС, на Европейската комисия, на Европейския парламент, на Европейския икономически и социален комитет и на РКООНИК.

Брюксел, 6 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

86-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ ОТ 5 И 6 ОКТОМВРИ 2010 Г.

Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Ролята на регионалните и местните власти в бъдещата политика в областта на околната среда“

(2011/С 15/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- изразява убеждението, че местните и регионалните власти следва да имат по-голяма роля във формулирането на политиката на ЕС в областта на околната среда, тъй като така се гарантира по-доброто ѝ прилагане и припознаване. Новаторските методи за многостепенно управление, включително чрез използването на съществуващите мрежи и платформи, ще насърчат проактивния ангажимент на местните и регионалните власти. Конвентът на кметовете може да се разглежда като добър пример в това отношение и концепцията за него може да се разшири, така че да обхване други ключови области на политиката на ЕС в областта на околната среда;
- приканва Европейската комисия да проучи възможността за съорганизиране на годишен форум за разглеждане на регионални и местни проблеми и решения при прилагане на законодателството на ЕС в областта на околната среда и призовава Европейския парламент да включи КР в дебатите си с ЕК относно прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда;
- приканва държавите-членки да гарантират, че вътрешното разпределение на правомощията се зачита и че са налице подходящи процедури за консултации, включително създаване на „екипи за транспониране“, съставени от експерти от националните администрации, регионите и сдруженията на местни власти за съвместна работа през целия цикъл на политиката;
- изразява подкрепа за обща и обвързваща рамка относно екологичните инспекции. Конкретните форма и съдържание на инспекциите би трябвало да се регулират на национално равнище и да се доразвиват на местно и регионално ниво въз основа на общите принципи, определени на равнището на ЕС и по-ниските от него равнища;
- подчертава, че Седмата програма за действие в областта на околната среда би била основен стълб на бъдещата стратегия „ЕС 2020“ и е необходимо да се определи въздействието ѝ върху политиката в областта на околната среда. Тя следва да има ясни цели и графици и да поддържа обща тематична стратегия в областта на опазването на почвите, включваща целта приемане на Рамкова директива за почвите.

Докладчик: г-жа Paula BAKER (UK/АЛДЕ), член на съвета на Basingstoke and Deane

Отправен документ: Сезиране от испанското председателство

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

A. Общи

1. приветства факта, че беше включен в „По-добри инструменти за екологична политика“ и в работата по Седмата програма за действие в областта на околната среда, тъй като местните и регионалните власти са ключови за осъществяването на политиката в областта на околната среда и постигането на видими резултати;

2. оценява високо отличната работа по екологични въпроси, която много местни и регионални власти вече извършват и желае да ги насърчи да продължат своите усилия;

3. признава, че ефективното прилагане представлява проблем. През 2008 г. 23,5 % (481) от всички нарушения на законодателството на ЕС са били свързани с околната среда⁽¹⁾, което показва, че увреждането на околната среда и нарушенията на конкуренцията продължават;

4. си поставя за цел чрез това становище да очертае възможности за повишаване на ефективността на опазването на околната среда на всички равнища на управление и на всички етапи от разработването на политиките;

B. Засилване на координацията и управлението

5. изразява убеждението, че местните и регионалните власти следва да имат по-голяма роля във формулирането на политиката на ЕС в областта на околната среда. Тяхното участие гарантира по-доброто ѝ прилагане и припознаване. Концепцията на КР за многостепенно управление следва да се прилага за политиката на ЕС в областта на околната среда, а пилотната работа по тристранни договори между ЕС, национални и регионални или местни равнища следва да бъде разширена⁽²⁾. Това би позволило наистина да се споделят отговорностите между различните равнища на управление, за да се постигнат договорените резултати;

6. изразява убеждението, че новаторските методи за многостепенно управление, включително чрез използването на съществуващите мрежи и платформи, ще насърчат проактивния ангажимент на местните и регионалните власти вместо да се разчита единствено на прилагането на законодателството на ЕС чрез държавите-членки. В европейските региони и градове съществуват много примери за амбициозни действия от страна на местното равнище, когато са липсвали действия от страна на държавата-членка, като например „Местна програма 21“, зародила се в резултат от Световната среща за Земята през 1992 г. Конвентът на кметовете може да се разглежда като добър пример в това отношение;

⁽¹⁾ COM(2009) 304 окончателен, уебсайт на Европейската комисия „Статистика за нарушенията в областта на околната среда“ („Statistics on environmental infringements“).

⁽²⁾ CdR 89/2009 fin, COM(2002) 709 окончателен.

7. призовава Европейската комисия да проучи дали тази концепция би могла да бъде разширена върху други ключови политически области на ЕС като биоразнообразието, отпадъците и водите, шума, замърсяването на въздуха и земеползването на базата на интегриран подход, включващ междусекторна координация;

8. изразява съжаление, че въпреки че регионалните и местните власти имат ясно определени задачи по отношение на опазването на околната среда, законодателството на ЕС в областта на околната среда е насочено към държавите-членки и призовава за определяне само на един „компетентен орган“ (рядко „органи“), като само по изключение посочва сътрудничеството⁽³⁾;

9. изразява съжаление, че в плановете на Европейската комисия за подобряване на прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда липсва акцент върху действия в подкрепа на доброто местно и регионално управление;⁽⁴⁾

10. отбелязва, че в член 11 от Договора от Лисабон се изискват засилен диалог и консултации от страна на европейските институции. Местните и регионалните власти са убедени, че тази нова разпоредба предоставя възможности за развитие на ролята им във формулирането на политиката на ЕС. Освен това принципът на субсидиарност е разширен върху регионалните и местните равнища, а в член 5 на Протокола относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност се посочва, че проектите на законодателни актове следва да съдържат оценка на финансовото въздействие на предложението и последиците за правилата, които следва да бъдат въведени от държавите-членки, включително регионално законодателство;

11. изразява убеждението, че оценката на въздействието на Европейската комисия следва да бъде разширена така, че да обхване местното и регионалното равнище, като анализът на териториалното въздействие се превърне в стандартна практика;

12. призовава Европейския парламент и Съвета да подлагат изменения и модификации на законодателни предложения, които имат мащабни последиствия за местните и регионалните власти, с оценка на въздействието, подобна на извършената за първоначалното предложение;

13. подчертава, че прилагането на законодателството в областта на околната среда често изисква значителен административен и финансов ангажимент, както и познаване на материята, професионална компетентност и политическа воля. Определянето на въздействието върху местните и регионалните институционални структури може да спомогне за обосноваването на по-големи финансови стимули и на необходимата европейска и национална подкрепа;

⁽³⁾ Проучване на Brussels Environment (IBGE) от 2010 г. „Регионалното измерение в регламентите и директивите на ЕС в областта на околната среда“ („The Regional Dimension in EU Environmental Regulations and Directives“), <http://www.eapdebate.org/files/files/study-regionaldimension.pdf>.

⁽⁴⁾ COM(2008) 773/4.

14. счита за необходимо Европейската комисия да разполага с общи инструменти, за да предостави на местните и регионалните власти достатъчно ресурси за изпълнение на поставените цели;

15. счита, че е необходима по-добра комуникация между всички равнища на управление на всички етапи от разработване на политиките; включване на инвестициите в информационни системи и интернет инструменти, които правят информацията относно околната среда прозрачна за обществеността и публичните институции. Тежестта, свързана с докладването от местните и регионалните власти, може да бъде намалена чрез ИКТ без това да се отрази на въздействието на законодателството;

16. призовава националните министерства да създадат вертикални „екипи по досиета“, състоящи се от експерти от националната администрация, регионите и сдруженията на местни власти, които да работят заедно през целия цикъл на политиката;

17. желае да види по-машабно популяризиране на програма LIFE+ на ЕС във всички региони на Европа с цел насърчване на новаторски действия на местно равнище, както и повишаване на въздействието и видимото присъствие на част „Политика и управление на околната среда“ на тази програма;

18. приветства предложението на Европейската комисия за създаване на постоянни мрежи за прилагане с участието на служители на Европейската комисия и лица за контакти от държавите-членки⁽⁵⁾. Лицата за контакт от държавите-членки следва да разполагат с подкрепата на национални екипи по прилагане, включващи представители на местните и регионалните администрации;

19. призовава без повече бавене да се предприемат последващи действия в Съвета по предложението за директива относно достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, одобрено от Европейския парламент през 2004 г. Това би довело до пълно прилагане на Конвенцията от Орхус и би допринесло за по-доброто и по-последователно прилагане на законодателството в областта на околната среда;

20. призовава за споделяне на знания между съдебните системи, разглеждащи нарушения и неизпълнение на законодателството на ЕС в областта на околната среда;

21. изразява подкрепа за призива на Европейския парламент за обща и обвързваща рамка относно екологичните инспекции, създаване на орган на ЕС за екологични инспекции и укрепване на Мрежата на ЕС за изпълнение и прилагане на законодателството по околна среда (IMPEL)⁽⁶⁾. Един обвързващ инструмент за инспекции може да намали нелоялната конкуренция между регионите и градовете в ЕС, дължаща се на различните режими на инспекция, както и да осигури стандартизирани правни действия. Но конкретните форма и съдържание на инспекциите

би трябвало да се регулират на национално равнище и да се доразвиват на местно и регионално ниво въз основа на общите принципи, определени на равнището на ЕС и по-ниските от него равнища;

22. повтаря препоръката си за разширяване на мрежата IMPEL върху местните и регионалните равнища във всички държави-членки, което би могло да включва развиване на силни национални мрежи IMPEL за широко разпространяване на резултатите от IMPEL⁽⁷⁾;

V. Създаване на по-ефективни връзки между политиките

23. приветства неотдавнашните действия на ГД „Регионална политика“ и ГД „Околна среда“ за осигуряване на пълно спазване на екологичните изисквания и изразява убеждението, че такава съгласуваност е необходима между всички ведомства. Холистичният дневен ред, включен в стратегията „ЕС 2020“, е добре дошъл, но се нуждае от силно териториално измерение;

24. счита, че съгласуваността на политиките и екологичните въздействия са отчетени в прегледа на бюджета на ЕС след 2013 г. и във всички фондове на ЕС за сближаване и селско стопанство;

25. подчертава наличието на неволни противоречия между различните елементи на законодателството в областта на околната среда. Така например, намаляването на отпадъците би следвало да се регулира както от Рамковата директива за отпадъците, така и от Директивата за продуктите. Опростяването в посока на ясно, недвусмислено и насочено към резултати законодателство ще доведе до по-целенасочени, по-добре приемани и прилагани регламенти;

26. подчертава, че Европейската комисия следва да се консултира с местните и регионалните власти при изготвяне или преразглеждане на европейското законодателство. Техният ценен опит може да спомогне за ранното откриване на несъответствия с други политики или на вредни въздействия и да повиши ефективността на законодателството;

27. призовава за облекчаване на правилата относно пазарните нарушения, когато те са пречка пред възлагането на екологични обществени поръчки;

28. счита, че законодателството, насочено към справяне с източника на определено екологично въздействие, е жизненоважно за постигане на целите по отношение на околната среда и осигурява съгласувани задължения за местните и регионалните власти. Така например, местните и регионалните власти не могат да влияят върху стандартите за емисиите от автомобили, но са задължени да покриват целите за ЕС по отношение на качеството на въздуха;

29. се застъпва за използване на основани на пазара инструменти, отразяващи пълните разходи за дадена стока или услуга, като по този начин правят екологичните въздействия през целия ѝ жизнен цикъл видими за потребителя в момента на покупката и подчертават отговорността на производителя;

⁽⁵⁾ COM(2008) 773/4.

⁽⁶⁾ Резолюция от 20 ноември 2008 г. относно преразглеждането на Препоръка 2001/331/ЕО за определяне на минимални критерии за инспекции на околната среда в държавите-членки.

⁽⁷⁾ CdR 36/2001 fin.

Г. По какъв начин местните и регионалните власти могат да разширят дейността си в областта на околната среда

Въпроси, свързани с управлението

30. приканва държавите-членки да гарантират, че вътрешното разпределение на правомощията се зачита и че са налице подходящи процедури за консултации с местните и регионалните власти. Доброто сътрудничество, в частност посредством „екипи за транспониране“, съставени от представители на националните, регионалните и местните администрации, подкрепя взаимното разбиране и успешното прилагане на законодателството⁽⁸⁾;

31. подчертава основната роля на регионалните и местните власти в събирането на данни за околната среда. За да се гарантира, че докладите и показателите за състоянието на околната среда в ЕС са съгласувани, ефективни и надеждни, е необходимо отговорностите, ресурсите и информационните потоци да бъдат правилно разпределени между общините, регионите и държавите-членки;

32. насърчава прозрачността на функциите, особено между ведомствата, които осигуряват прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда, както и онези, които предоставят екологични услуги или инфраструктура и устройство на територията;

Обмен на информация

33. призовава националните и регионалните министерства и агенции по околната среда да разработват с участието на представители на местните и регионалните власти насоки, включително и конкретни предложения за инструменти, бенчмаркинг и модели за процедурите, които да се прилагат от местните и регионалните власти. Същевременно те следва да предприемат подходящи мерки за насърчаване на сътрудничеството между местните и регионалните власти в ЕС, които са изправени пред сходни проблеми, свързани с околната среда;

34. признава стойността на споделянето на най-добри практики между местните и регионалните власти, включително начини за справяне с предизвикателствата на достъпа до информация и видимо присъствие или на езиковите различия;

Ангажиране и включване на гражданите

35. поздравява онези власти, които вдъхновяват и включват гражданите в създаването на дългосрочна визия за качеството на живот в техните територии, като свързват екологични, социални и икономически въпроси;

36. призовава за подкрепа за образованието и научноизследователската дейност за засилване на връзките между гражданите и тяхната околна среда. Гражданите не осъзнават напълно ролята на околната среда в своя живот⁽⁹⁾. Тъй като местните и регионалните власти са най-близкото до местните общности равнище, те могат да насърчават по-голямата информираност на гражданите от всички възрасти;

⁽⁸⁾ CdR 199/2009 fin, CdR 89/2009 fin, проучване на ЕПА от 2009 г. „Институционално въздействие на законодателството на ЕС върху местните и регионалните власти“ („The institutional impacts of EU legislation on local and regional governments“).

⁽⁹⁾ По данни от специалните проучвания на Евробарометър за обществените нагласи по отношение на околната среда (биоразнообразие 2010 г., изменение на климата 2009 г., околна среда 2008 г.) вж. http://ec.europa.eu/environment/working_en.htm.

37. счита, че властите следва да въведат процедури за разпространяване на информация – за предпочитане чрез интернет – и да прилагат Конвенцията от Орхус⁽¹⁰⁾, предоставяйки достъп до правосъдие в областта на околната среда, включвайки обществеността в наблюдението на прилагането на местно равнище на политиката на ЕС в областта на околната среда и създавайки подходящи инструменти за демокрация на участието и припопонаване на местно равнище;

38. изразява убеждението, че директивите за СЕО и ОВОС са ключови инструменти, чрез които политиката в областта на околната среда на местно и регионално равнище и публичното участие⁽¹¹⁾ могат да гарантират, че местните знания са взети под внимание, като същевременно отбелязват последиците по отношение на разходите и уменията;

39. призовава местните и регионалните власти да използват опростени и съгласувани публични инструменти за екологичен контрол, които улесняват изпълнението на задълженията, установени от законодателството и насърчават връзката между публичните власти и обществеността въз основа на принципите на ефикасност, прозрачност и споделена отговорност;

Финанси и хоризонтална интеграция

40. приканва местните и регионалните власти да интегрират околната среда във всички области на дейност, например като подкрепят екологосъобразни местни предприятия с рисков капитал, бизнес ангели и микрокредити, включително съвети относно „зелени“ обществени поръчки;

41. насърчава местните и регионалните власти да бъдат „зелени възложители“. Обществените поръчки представляват 16 % от БВП на ЕС и следва да осигуряват най-добра екологична стойност, следователно новият уебсайт за зелени обществени поръчки (<http://ec.europa.eu/environment/gpp>) е добре дошъл;

42. подкрепя пълното използване на вариантите за възстановяване на разходите, посочени в член 9 от Рамковата директива за водите, за да се предоставят стимули за икономии и ефективност, и член 14 от Рамковата директива за отпадъците, за да се направят екологичните разходи видими за потребителя, и призовава подобни икономически инструменти да бъдат включени в бъдещите предложения;

43. като зачита съществуващите национални системи за планиране, подкрепя тясното съгласуване на планирането (включително и устойчивото териториално устройство) с производството и разпространението, с цел насърчаване на развитието при ниски емисии на въглерод, на устойчивото производство, на ефективното използване на ресурсите и на енергията от възобновяеми източници, за да се създадат „зелени“ работни места и да се насърчи устойчивият растеж, като се намалят въздействията върху околната среда и общественото здраве;

⁽¹⁰⁾ Конвенция на Икономическата комисия на ООН за Европа за достъпа до информация, публичното участие във вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

⁽¹¹⁾ CdR 38/2010 fin.

44. призовава при изготвянето на бъдещата политика за управление на околната среда в граничните региони и в съседни области с общи реки или други общи гранични водни басейни да се използват по-добре партньорските програми като Еврорегиони на местно равнище, за да оказват влияние и в съседната страна, и да се изготвят и прилагат общи програми за опазване на околната среда;

Д. С какво може да допринесе КР

На етапа на разработване на политиката

45. приканва Европейската комисия да приеме по-проактивен подход, като търси мнението на КР на ранен етап от изготвянето на политиката чрез искания за прогнозни становища;

46. заявява ангажимента си да продължи съществуващото сътрудничество с Европейската комисия при оценката на въздействието на някои предложения върху местните и регионалните власти (териториална оценка на въздействието) посредством специфичните мрежи на КР – Мрежата на КР за наблюдение на субсидиарността и Платформата за наблюдение на „ЕС 2020“;

На етапите на разработване на политиките и на вземане на решения

47. заявява ангажимента си при изготвяне на своите становища да включва опита на практиците в местните и регионалните администрации. Това включва целеви консултации със специфичните мрежи на КР – Мрежата на КР за наблюдение на субсидиарността и Платформата за наблюдение на „ЕС 2020“, както и организиране на изслушвания с участието на местни и регионални сдружения и ключови заинтересовани страни;

На етапа на вземане на решение

48. подчертава, че с Договора от Лисабон се засилва ролята на КР в процеса на вземане на решения относно политиката на ЕС в областта на изменението на климата чрез изричното въвеждане на задължителна консултация с КР; приветства също така разпоредбата на Договора от Лисабон относно правото на повторна консултация в случай че законодателно предложение бъде изменено значително в законодателния процес, която дава на КР правото да изготвя преразгледани становища;

49. желае да засили сътрудничеството със съзаконодателите – Европейския парламент и Съвета – по досиета по въпроси на околната среда. Комисия ENVI на Европейския парламент би могла да разгледа възможността за организиране на съвместни изслушвания и да кани докладчици на КР да представят становища на КР. Държавите-членки биха могли да поканят КР да участва систематично в неформалните заседания на Съвета „Околна среда“⁽¹²⁾;

При подобряване на прилагането

50. приканва Европейската комисия да проучи възможността за съорганизиране на годишен форум за разглеждане на регионални и местни проблеми и решения при прилагане на законодателството на ЕС в областта на околната среда в

конкретни сектори, каквито са водите или биоразнообразието, шумът, качеството на въздуха или отпадъците;

51. призовава Европейския парламент да включи комисия ENVE на КР в конкретните дебати на комисия ENVI с Европейската комисия относно прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда;

52. предлага да се развие още повече наградата „Европейска зелена столица“ и подчертава желанието си да участва в журито за нейното присъждане. Предлага за тази цел:

— бюджетни ресурси за лауреатите за насърчаване на добавената стойност на ЕС в техните прояви, за които е била присъдена наградата, подобно на наградата „Европейска столица на културата“;

— максимализиране на ползите и резултатите за градовете, определени за „Европейска зелена столица“; включване на работа в мрежа на наградените, с цел обмен на опит и най-добри практики. Може да се предвиди подкрепа от КР за организиране на прояви и докладване на резултати на КР и Европейската комисия;

— КР да организира своите европейски прояви, конференции и заседания на комисии в съответната „Европейска зелена столица“ на годината, с цел още повече да засили обмена на ноу-хау и най-добри практики;

— да се насърчават градовете, избрани за „Европейска зелена столица“ няколко години след избирането си да отчитат какви допълнителни действия са предприели в областта на устойчивата градска политика. Те следва да бъдат канени да споделят новите си постижения и възгледи с други градове и заинтересовани страни по време на ключови европейски прояви;

— с наградата да се насърчава публичното включване в демокрацията на участието и припознаването на местно равнище, включително регионално измерение чрез участие на крайградските райони в дейностите по наградата „Европейска зелена столица“;

— прецизиране на процеса на подбор, напр. възможност журито да интервюира представители на градовете от краткия списък и да организира посещения в тях;

— КР може да бъде съ-домакин на церемонията за връчването на наградата, с цел повишаване на нейното видимо присъствие;

Е. Към бъдеща рамка на политиката в областта на околната среда

Нужда от Седма програма за действие в областта на околната среда

53. изразява убеждението, че Шестата програма за действие в областта на околната среда беше инструментът за приемане на законодателството на ЕС в областта на околната среда до момента, както и че съществува необходимост от Седма програма за действие в областта на околната среда;

⁽¹²⁾ CdR 89/2009 fin.

54. подчертава, че Седмата програма за действие в областта на околната среда би подсилвала стратегията на ЕС за устойчиво развитие и би била основен стълб на бъдещата стратегия „ЕС 2020“, в която често се говори за „зелен растеж“ и за преход към икономика с ниски емисии на въглерод и ефективно използване на ресурсите. Седмата програма за действие в областта на околната среда е необходима, за да се посочи какво се има предвид с тези термини и какви са последиците от тях за политиката в областта на околната среда;

55. счита, че Седмата програма за действие в областта на околната среда ще бъде от полза както за предприятията, така и за местните и регионалните власти, като ще осигурява структурирана, дългосрочна рамка за планиране, включително на големите инвестиции в инфраструктура;

56. отбелязва, че политиката в областта на околната среда трябва да бъде интегрирана във всички области на политиката – нещо, което не може да се постигне само чрез приемането на конкретно законодателство;

57. изразява опасение, че ако след изтичането на Шестата програма за действие в областта на околната среда – първата програма за действие в областта на околната среда, която представлява правен инструмент, решенията по които са обвързващи – не бъде приета друга такава програма, това би могло да се изтъкува като липса на политически ангажимент в областта на основно значение за гражданите;

Възможни елементи на Седмата програма за действие в областта на околната среда

58. изразява съжаление за липсата на изрична препратка към Комитета на регионите в Шестата програма за действие в областта на околната среда и призовава принципът на многостепенното управление по отношение на околната среда да стане важен елемент на Седмата програма за действие в областта на околната среда;

59. изразява убеждението, че Седмата програма за действие в областта на околната среда е дългосрочен стратегически документ за планиране, който следва да има ясни цели и графици, да премине от относителни към абсолютни цели (напр. CO₂ на глава от населението) за намаляване на конкретен натиск върху околната среда и да включва ясни екологични резултати въз основа на SOER 2010 ⁽¹³⁾;

60. отбелязва, че при прилагането на Седмата програма за действие в областта на околната среда следва да се вземат под внимание правомощията на местните и регионалните власти, както и към политическия и административния им периметър на действие;

61. изразява убеждението, че тя следва да включва основен преглед на събирането и управлението на данните, за да се осигури адекватно сравнение на резултатите и по-смислено разбиране на най-добрите практики;

62. счита, че Седмата програма за действие в областта на околната среда следва да насърчава по-нататъшната употреба на пазарни инструменти в съчетание с регулиране. Шестата програма за действие в областта на околната среда насърчаваше употребата на икономически инструменти за подобряване на ресурсната ефективност и минимизиране на въздействията върху околната среда. Там, където беше използван този подход, той доведе до намаляване на финансовата тежест за местните и регионалните власти и до по-добро прилагане;

63. призовава от 2013 г. нататък чрез Седмата програма за действие в областта на околната среда да се насърчава възможността за регионите и градовете пряко да ползват финансовите средства, получени благодарение на схемата на ЕС за търговия с квоти за емисии на парникови газове, за да финансират местни програми за борба с изменението на климата,

64. предлага програмата да има дългосрочен хоризонт – най-малко до 2020 г., тъй като още отсега следва да започнем да планираме за 2050 г. – съчетан с междинна оценка и наблюдение и с ясни пътни карти с междинни цели;

65. предлага да се използва систематичен подход за ресурсна ефективност, включващ конкретни цели и графици за абсолютно количествено намаляване на употребата на природни ресурси и приемане на ново определение за БВП, което да отчита екологичното въздействие;

66. призовава настоятелно за запазване на връзките между различните области на политиката, а екологичните цели и изисквания да бъдат интегрирани във всички сектори, например земеползване и градоустройствено планиране, градска мобилност, земеделско и горско стопанство, шум, замърсяване на въздуха и здравеопазване;

67. призовава за интегриране на екологичните цели в основните бюджетни области, като развитие на селските райони и селско стопанство;

68. отбелязва, че 75 % от населението на ЕС живее в градове, които генерират 75 % от емисиите на парникови газове, но са също така образователни, изследователски и новаторски центрове. Седмата програма за действие в областта на околната среда следва да има ясно градско измерение и механизъм за ангажиране и овластяване на градовете;

69. признава, че общите цели на ЕС по отношение на изменението на климата, продоволствената сигурност и биологичното разнообразие се подкопават от процесите на деградация на почвите. Ето защо една обща тематична стратегия в областта на опазването на почвите, включваща целта приемане на Рамкова директива за почвите, следва да остане част от Седмата програма за действие в областта на околната среда.

Брюксел, 5 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

⁽¹³⁾ Доклад на Европейската агенция по околната среда за състоянието на околната среда в Европейския съюз, предстои да бъде публикуван през ноември 2010 г.

Становище на Комитета на регионите относно „Приносът на политиката на сближаване за стратегията „Европа 2020““

(2011/С 15/03)

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

- Комитетът на регионите трябва да бъде включен по структуриран начин – включително и чрез използването на резултатите от платформата за наблюдение „Европа 2020“ – в по-нататъшното прилагане на стратегията „Европа 2020“. Наред с това в годишния доклад на Комисията за пролетната среща на върха следва да се предвиди *специална глава, посветена на включването на местните и регионалните власти* в прилагането на стратегията;
- политиката на сближаване трябва и занапред да бъде насочена към целите на залегналото в Договора за ЕС икономическо, социално и териториално сближаване, по-конкретно посредством намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-неблагодетелстваните региони. При това условие политиката на сближаване ще допринесе активно за прилагането на целите на стратегията „Европа 2020“;
- единствено посредством хоризонтален подход на политиката на сближаване може да се гарантира, че всички региони в Европейския съюз ще имат възможност да се включат активно в прилагането на стратегията „Европа 2020“;
- това може да стане чрез *Териториален пакт с регионалните и местните власти*, в който на равнището на европейските институции да се определи участието на местните и регионалните власти в осъществяването на стратегията „Европа 2020“ и да се отправи препоръка за териториални пактове, които на равнището на държавите-членки биха дали възможност за структурирано участие на местните и регионалните власти според съответните им компетенции.

Главен докладчик:	д-р Michael Schneider, държавен секретар по федерални и европейски въпроси представител на федерална провинция Саксония-Анхалт в германския Бундесрат (DE/ЕНП)
Отправен документ:	Сезиране от белгийското председателство

1. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Уводни бележки

1. отбелязва, че с внасянето на съобщението на Европейската комисия и със заключенията на Европейския съвет относно стратегията „Европа 2020“ бяха взети важни решения за бъдещата насоченост на политиките на ЕС към насърчаване на устойчив растеж, иновации и заетост;

2. подчертава, че в хода на последвалите дискусии европейските институции се договориха за основни цели и приоритетни области на действие, за които през следващите месеци трябва да се положи основа чрез водещи инициативи и законодателни предложения;

3. посочва, че особено значение има включването и активното участие на местните и регионалните власти в по-нататъшното развитие на стратегията, както и засилването на тяхната роля в прилагането;

4. отбелязва във връзка с това, че един от ключовете за успеха на стратегията „Европа 2020“ е целенасоченото използване на потенциала и ресурсите на местните и регионалните власти;

5. подчертава значителния принос, който политиката на сближаване на ЕС може да даде за прилагането на стратегията „Европа 2020“;

6. поради това приветства факта, че белгийското председателство на Съвета на ЕС поиска Комитетът на регионите да изготви становище относно бъдещата роля на политиката на сближаване за прилагане на стратегията „Европа 2020“;

7. напомня, че през последните години Комитетът на регионите се занимава активно с насочеността на Лисабонската стратегия и участието на местните и регионалните власти в нейното прилагане, а също така даде своя принос по въпроса за бъдещата насоченост на стратегията „Европа 2020“;

8. препраща във връзка с това по-специално към следните документи:

— Бялата книга на Комитета на регионите за многостепенното управление ⁽¹⁾, в която по отношение на териториалното

⁽¹⁾ Бяла книга на Комитета на регионите за многостепенното управление, Cdr 89/2009 fin.

сближаване се призовава за последователното включване на местните и регионалните власти в секторните политики на ЕС,

— становището относно „Бъдещето на Лисабонската стратегия след 2010 г.“ ⁽²⁾, в което се отбелязва, че новата стратегия следва да се изгражда на основата на съществуващите структури за партньорство,

— становището относно „Бъдещето на политиката на сближаване“ ⁽³⁾, в което се призовава политиката на сближаване да продължи и в бъдеще да бъде централен стълб на процеса на европейска интеграция;

Цели: „Европа 2020“ и сближаването се обуславят взаимно

9. подчертава, че изходна точка за оценка на бъдещата роля на политиката на сближаване за прилагане на стратегията „Европа 2020“ трябва да бъдат правното основание в договорите и целите на различните политики на ЕС;

10. отбелязва във връзка с това, че приносът на политиката на сближаване за прилагане на стратегията „Европа 2020“ трябва да отразява определената в член 174 от ДФЕС цел, както и хоризонталната цел за икономическо, социално и териториално сближаване, въведена с Договора от Лисабон в член 3 от Договора за Европейския съюз;

11. посочва, че целта на политиката на сближаване е да се укрепи икономическото, социалното и териториалното сближаване, за да се насърчи хармоничното развитие на Съюза като цяло и да се намалят различията в степента на изоставане в развитието на отделните региони, както и степента на изоставане на най-неблагоприятните региони. Във връзка с това специално внимание трябва да бъде отделено на селските райони, на районите, засегнати от неблагоприятни икономически условия или на зоните, в които протича индустриален преход, както и на регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони. Освен това Комитетът на регионите припомня посочените в проучването „Европа 2020“ предизвикателства пред регионите в ЕС, включително пред регионите, разположени до външните граници на ЕС, както и градските райони, чиито периферни зони често са в положение на нарастваща разруха и социално и икономическо обедняване; счита също, че в съответствие с член 349 от ДФЕС най-отдалечените райони трябва да бъдат обхванати при прилагането на стратегията „Европа 2020“;

⁽²⁾ Становище на Комитета на регионите относно „Бъдещето на Лисабонската стратегия след 2010 г.“, Cdr 25/2009 fin.

⁽³⁾ Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Бъдещето на политиката на сближаване“, Cdr 210/2009 fin.

12. отбелязва, че структурните фондове на ЕС допринесоха значително за прилагането на предходната Лисабонска стратегия, но изразява съжаление, че местните и регионалните власти бяха много слабо ангажирани в изпълнението;

13. поради това подкрепя заключенията на Европейския съвет от 17 юни 2010 г., в които се подчертава значението на насърчаването на икономическото, социалното и териториалното сближаване, както и на изграждането на инфраструктура, за да се допринесе за успеха на стратегията „Европа 2020“, но изразява съжаление, че в тези заключения се демонстрира малко „чувствителност“ по териториалните аспекти;

14. препраща към заключението на доклада на г-н Кок относно незачитането на местните и регионалните власти при прилагането на Лисабонската стратегия и извежда оттам необходимостта за създаване на добри предпоставки за успешно прилагане на стратегията „Европа 2020“ чрез активно участие на властите по места;

15. поради това разглежда следните аспекти като особено важни предпоставки за успех при прилагането на стратегията „Европа 2020“:

— включването на местните и регионалните власти трябва да става на ранен етап и да е всеобхватно, за да могат участниците да се идентифицират с целите, съдържанието и мерките на стратегията „Европа 2020“;

— стратегията „Европа 2020“ трябва да мобилизира потенциала за развитие на всички местни и регионални власти;

— изградената по-скоро на тематичен принцип стратегия „Европа 2020“ трябва да бъде свързана с хоризонталния подход на политиката на сближаване, за да се постигне всеобхватно участие и цялостно въздействие сред всички местни и регионални власти;

16. предупреждава, обаче, политиката на сближаване да не бъде административно натоварвана в още по-голяма степен чрез въвеждането на допълнителни задължения за докладване, които надхвърлят съществуващите сега процедури;

17. подчертава, че и занапред в центъра на политиката на сближаване трябва да бъдат поставени гъвкави и адаптирани към местните и регионалните условия стратегии, които допринасят за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“, като дават отговор на извънредно различните потребности във връзка с развитието на местните и регионалните власти по места;

18. още веднъж твърдо се противопоставя на предложението на Европейската комисия, направено в нейното съобщение от 12 май 2010 г. относно укрепване на икономическото управление, да се спират средствата от структурните фондове в рамките на процедурата при прекомерен дефицит и препраща към своята резолюция от 10 юни 2010 г. ⁽⁴⁾;

⁽⁴⁾ Позиция на Комитета на регионите, изразена в неговата резолюция от 10 юни 2010 г. (CdR 175/2010, параграф 12).

19. припомня, че политиката на сближаване е в тясна връзка и с услугите от общ интерес, доколкото двете политики участват хоризонтално в укрепването на вътрешния пазар и в сближаването в Европа. Поради това смята, че на услугите от общ интерес, които са определящ фактор за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, би трябвало да се придаде повече значимост в стратегията „Европа 2020“. Както се препоръчва в доклада на г-н Monti за нова стратегия за вътрешния пазар (май 2010 г.) именно финансирането на инфраструктурите за услугите от общ интерес и услугите за социално приобщаване би трябвало да бъде политическата цел на бъдещата стратегия за растеж на Европейския съюз;

20. счита, че започването на необходимите структурни реформи в Европа, включително и на институциите на ЕС, с цел укрепване на устойчивия растеж, иновациите и заетостта, представлява основна задача и значителна добавена стойност на стратегията „Европа 2020“. Тези структурни реформи са от голямо значение и за успешното прилагане на политиката на сближаване;

21. отхвърля мерките за ограничаване на приоритетите за използване на структурните фондове до установените в рамките на стратегията „Европа 2020“ структурни пречки, когато те не съответстват същевременно и на целите на политиката на сближаване (поставяне на условия във връзка със съдържанието им);

22. вижда обаче в рамките на партньорски диалог с местните и регионалните власти, който трябва да започне на ранен етап преди следващия период на планиране на структурните фондове и където е необходимо на договорна основа като тази на териториалните пактове, предложени от КР, възможности за определяне на общи цели и рамкови условия за бъдещото използване на структурните фондове, които са в значителна степен обвързващи за всички участници и по този начин биха могли да допринесат за определянето на макроикономическите условия;

Приносът на политиката на сближаване за прилагане на трите приоритета: интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж

23. приветства принципната насоченост на стратегията „Европа 2020“ към устойчив растеж, иновации и заетост и подкрепя засиленото включване на социалното и екологичното измерение;

24. вижда в това израз на цялостно разбиране, според което конкурентоспособността трябва да се основава на устойчивост и засилено социално и териториално сближаване;

25. отбелязва, че още в миналото политиката на сближаване е допринесла значително за засилване на интелигентния, приобщаващ и устойчив растеж в Европейския съюз, като играе централна роля и понастоящем в стратегията „Европа 2020“;

Приносът на политиката на сближаване към изпълнението на целите

26. подчертава, че инструментите на политиката на сближаване – в рамките на определените в Договора цели на политиката на сближаване – могат да дадат важен принос за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“. При това е задължително да се следи за запазване на баланса между традиционните задачи на тази политика (които продължават да бъдат актуални) и новите стратегически предизвикателства, общи за целия ЕС. Този баланс може да се постигне например посредством запазването на специфичния статут на регионите по цел „Сближаване“;

27. посочва, че особено на фона на все по-ограничените финансови средства, целите на бъдещата стратегия „Европа 2020“ не са ориентирани най-вече към количественото усвояване на бюджетни средства, и счита, че успешното прилагане на стратегията „Европа 2020“ ще зависи в значителна степен от вида и качеството на използваните инструменти и доколко те са лесни за използване; във връзка с това заявява, че е от основно значение да се полагат усилия за максимално интегриране на всички настоящи финансови инструменти на ЕС. Това се отнася по-специално за онези от тях, които на практика служат за финансиране на инициативи с подобен характер (например ЕФРР и ЕЗФРСР за аспекта, свързан с развитието на селските райони);

28. вижда необходимост от по-нататъшното разработване на иновационни инструменти за финансиране в рамките на политиката на сближаване като например револвиращ фонд, за да може по-този начин също да се подобри допълнително „ефектът на лоста“ на политиката на сближаване по отношение на изпълнението на целите на стратегията „Европа 2020“;

29. посочва във връзка с *целта в областта на заетостта* (повишаване до 75 % на равнището на заетост на възрастната група 20-64 години в Европейския съюз) факта, че в рамките на текущите програми по структурните фондове се предоставят около 14 милиарда евро за укрепване на капацитета на предприятията и работниците да прогнозират и управляват промените. Около 9,4 милиарда евро от тази сума са предвидени за подпомагане на предприятията при въвеждането на ефективни мерки за развитие на персонала;

30. подчертава във връзка с това необходимостта от засилване на сътрудничеството между фондовете с териториално измерение и по-конкретно между Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие, за да се създадат нови възможности за заетост и съответно да се засили пригодността за заетост чрез мерки за образование и обучение;

31. поради това подкрепя предложението за създаване на обща европейска стратегическа рамка, която да включва Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Финансовия инструмент за ориентирани на рибарството (ФИОР); ето защо призовава Европейската комисия да гарантира това сътрудничество между ЕФРР и ЕСФ и през следващия финансов период чрез общ рамков регламент за политиката на сближаване;

32. подчертава по отношение на *целта в областта на научните изследвания* (увеличаване на разходите за НИРД в Европейския съюз до 3 % от БВП) факта, че по данни на Комисията в текущия финансов период 86 милиарда евро или 25 % от средствата за сближаване се усвояват за НИРД и иновации, които по този начин биват насочвани към създаването и изграждането на изследователска среда в европейските региони;

33. посочва, че по начина, по който се тълкува в рамките на политиката на сближаване, една политика на подпомагане, насочена към регионалните и местните власти, може в допълнение към насърчаването на отлични резултати на равнище ЕС да гарантира, че една европейска политика в областта на научните изследвания и иновациите ще разпростре необходимото си широко въздействие, за да доведе до успех стратегията „Европа 2020“;

34. смята, че по отношение на *целта в областта на климата и енергетиката* (намаляване на емисиите на парникови газове с 20 %, увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници с 20 % и подобряване на енергийната ефективност с 20 %) подобряването на качеството на околната среда в програмите по структурните фондове във всички държави-членки трябва да продължи да бъде приоритет и констатира, че през текущия финансов период се използва около една трета от общите средства за политиката на сближаване (105 милиарда евро); освен това обръща внимание върху съображението, че създаването на нови финансови инструменти в областта на политиката по отношение на климата на международно равнище не трябва да води до оряване на средствата за политиката на сближаване; същевременно възобновява настояването си, че резултатите от инвестициите не бива да водят до допълнителни емисии на парникови газове;

35. отбелязва, че от тези средства с около 48 милиарда евро се подпомагат мерки в различни области, свързани с предизвикателството на изменението на климата, като мерките за смекчаването му и адаптирането към него. Тук се включват също инвестиции като насърчаване на ефективни и възобновяеми енергийни източници (9 милиарда евро), както и непреки мерки като устойчиви проекти за градски транспорт (6,2 милиарда евро);

36. посочва във връзка с *целта в областта на образованието* (намаляване на дела на преждевременно напусналите училище и увеличаване на дела на населението на възраст 30-34 години със завършено висше образование или съответно ниво на квалификация до 40 %), че политиката на сближаване допринася значително чрез множество оперативни програми още през текущия финансов период за намаляване на дела на преждевременно напусналите училище. При това следва да се имат предвид особено предизвикателства, свързани с достъпността и запазването на учебните заведения в териториите с много ниска гъстота на населението;

37. подчертава обаче също, че правомощията на Съюза в тази област са ограничени и че държавите-членки трябва да гарантират на местните и регионалните власти достатъчно финансиране и правомощия за вземане на решения и да определят националните си цели в съответствие със своята изходна позиция и националните си особености, при зачитане на тези основни цели;

38. във връзка с *целта по отношение на бедността* (намаляване на броя на хората, живеещи в бедност или застрашени от изпадане в бедност в Европейския съюз с 20 млн. души) смята, че политиката на сближаване в рамките на нейната насоченост към растеж и заетост може – по-специално чрез насърчаването на местни и регионални проекти за включване и заетост – да допринесе за борбата с бедността в Европейския съюз; в рамките на новите програми се предоставят около 19 милиарда евро за премахване на пречките пред заетостта, особено по отношение на жените, младите хора, възрастните хора или по-ниско квалифицираните работници;

39. посочва, че по данни на Европейската комисия текущите програми по ЕСФ за 2007 и 2008 г. вече са обхванали шест милиона души, от които 52 % жени. Целта на около една трета от мерките е подкрепа за работниците. Допълнителните мерки бяха насочени към безработните (33 % от бенефициерите, от които 7 % трайно безработни), както и особено застрашени групи като мигрантите и малцинствата (13 %);

40. констатира във връзка с това, че в съответствие с член 153 от ДФЕС Европейският съюз само подкрепя и допълва дейността на държавите-членки в тази област;

41. подчертава необходимостта да се позволи използването на структурните фондове за преодоляване на неравенствата в здравеопазването;

Приносът на политиката на сближаване към изпълнението на водещите инициативи

42. отбелязва, че предвидените в рамките на стратегията „Европа 2020“ водещи инициативи преследват като цяло тематични и съответно секторни цели, но обхващат и значителни области от политиката на сближаване;

43. отбелязва факта, че Комисията вече е посочила приноса на структурните фондове за прилагане на повечето водещи инициативи и разглежда политиката на сближаване и структурните фондове като важни катализатори за интелигентния, приобщаващ и устойчив растеж в държавите-членки и региони на ЕС;

44. посочва необходимостта от съгласуване на определените в рамките на водещите инициативи на стратегия „Европа 2020“ мерки с вече съществуващите процеси и мерки, за да се запази яснотата и да се избегне дублиране на процесите и задълженията за отчет;

45. призовава Европейската комисия в рамките на по-нататъшното развитие на водещите инициативи да следва интегриран подход между различните европейски инструменти за подпомагане и да гарантира, че във връзка с това се зачита и, където е възможно и необходимо, се доразвива децентрализираният подход на политиката на сближаване;

46. потвърждава искането си, изразено още в становището си относно бъдещето на политиката на сближаване, предложените водещи инициативи да не водят до ограничаване на европейската политика на сближаване. Структурните фондове трябва да запазят способността си за интегрирано решаване на проблемите на регионално равнище и не бива да се ограничават само до изпълнението на изисквания в отделните сектори;

47. отбелязва по отношение на водещата инициатива в областта на „Програмата относно цифровите технологии“, че особено във връзка с цялостния достъп до широколентовите мрежи в селските райони или при разработването на нови услуги за справяне с демографските промени съществува тясна връзка между Програмата относно цифровите технологии и прилагането на политиката на сближаване;

48. вижда във връзка с водещата инициатива „Съюз за иновации“ възможност за установяване на по-добро разделение

на труда и на задачите между насоченото към постигане на отлични резултати стимулиране на фундаменталните изследвания и свързаните с тях научни изследвания на европейско равнище и насърчаването на иновациите на децентрализирано равнище, за да се разгърне по този начин необходимото широко въздействие;

49. препраща във връзка с това към мерките на политиката на сближаване, предназначени за изграждане на регионалните системи за иновации и на инструменти за териториално сътрудничество, към предоставянето на рисков капитал и към мерките за по-бързо въвеждане на иновационни продукти и за свързване в мрежа на съответните участници от икономическите и научните среди и администрацията;

50. призовава за засилване на допълващото разпределение на ролята между инструментите на ЕС с оглед на децентрализираните мерки за насърчаване на иновациите, доколкото стимулирането на иновациите вече е централен елемент на програмите по структурните фондове на ЕС;

51. приветства във връзка с водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“ целта за отделяне в бъдеще на потреблението на ресурси от растежа и посочва, че особено по отношение на санирането за подобряване на енергийната ефективност, алтернативните енергийни източници, насърчаването на рециклирането и разработването на устойчиви транспортни концепции би било подходящо да се възприеме децентрализиран подход към политиките за действие с най-значимо участие на структурните фондове, което би направило тази инициатива по-ефикасна;

52. посочва, че във връзка с разнообразните единични мерки в тази област трябва да се разграничават внимателно правомощията на Европейския съюз и държавите-членки, както и да се спазва принципът на субсидиарност. Освен това трябва да се обръща по-голямо внимание на ефективността на различните предприети мерки;

53. подчертава във връзка с водещата инициатива „Индустиална политика за ерата на глобализацията“, че политиката на сближаване допринесе значително за укрепване на конкурентоспособността чрез разработване на потенциала за индустриално развитие, особено в по-слабо развитите региони, насърчаване на инициативите за създаване на кластери, подпомагане на МСП, изграждане на свързана с предприятията инфраструктура и подкрепа при диверсификацията на индустриални центрове;

54. приветства във връзка с водещата инициатива „Програма за нови умения и работни места“ стремежа на Комисията за подкрепа на младото поколение в сферата на обучението и заетостта и препоръчва насърчаването на мобилността на студентите и стажантите, както и мерките за подпомагане на интеграцията на младите хора на пазара на труда;

55. посочва значителните припокривания с областите на дейност на Европейския социален фонд и подкрепя усилията за по-тясно свързване на тези цели със съответните европейски инструменти за финансиране;

Системата за управление на политиката на сближаване може да допринесе значително за успешното прилагане на стратегията „Европа 2020“

56. отбелязва, че през последните години успешно развитата многостепенна система на структурната политика може да даде съществен принос за успешното прилагане на стратегията „Европа 2020“, като бъдат включени в значителна степен местните и регионалните участници и се отчетат местните условия;

57. подчертава, че поради това трябва да бъдат запазени и съответно доразвити следните елементи на политиката на сближаване:

- многогодишно планиране,
- споделено управление на средствата и съфинансиране,
- всеобхватно прилагане на структурната политика във всички региони на Европейския съюз,
- планиране и оценка на програмите въз основа на показатели, допълващи БВП, с включване на местните и регионалните власти,
- прилагане на децентрализирано равнище,
- включване на местните участници в съответствие с принципа на партньорство на структурните фондове,
- гъвкаво прилагане на общите европейски приоритети в регионите,
- териториално сътрудничество;

58. намира потвърждение на своята позиция, че досегашната насоченост на политиката на сближаване към растеж и заетост е ход в правилната посока и поради това не вижда нужда от въвеждане на още по-строги от сегашните условия за отпускане на средства за структурните фондове. При това съобразените с местните и регионалните условия стратегии, които отчетат различните потребности от развитие, трябва и занапред да представляват основата на политиката на сближаване;

59. призовава европейските институции по отношение на бързото прилагане на стратегията „Европа 2020“ и нейната връзка с политиката на сближаване да гарантират възможности за демократично и подходящо участие на компетентните служби, като например се предостави достатъчно време за консултации и изграждане на мнение на всички равнища и процесите на вземане на решения продължат да бъдат прозрачни и разбираеми;

Ролята на местните и регионалните власти във връзка с прилагането на стратегията „Европа 2020“

60. отбелязва, че залегналото в договора териториално сближаване би трябвало да бъде водещ принцип както за осъществяването на стратегията „Европа 2020“, така и за други политики на ЕС. Принципът на многостепенното управление трябва да бъде вземан предвид във всички фази на осъществяване на стратегията;

61. вижда обаче и нужда от укрепване при необходимост на административния капацитет на местните и регионалните власти, за да могат те да играят важната си роля в рамките на стратегията „Европа 2020“;

62. ето защо призовава европейските институции и държавите-членки в рамките на *Териториален пакт на регионалните и местните власти* да определят своето участие в осъществяването на стратегията „Европа 2020“ и в него да опишат също ролята на водещите инициативи на местно равнище; препоръка за териториални пактове би дала възможност на равнището на държави-членки за структурирано участие на местните и регионалните власти според съответните им компетенции и при спазване на принципа на субсидиарност;

63. предлага европейската политика на сближаване да се използва като основен инструмент за участието на местните и регионалните власти в прилагането на стратегията „Европа 2020“ в контекста на този териториален пакт. Във всички области на политиката на сближаване на ЕС следва да стане възможно мобилизирането на съответните местни участници чрез „териториални пактове“ с цел изпълнение на приоритетите и основните цели на стратегията „Европа 2020“;

64. с оглед на това се обявява за това в рамките на целите на политиката на сближаване да бъдат предвидени допълнителни разпоредби, които да позволят на местните и регионалните власти в рамките на техните оперативни програми да допринесат активно за изпълнение на приоритетите, свързани с растежа и постигане на основните цели на стратегията „Европа 2020“;

65. предлага в рамките на целта за „европейско териториално сътрудничество“ да се организира обменът на опит и изграждането на мрежи между местните и регионалните власти с оглед на изпълнение на приоритетите и постигане на основните цели на стратегията „Европа 2020“ и във връзка с това евентуално да се използва инструмента на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС). Сферата на дейност на международното сътрудничество би могла да включва допълнителни акценти, свързани с участието на местните и регионалните власти при прилагането на водещите инициативи на Европейската комисия;

66. предлага докладите до Европейската комисия относно осъществяването на интервенциите на европейските фондове да се използват за обобщаване на резултатите от усилията на местните и регионалните власти за прилагане на стратегията „Европа 2020“. По този начин биха били избегнати нови бюрократични структури и задължения за докладване. Не са необходими нито нови институции, нито допълнителни средства;

67. призовава Европейската комисия да информира редовно Европейския парламент и Комитета на регионите въз основа на посочените по-горе доклади относно осъществяването на териториалните пактове във връзка със стратегията „Европа 2020“ в рамките на политиката на сближаване на ЕС и да обсъди стратегическото адаптиране;

68. призовава Европейската комисия в рамките на Петия доклад за икономическото и социалното сближаване да представи своите идеи за бъдещите връзки между политиката на сближаване и прилагането на стратегията „Европа 2020“;

69. смята, че Петият доклад за сближаването, който ще бъде публикуван в началото на ноември 2010 г., следва да постави началото на дискусия в целия ЕС с участие на местните и регионалните власти относно бъдещите насоки на политиката на сближаване в светлината на стратегията „Европа 2020“, с оглед на това да може след фазата на консултации и сътрудничество да ги приеме навреме преди началото на новия финансов период;

70. вижда освен това необходимост от по-структурирано включване на Комитета на регионите в по-нататъшното прилагане на стратегията „Европа 2020“ и предлага във връзка с това в годишния доклад на Комисията за пролетната среща на върха да се предвиди специална глава, посветена на включването на местните и регионалните власти в стратегията;

71. подчертава експертния опит по териториални въпроси, който платформата за наблюдение на стратегията „Европа 2020“ осигурява за анализа на прилагането на стратегията и за работата на Комитета на регионите;

поради това стига до следните заключения:

72. политиката на сближаване трябва и напред да бъде насочена към целите на залегналото в Договора за ЕС икономическо, социално и териториално сближаване, по-конкретно посредством намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони;

73. при това условие политиката на сближаване ще допринесе активно за прилагането на целите на стратегията „Европа 2020“;

74. това обаче може да се стане само ако политиката на сближаване бъде насочена и в бъдеще към всички региони на Европейския съюз;

75. единствено посредством хоризонтален подход на политиката на сближаване може да се гарантира, че всички региони в Европейския съюз ще имат възможност да се включат активно в прилагането на стратегията „Европа 2020“;

76. това може да се стане чрез *Териториален пакт с регионалните и местните власти*, в който на равнището на европейските институции да се определи участието на местните и регионалните власти в осъществяването на стратегията „Европа 2020“ и да се отпрати препоръка за териториални пактове, които на равнището на държавите-членки биха дали възможност за структурирано участие на местните и регионалните власти според съответните им компетенции;

77. акцентът на насърчаването на политиката на сближаване трябва да продължи да се поставя върху най-слабо развитите и най-проблемни региони, а за регионите, които вече не отговарят на условията за максимално финансиране след 2013 г. (включително и регионите, засегнати от т.нар. „статистически ефект“), с оглед на продължаващите проблеми трябва да се намерят подходящи и справедливи преходни разпоредби, за да се гарантира запазване на постигнатото с цел осигуряване на устойчивост за регионите, които няма да получават финансиране;

78. едновременно с това трябва да продължат да бъдат финансирани и регионите, които вече дават важен принос за конкурентоспособността на ЕС. Освен това и в икономически по-силно развитите региони съществуват по-слабо развити райони, които също се нуждаят от подпомагане;

79. териториалното сътрудничество може да допринесе значително в рамките на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество за прилагането на стратегията „Европа 2020“;

80. Европейският социален фонд трябва и в бъдеще да остане в рамките на политиката на сближаване, като това се гарантира чрез общ рамков регламент;

81. Комитетът на регионите трябва да бъде включен по структуриран начин – включително и чрез използването на резултатите от платформата за наблюдение „Европа 2020“ – в по-нататъшното прилагане на стратегията „Европа 2020“. Наред с това в годишния доклад на Комисията за пролетната среща на върха следва да се предвиди *специална глава, посветена на включването на местните и регионалните власти* в прилагането на стратегията;

82. местните и регионалните власти в Европейския съюз са готови да дадат своя принос за успеха на стратегията „Европа 2020“ в рамките на прилагането на бъдещата политика на сближаване в Европа.

Брюксел, 5 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Измерване на напредъка — отвъд БВП“

(2011/C 15/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- отбелязва, че БВП не измерва точно икономическия и социалния напредък в по-дългосрочен план и по-специално капацитета на обществото да се справя с проблемите, свързани с изменението на климата, ефективното използване на ресурсите, качеството на живота или социалното включване. Затова предлага избраните показатели за определяне на насоките за изготвяне и разработване на публични политики и стратегии да бъдат съзвучни с приоритетите, залегнали в стратегията „Европа 2020“;
- счита, че залегналите в съобщението пет действия за по-добро измерване на икономическите постижения и социалния напредък: а) допълване на показателя БВП с екологични и социални показатели; б) най-актуална информация за вземане на решения; в) по-точно отчитане на разпределението на богатата и социалното неравенство; г) разработване на европейски информационен регистър за устойчиво развитие; и д) включване на екологични и социални въпроси в националните сметки, са достатъчни и служат като основа за предложенията, съдържащи се в стратегията „Европа 2020“. Тези действия не следва да бъдат само инструмент за последваща оценка, а да се използват и за вземане на решения;
- счита, че е необходимо да се подобри методологията, за да се разполага навреме с по-пълна информация, която да бъде по-близка до действителността и да предоставя показатели, улесняващи процеса на вземане на решения. Посочва, че показателите, които могат да бъдат използвани от местните, регионалните, националните и европейските органи, трябва да бъдат еднородни, да насърчават създаването и разпространението на иновации в обществото и да способстват за вземането на съзвучни решения;
- счита, че Евростат трябва да вземе под внимание предложенията, съдържащи се в това съобщение, но би трябвало да включи по-всеобхватно регионалните статистики във въпросите, които се отнасят до качеството на живот, устойчивостта и разпределението на доходите и капитала;
- подчертава, че след 2013 г. дейността на структурните фондове, включително на Кохезионния фонд, не може и не трябва да се основава единствено на БВП на глава от населението;
- подкрепя съдържанието на съобщението и изразява съгласие с Комисията че БВП ще представлява и в бъдеще важен показател за измерване на икономическия растеж и благосъстоянието в Европа и нейните региони. За определяне и оценяване на политиките на Общността обаче е желателно да се разработят допълнителни показатели, които да измерват по-точно напредъка при устойчивото осъществяване на социалните, икономическите и екологичните цели.

Докладчик:	г-н Vicente Alvarez Areces (ES/ПЕС) министър-председател на автономна област Asturias, Испания
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Съвета и до Европейския парламент: „Отвѣд БВП – Измерване на напредъка в свят на промени“ COM(2009) 433 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

A. Общи бележки

1. приветства това съобщение, което дава възможност на Комитета на регионите да продължи дебата относно бъдещето на ЕС в един свят на промени. Определянето на показатели, достоверно отразяващи действителността, спрямо която можем да действаме ефикасно, е повеля, която ни задължава да работим за създаването на нов модел на растеж;

2. посочва, че Комитетът на регионите нееднократно е разглеждал въпроси, свързани с предмета на това съобщение. В рамките на дебата относно Лисабонската стратегия след 2010 г. Комитетът на регионите призова наскоро (CdR 25/2009) новата стратегия да има изрично заявена обща цел, насочена към „високото качество на живот и благосъстоянието на всички граждани на ЕС“, и потвърди, че преодоляването на бедността и разликите в равнищата на доходите изисква териториален подход във всички политики. Комитетът на регионите отбеляза също така „нарастващото равнище на недоволство от използването на БВП като основен показател за измерване на икономическото състояние и призовава да бъдат създадени нови показатели, които да измерват по по-логичен начин просперитета, благосъстоянието и качеството на живот в Европа“;

3. посочва, че в своето прогнозно становище относно „Бъдещето на политиката на сближаване“ (CdR 210/2009 fin) се е застъпил също и за „... диференцирана концепция за използването на внимателно подбрани и съдържателни показатели за оценка на политиката на сближаване, за да може да се осигури целево използване на средствата и да се представи цялостна картина на въздействието на структурната политика“;

4. счита, че дебатът за показателите отвѣд БВП е политически дебат, който трябва да доведе до определяне на смисъла на понятието „благосъстояние“ за днешните и бъдещите поколения и на най-подходящите политики за неговото постигане;

5. отбелязва, че Европейската комисия, съвместно с Евростат, Комисията за измерване на икономическите резултати и социалния напредък – т. нар. Комисия Stiglitz-Sen-Fitoussi – и ОИСП работят в същата насока;

6. счита, че залегналите в съобщението пет действия за по-добро измерване на икономическите постижения и социалния напредък: а) допълване на показателя БВП с екологични и социални показатели; б) най-актуална информация за вземане на решения; в) по-точно отчитане на разпределението на богатата и социалното неравенство; г) разработване на европейски информационен регистър за устойчиво развитие и д) включване на екологични и социални въпроси в националните сметки, са достатъчни и служат като основа за предложенията, съдържащи се в стратегията „Европа 2020“. Тези действия не следва да бъдат само инструмент за последваща оценка, а да се използват и за вземане на решения;

7. отбелязва, че това съобщение съвпада с представянето на стратегията „Европа 2020“ и с политическия дебат, който ще обуслови развитието на ЕС в средносрочен и дългосрочен план, но също така и с дебата относно финансовите перспективи след 2013 г., и несъмнено ще повлияе върху насоката на политиката на сближаване и следователно върху нейната финансова опора. Подходящи показатели ще улеснят определянето на разликите в равнищата на доходите, образованието (включително формално и неформално), достъпа до обществени услуги, качеството на медицинските услуги и предоставянето на културни ресурси на регионално и местно равнище в целия ЕС;

8. в този смисъл следва да се разгледа проучването „Региони 2020“ на дирекция „Регионална политика“, в което се използват регионални показатели за определяне на ситуацията във всеки регион във връзка с различните предизвикателства, както и относителната му позиция спрямо други заобикалящи го региони;

9. предупреждава, че независимо че в съобщението на Комисията не се изтъква ролята на местните и регионалните власти, успешно проведените проекти, свързани с най-добрите практики, показват, че местните и регионалните власти биха могли да имат ключово значение за възприемането и разпространяването на подход за по-всеобхватно измерване на напредъка на обществото (икономически, екологичен и социален), при условие че разполагат с необходимите средства и капацитет, включително финансова подкрепа от ЕС или от национални източници. За да могат показателите, с които ще се измерва благосъстоянието в по-широк смисъл, наистина да се наложат, те трябва да се поддават на разбивка на местно и регионално равнище, за което е необходимо сътрудничеството на местните и регионалните власти;

10. подчертава, че принципът на равните възможности следва по-специално да отчита населението на отдалечените и селските райони, районите, засегнати от индустриалния преход, както и на регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, най-отдалечените, трансграничните и планинските региони. В контекста на целта за намаляване на неравенствата между отделните територии на ЕС следва да се обърне особено внимание на тези райони. Неустойчивостта на тези територии се дължи на икономически, социални, демографски, географски, исторически, териториални и екологични напрежения. Те следва да бъдат обект на специално внимание при разработването на таблица с показатели, която да разкрие обезпечеността и достъпа на жителите на тези райони до инфраструктурите и до услугите от общ интерес. Таблицата с показатели следва да отразява ангажиментите, залегнали в Териториалния дневен ред на ЕС и в Хартата от Лайпциг, за да се насърчи полицентричното развитие и новото структурно взаимодействие между градските и селските райони. Естеството на това взаимодействие несъмнено ще обуслови екологичната рамка и ще допринесе за подобряване на качеството на местните и регионалните политики;

11. счита, че Евростат трябва да вземе под внимание предложенията, съдържащи се в това съобщение, но би трябвало да включи по-всеобхватно регионалните статистики във въпросите, които се отнасят до качеството на живот, устойчивостта и разпределението на доходите и капитала. Регионалният статистически годишник на Евростат би трябвало да е обект на годишен политически дебат, въз основа на който да се преориентират политиките на Общността;

Б. Недостатъчност на показателя „растеж на brutния вътрешен продукт“ за определяне на насоките на политиката през XXI век.

12. отбелязва, че в съобщението „Отвъд БВП – Измерване на напредъка в свят на промени“ Комисията изрично признава ограниченията на показателя БВП и същевременно предлага да се подложат на обсъждане формули за неговото допълване с други показатели. В заключителната част на съобщението обаче се посочва, че въпреки всички свои недостатъци БВП все още е най-добрият измерител на резултата от функционирането на пазара. Но това е спорен въпрос, тъй като съобщението се спира на социалния напредък и благосъстоянието, а в това отношение БВП не е най-подходящият показател;

13. отбелязва, че се водят международни преговори за постигане на споразумение в рамките на ООН за световни действия по отношение на изменението на климата след 2012 г., когато изтича първият период на поети задължения по Протокола от Киото, както и че ЕС пое едностранен ангажимент до 2020 г. да намали емисиите си с най-малко 20 % спрямо равнищата от 1990 г., като предлага да увеличи този ангажимент до 30 %, ако останалите големи замърсители в развитите и развиващите се страни поемат своя дял от усилията за смекчаване в рамките на световно споразумение. Научните факти показват, че до 2050 г. ще бъде необходимо по-нататъшно намаляване на емисиите с най-малко 50 % от равнищата им през 1990 г. Това са амбициозни цели, чието постигане изисква преход към икономика с ниски въглеродни емисии, по-малко енергоемки производствени методи и модели на потребление и по-ефективно използване на ресурсите. Изключително важно е тази нова насока да се отразява в господстващите икономически показатели;

14. подчертава, че според ОИСР БВП е показател за производството, а не за благосъстоянието, което населението получава от това производство. На практика много от дейностите, включени в БВП, са свързани с намаляване на благосъстоянието на гражданите (например, високите разходи за транспорт, дължащи се на задръстванията поради големите разстояния между жилището и работното място) или мерките за коригиране на отрицателното въздействие на определени дейности върху околната среда. Освен това благосъстоянието на гражданите зависи от разполагаемите доходи или от достъпа до обществените блага и тяхната цена. В този смисъл в доклада на Комисия Stiglitz-Sen-Fitoussi се посочва, че „съмнението, че БВП може да е лош инструмент за измерване на благосъстоянието, включително на пазарната дейност, отдавна е получило своето потвърждение“⁽¹⁾;

15. изтъква също факта, че БВП не отразява въздействието на фактори, засягащи околната среда, като проблемите, свързани с недостига на ресурси, емисиите на CO₂, въздействието на замърсяващи вещества, качеството на водата, биологичното разнообразие, влиянието на градската концентрация или обезлюдяването на селските райони. Той не отчита и социални аспекти с огромно значение, като разликите в разпределението на доходите между отделните лица и региони, бедността или здравословното състояние. Не измерва и дейности, които не са разпознаваеми на пазара, като недеklarиран труд, надомна работа, доброволен труд или свободно време;

16. освен това посочва, че липсват съществени данни. Една страна може да увеличи своя БВП чрез интензивно експлоатиране на природните си ресурси, но активите на страната ще намалеят и за бъдещите поколения ще остане по-малко. Същевременно Комитетът предупреждава икономическият растеж да не се разглежда като противоречащ на други аспекти на благосъстоянието. Опитът показва, че в повечето случаи стабилният икономически растеж е предпоставка за това в политиката да се вземат предвид и други измерения на благосъстоянието;

17. изразява пред институциите на ЕС становището, че посланията, които се изпращат към гражданите чрез използването на показатели, свързани с БВП и БВП на глава от населението, трябва да се обединят и избистрят. Необходима е прозрачна комуникационна политика;

18. отбелязва, че в официални документи на ЕС, включително договорите и някои регламенти, заедно с БВП се използват други показатели, свързани с него. Така например за определянето и класифицирането на регионите по цел „Сближаване“ (за 2007-2013 г.) се използва БВП на глава от населението. За определянето на държавите, които могат да получат съфинансиране от Кохезионния фонд, се използва brutният национален доход (БНД) на глава от населението. Brutният национален доход се използва и във финансовите перспективи за определяне на лимита на бюджетния разход. Нещо повече, в Протокол № 28 за икономическото, социалното и териториалното сближаване се прилага не БВП или БНД, а brutният национален продукт (БНП) на глава от населението, за да се реши на кои държави-членки могат да се отпуснат средства от Кохезионния фонд;

⁽¹⁾ Stiglitz Joseph, Sen Amartya и Fittoussi Jean Paul, Доклад за състоянието, Комисия за измерване на икономическите резултати и социалния напредък. 25.7.2008 г.

19. подчертава, че след 2013 г. дейността на структурните фондове, включително на Кохезионния фонд, не може и не трябва да се основава единствено на БВП на глава от населението;

В. Действия за измерване на най-големия напредък в свят на промени - бележки относно изброените в съобщението показатели.

20. споделя изразената в съобщението идея, че Комисията възнамерява да разработи широкообхватен индекс за екологичното състояние и да усъвършенства показателите за качеството на живота. Затова подкрепя твърдо подготовянето на пилотен проект за изготвяне на **широкообхватен индекс за екологичното състояние**, който да обхваща аспекти като емисии на парникови газове, загуба на природни зони, замърсяване на въздуха, използване на водата и генериране на отпадъци. Тъй като вече съществуват методологии за определянето на този сложен индекс, настоятелно призовава Комисията да оповести работата по тази разработка и да я представи за обсъждане през настоящата 2010 г. така, както е предвидено в съобщението. Както отбелязва Комисията в съобщението, показателите трябва не само да обхващат отрицателните или положителните промени в околната среда, но също и нейното качество. Важно е обаче свързаните с околната среда показатели да не благоприятстват неустойчиво използване на ресурсите;

21. напомня, че причината БВП да не бъде всеобхватен показател е, че понастоящем социалните и екологичните разходи не са включени изцяло в цените на продуктите и услугите. Поради това призовава Комисията и държавите-членки да продължат своята работа, за да може в бъдещото законодателство да се вземат предвид реалните икономически разходи за даден продукт;

22. освен това този индекс, с който ще се оценяват резултатите от усилията за опазване на околната среда в ЕС и който в кумулативната си стойност ще отрази напредъка или отстъплението в екологично отношение, следва да обхваща не само страните, но и регионите на ЕС. Комисията следва да въведе в своята методология необходимите елементи, за да разшири определянето на индекса. От друга страна е необходимо да се разработят европейски инструменти за насърчаване на онези територии в ЕС, които постигат или надхвърлят поставените цели;

23. напомня, че по време на конференцията на ЕС за разработването на показатели, които да допълнят БВП, португалското председателство на ЕС призова напредъкът в различните територии да може да се измерва по напълно сравним начин и посочи, че показатели, които изключват възможността за сравнение между регионите, ще имат ограничена стойност. Поради това Европейският съвет от Лисабон препоръча установяването на по-ясна връзка между макроикономическите показатели и регионалното измерение;

24. счита, че разработването на показател за качество на околната среда (който да не бъде просто една възможност, както се посочва в съобщението) и да отразява не само броя на европейските граждани, живеещи в здравословна среда, но и териториите, където е налице такова качество, е важно с оглед определянето на политиките, способствали за неговото

постигане. Затова КР предлага анализът на качеството на околната среда да се извърши въз основа на различните региони на ЕС, за да се улесни сравнението;

За целта е важно **картите и приоритетните показатели, разработени от Европейската агенция по околната среда**, да играят важна роля при определяне на естеството на всеки един от европейските региони, за да се разработи по-точна политика във всяка територия и стратегия за солидарност с региони, които по исторически причини срещат по-големи трудности при подобряването на качеството на околната среда. Подкрепата за създаване на регионални обсерватории на околната среда би представлявала политика с неограничено значение за проследяването и разработването на политики отдолу-нагоре, при което всеки регион би показал своята специфика и общите елементи с останалите европейски региони. Това би улеснило съществуването на гъвкави и асиметрични политики на европейско равнище и би насърчило отношенията на междурегионално сътрудничество;

25. по отношение на качеството на живота и благосъстоянието, е важно да има показатели като обществените услуги, здравеопазването, свободното време, благосъстоянието, мобилността и незамърсената околна среда. Те са свидетелство и причина за наличието на добра или лоша околна среда. Накратко, едно общество или един регион са здрави от гледна точка на устойчивото развитие, ако икономическите измерения (производство, разпределение и потребление) са съвместими с екологичните и социалните фактори. Проучванията на ОИСР за това как гражданите възприемат благосъстоянието са важни в това отношение;

26. подкрепя идеята за предоставяне почти в реално време на информация за вземане на решения, както по отношение на екологичните показатели, така и на социалните показатели, и счита, че представянето на Общата информационна система за околната среда (SEIS) през изминалата година, е истинска крачка напред. Необходимо е да се преодолееят разликите в съвременното подаване на информацията, тъй като екологичните данни се подават със закъснение от две до три години в сравнение с икономическите данни;

във връзка със социалните показатели, които се използват понастоящем, посочва, че Евростат провежда хармонизирано проучване за 2006 г., 2007 г., 2008 г. и 2009 г., съдържащо резултати относно условията за живот на домакинствата във всички държави-членки на ЕС, което все още не е публикувано. Следователно вече е налице една базисна структура, която може да бъде приспособена на регионално равнище;

Поради това предлага да се предприемат действия за разработването на **хармонизирано социално проучване** на европейско и регионално равнище, което да бъде една от отправните точки за политиката на сближаване и за вземането на решения на регионално и местно равнище;

27. подчертава, че информацията за разпределението на богатата и социалното неравенство е от изключително голямо значение и споделя съдържащото се в съобщението твърдение, че **„Социално-икономическата споеност е приоритетна цел на Общността. Целта е да се намалят разликите между регионите и социалните групи“**;

обаче посочва, че липсва изрично споменаване на териториалното сближаване, измерение, свързано по-специално с екологичните аспекти и природните неблагоприятия в някои територии, които представляват пречка за тяхното развитие. Тези аспекти следва да бъдат отчетени при анализите, въз основа на които ще се вземат решения, и затова е необходимо те да бъдат остойностени и подложени на последващ сравнителен анализ;

Разпределението на богатата е повод за нарастващо безпокойство, тъй като дори ако БВП на глава от населението расте, броят на застрашените от бедност може да се увеличава. За това е необходимо по-точно отчитане на разпределението на богатата и социалното неравенство, което да позволи по-добро определяне на политиките за социално, икономическо и териториално сближаване;

Нещо повече, разглеждането на образователното равнище на работната сила в даден регион – както заети, така и безработни – е ключов показател, тъй като разбирането на различията в образователното равнище на социалните групи може да спомогне за разработване на подходящи политически отговори.

Освен това би следвало да се проучат отделно преките и непреките въздействия на неотдавнашната рецесия и нейните последици за благоденствието на отделните региони и социални групи, за да се получи надеждна информация, да се направят предложения и да се реагира с превантивни мерки срещу бъдещи подобни случаи;

28. по отношение на социалните показатели обаче е на мнение, че не е необходимо да се стига до положение на бедност, за да се обвържат въпросите за равенството между отделните лица или региони с въздействието върху околната среда. Достатъчно е да се отчете само, че увеличаването на социалното неравенство, особено ако това неравенство е свързано с по-малки данъчни приходи, ще затрудни реструктурирането, необходимо за постигането на ново устойчиво развитие. Освен това по-ниските равнища на доходите ограничават капацитета на местните икономики за извършване на промените в модела на потреблението, необходими за постигането на този устойчив растеж. От друга страна е ясно, че един модел на устойчиво поведение в краткосрочен и дългосрочен план генерира икономии, които компенсират първоначалната инвестиция.

Ето защо показателите за разликите в равнищата на доходите и между регионите трябва да бъдат в основата на интереса да вземане на стратегически решения за бъдещето;

29. подкрепя проекта за разработване на **информационен регистър за устойчиво развитие**, споменат в съобщението. Във всички случаи, регистърът трябва да бъде максимално полезен и отдалечен от академичната схема за последваща оценка. С други думи регистърът, който следва да обхване всички държави и региони като постигне съвместимост между статистическите системи на всяко отделно равнище, трябва да бъде инструмент за действие, за изготвяне на насоки за разработване на секторните и регионалните политики в Европейския съюз; по този начин той трябва да позволи включването по-

конкретно на социалното новаторство, а оттам и на фактора устойчивост във всяка стратегическа структура, и по-широкото използване на сравнителна оценка на най-добрите практики и ускореното постигане на целите на развитието. Настоятелно призовава Комисията да представи пилотната версия, за която е поела ангажимент в съобщението;

30. новите показатели следва да бъдат стабилни, надеждни и широко признати, за да позволяват измерване на напредъка към екологично ефективна икономика, както и да формират основата за изготвяне на набор от показатели за устойчиво развитие, т.е. в социалната, икономическата и екологичната област. Биологичното разнообразие следва да бъде включено в тези нови показатели;

31. във връзка с интегрираното екологично и икономическо отчитане подкрепя усилията, които се полагат за създаване на „зелено счетоводство“. В някои аспекти е отбелязан значителен напредък благодарение на координираните усилия между Евростат, статистическите институти на държавите-членки и ОИСР, но е необходимо този напредък да стане общ за всички държави-членки на ЕС, така че през 2013 г. да имаме отчети за околната среда по отношение на потреблението на енергия и третирането на отпадъци, както и финансови отчети за предоставеното за околната среда финансиране, в рамките на обща законова рамка.

Необходимо е също така Европейската система от сметки (SEC) да попълни таблицата си със социални показатели, като разполагаемият доход на домакинствата или коригираната стойност на разполагаемия доход, и да я изпрати за прилагане до всички държави-членки и региони на ЕС, тъй като тя определя в по-голяма степен потреблението и икономите в сравнение с прилагания понастоящем показател БВП на глава от населението;

Г. Субсидиарност, пропорционалност и подобряване на законодателството.

32. счита, че поставените в съобщението въпроси съответстват на Част III, Дял XVIII и Дял XX от Договора за функционирането на Европейския съюз, посветени на икономическото и социалното сближаване и на околната среда;

33. счита, че засегнатите в съобщението политически аспекти не са от изключителната компетентност на Европейския съюз, поради което трябва да се прилага принципът на subsidiarity. Независимо от това отбелязва, че съществуват транснационални аспекти, които не могат да бъдат надлежно уредени със самостоятелните действия на държавите-членки или на местните или регионалните власти. Ето защо целите ще се постигнат по-ефективно чрез общи политики или координирани действия;

34. счита, че предвидените в съобщението действия изглеждат съвзвучни с принципа на пропорционалност, тъй като не надхвърлят необходимото за постигането на предвидените цели. Комисията възнамерява да разработи предимно показатели и други мониторингови инструменти като европейски информационен регистър за устойчиво развитие;

35. във връзка с по-доброто законотворчество призовава Европейската комисия да признае в по-голяма степен ролята на местните и регионалните власти, по-специално необходимостта да бъде подкрепено участието им в разработването на нов подход за измерване на социалния и екологичния напредък. Комисията би трябвало да предостави помощ и средства за създаването на статистически бази данни на местно и регионално равнище, които да обхванат целия Европейски съюз. Тези бази данни ще улеснят разработването на показатели на равнище Европейски съюз;

36. посочва, че държавите-членки и местните и регионалните власти вече са определили широка гама от индивидуални и диференцирани екологични, икономически, социални и технологични показатели, които могат да спомогнат за разработването на показатели за ЕС, които да отразяват положението в държавите-членки и на местно и регионално равнище, и да позволяват по този начин сравнение между отделните региони и населени места в целия ЕС.

Освен показатели на равнище Европейски съюз би било целесъобразно да се разполага с информация от други страни, както и с информация от международните организации;

Д. **Обобщение и окончателни заключения**

37. налице е ясна необходимост от допълване на БВП със статистически данни, обхващащи други икономически, социални и екологични аспекти, от които благосъстоянието на гражданите зависи в голяма степен.

БВП няма за цел да измерва точно икономическия и социалния напредък в по-дългосрочен план и по-специално капацитета на обществото да се справя с проблемите, свързани с изменението на климата, ефективното използване на ресурсите, качеството на живота или социалното включване. Затова предлага избраните показатели за определяне на насоките за изготвяне и разработване на публични политики и стратегии да бъдат съзвучни с приоритетите, залегнали в стратегията „Европа 2020“;

38. счита, че традиционният показател БВП трябва да бъде подобрен и допълнен с фактори, отнасящи се до околната среда и социалното благосъстояние. В тази връзка намира за целесъобразно разработването на широкообхванат индекс за околната среда, както и провеждането на хармонизирано социално проучване на европейско, национално и регионално равнище;

39. счита, че е необходимо да се подобри методологията, за да се разполага навреме с по-пълна информация, която да бъде по-близка до действителността и да предоставя показатели, улесняващи процеса на вземане на решения. Посочва, че показателите, които могат да бъдат използвани от местните, регио-

налните, националните и европейските органи, трябва да бъдат еднородни, да насърчават създаването и разпространението на иновации в обществото и да способстват за вземането на съзвучни решения. Освен това е необходимо да се подобри разбирането на връзката между различните показатели за благосъстоянието, именно защото показателите, които трябва да допълнят БВП като измерител често се променят със значително забавяне във времето;

40. призовава изборът и съдържанието на показателите да бъдат резултат от широко участие отдолу-нагоре на местните общности, регионите, държавите ЕС в дебат, който да осигурява, чрез допълване, ефикасност на целите и законосъобразност на политическите действия на Общността чрез по-голямо приобщаване на гражданите към усилията за излизане от кризата и за запазване на околната среда и качеството на живот;

41. отбелязва, че показателят „гъстота на населението“ беше въведен при разширяването на ЕС през 1995 г. Този показател посочи пречките пред развитието на слабо населените райони в Северна Европа, които включват големите разстояния, високите разходи за предоставяне на услуги и инфраструктура и неподходящата икономическа основа за новосъздадените предприятия. Подобни прости показатели следва да продължат да се използват в бъдеще, например за насочване на политиката на сближаване;

42. призовава Европейския съюз да продължава да работи съгласувано с други международни институции като ОИСР, Световната банка, Международната организация на труда, статистическите институти, за да може полаганите усилия да бъдат съзвучни с усилията на други международни организации в целия свят;

43. обръща внимание върху факта, че е от първостепенно значение показателите да съответстват на основните цели на новата стратегия и на финансовите перспективи след 2013 г. Стратегиите на Общността имат своето отражение върху бюджета и следва да се основават върху пожелания за бъдещето, насочени към подобряване на една действителност, която може да се опира само на два източника на информация – статистическите данни и мнението на гражданите – и на водещата роля на демократичните институции в Европа;

44. подкрепя съдържанието на съобщението и изразява съгласие с Комисията че БВП ще представлява и в бъдеще важен показател за измерване на икономическия растеж и благосъстоянието в Европа и нейните региони. За определяне и оценяване на политиките на Общността обаче е желателно да се разработят допълнителни показатели, които да измерват поточно напредъка при устойчивото осъществяване на социалните, икономическите и екологичните цели.

Брюксел, 5 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Мобилизиране на частни и публични инвестиции за възстановяване и дългосрочно структурно изменение — развиване на публично-частни партньорства“

(2011/С 15/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:

- Подчертава по-специално, че ПЧП не трябва да се разглеждат преди всичко като краткосрочна възможност за финансиране, а като перспектива за цял жизнен цикъл, която обхваща планирането, концепцията, финансирането, изграждането и експлоатацията и при която се вземат предвид всички разходи по време на целия жизнен цикъл на проекта, предвид на това че договорите понякога имат продължителност до 30 години.
- Застъпва виждането, че ПЧП не са пригодни за всякакви ситуации, а че за всеки отделен проект, публична услуга и иновация трябва конкретно да се проучва дали сключването на партньорство с частния сектор носи добавена стойност.
- Смята, че е прекалено рано Комисията да регулира концесиите за услуги. Ако въпреки това Комисията реши, че концесиите за услуги ще се покриват от директивите на Общността за обществените поръчки, изключително важно е тези правила да бъдат възможно най-прости и гъвкави. В този случай регулирането би трябвало да се ръководи от разпоредбите на директивите за предоставяне на концесии за строителство и в никакъв случай - от разпоредбите за концесии за услуги.

Докладчик:	г-жа Catarina Segersten Larsson (SE/ЕНП), член на Съвета на графство Värmland
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Мобилизиране на частни и публични инвестиции за възстановяване и дългосрочно структурно изменение — развиване на публично-частни партньорства“
	СОМ(2009) 615 окончателен

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. изразява задоволството си от факта, че ЕС и неговите държави-членки прилагат амбициозни програми за икономическо възстановяване, за да стабилизират финансовия сектор и да ограничат последиците от финансовата и икономическата криза за гражданите и реалната икономика. Същевременно би желал да подчертае колко важно е участието на местните и регионалните власти;

2. е на мнение също, че в рамките на тези усилия за възстановяване, публично-частните партньорства (ПЧП) могат да осигурят ефективни възможности за осъществяване на инфраструктурни проекти, предоставяне на обществени услуги и иновации;

3. подчертава във връзка с това, че ПЧП не трябва да се разглеждат преди всичко като краткосрочна възможност за финансиране, а като перспектива за цял жизнен цикъл, която обхваща планирането, концепцията, финансирането, изграждането и експлоатацията и при която се вземат предвид всички разходи по време на целия жизнен цикъл на проекта, предвид на това че договорите понякога имат продължителност до 30 години;

4. застъпва виждането, че ПЧП не са пригодни за всякакви ситуации, а че за всеки отделен проект, публична услуга и иновация трябва конкретно да се проучва дали сключването на партньорство с частния сектор носи добавена стойност;

5. призовава местните и регионалните власти да разгледат внимателно всички финансови решения, като например схемите за трансграничен лизинг за публична инфраструктура или други проекти, осъществявани с помощта на ПЧП, в които може би вече участват или обмислят като възможност за в бъдеще, за да избегнат неприятни изненади и сериозно отражение върху бюджетите си;

6. констатира, че възможностите за финансиране в държавите-членки са различни. В някои държави-членки например е

възможно самите местни власти да вземат кредити и да извършват големи инвестиции. Смята, че предвид толкова различните предпоставки, ПЧП могат да се използват само в определени случаи, за да стане управлението на обществените финанси по-ефективно, а осъществяването на мащабни проекти по-оперативно;

7. застъпва виждането, че ПЧП могат да бъдат успешна форма за управление на публичните инвестиции, но че преценката кой метод е най-подходящ за различните проекти, публични услуги и иновации трябва да бъде на местните и регионалните власти. Важна предпоставка за ПЧП е преценката кой или коя група от партньори в най-висока степен е в състояние да поеме различните рискове;

8. е убеден, че структурните фондове или Европейската инвестиционна банка могат, при определени условия, да осигурят средства, които да се използват в подкрепа на проекти с публично-частни партньорства;

9. споделя разбирането, че ПЧП могат да бъдат средство за преодоляване на проблемите, причинени от изменението на климата и също така да допринасят за подобряване на състоянието на европейската индустрия и на публичния сектор по отношение на растежа и заетостта;

10. счита, че е важно малките и средните предприятия да получат по-добри възможности за участие в ПЧП, тъй като те представляват често недооценяван ресурс за икономически растеж и създаване на трайни работни места;

11. изтъква, че местните и регионалните власти могат най-добре да преценят как да бъдат финансирани обществените услуги; обръща внимание върху различните задачи на общините и регионите, които отговарят не само за организацията, ръководството и надзора на икономически дейности, но и за предоставяните от самите тях услуги. Местните и регионалните власти трябва ясно да определят целите в съответствие с обществения интерес, да определят качеството и ценообразуването на предлаганите услуги и да следят за спазването на целите;

12. констатира, че междуременно понятието за партньорство се тълкува много по-широко, отколкото се е предвиждало първоначално, и поради това предлага в бъдеще публично-частното партньорство да бъде по-ясно разграничено и да включва дългосрочни отношения, споделяне на риска и значителен икономически ангажимент. Ето защо смята за изключително важно понятието публично-частно партньорство да бъде дефинирано по-конкретно, за да се постави началото на ползотворен дебат за възможни бъдещи инициативи на Общността;

Бележки на Комитета на регионите по предложените от Комисията пет ключови мерки за 2010 г.

Предложение на Комисията за създаване на група за ПЧП

13. смята, че е важно, предвид нарастващия брой ПЧП, да се създаде система за международна подкрепа и обмен на опит. Същевременно изрично подчертава, че даденостите в държавите-членки са различни и че предпоставката за успешно партньорство се състои в това, концепцията му да се опира на местните и регионалните условия; поради това счита за целесъобразно да се предоставят подкрепа и ноу-хау в отделните държави-членки;

14. е на мнение, че ако на равнище ЕС се създаде орган или група, то в него/нея следва непременно да бъдат представени местните и регионалните власти и Комитетът на регионите следва да може да определя тези представители на местните и регионалните власти;

Предложение на Комисията да си сътрудничи с ЕИБ, за да се увеличат наличното финансиране за ПЧП

15. е на мнение, че при осъществяването на големи инвестиционни проекти винаги трябва да се внимава местните и регионалните власти и частните предприятия в крайна сметка да не се окажат в безизходна ситуация по отношение на възстановяването на средствата, предвид на това че партньорствата са свързани с твърде дългосрочни икономически ангажименти. Счита средствата от структурните фондове на ЕС за важен актив за ПЧП. Смята, че ЕИБ би следвало да дава все по-важен принос за създаване на предпоставки за успешни и новаторски партньорства;

Предложение на Комисията да преразгледа съответните правила и практики, за да се гарантира, че в случаи, когато има участие на финансиране от ЕС, не се прави дискриминация при разпределянето на публични средства

16. оценява високо ангажимента на Комисията да гарантира спазването на залегналите в Договора принципи, като напр. прозрачност, равни възможности, пропорционалност и взаимно признаване на равнище ЕС;

17. Комисията би могла да положи повече усилия, с цел в законодателството за обществените поръчки да се предвидят повече възможности за сключване на публично-частни партньорства;

Намерение на Комисията да предложи по-ефективна рамка за иновации, включително възможността за ЕС да участва в частноправни субекти и да инвестира пряко в специфични проекти

18. смята, че въпросът за участието на ЕС в частноправни субекти или за преките инвестиции в конкретни проекти трябва най-напред да бъде по-подробно изложен и разяснен и да се извърши проверка за съответствие с принципа на субсидиарността, преди Комитетът да може да вземе обосновано становище по него;

Намерение на Комисията за изготви предложение за законодателен инструмент за концесиите, основан на текущата оценка на въздействието

19. смята, че е прекалено рано Комисията да регулира концесиите за услуги. Ако въпреки това Комисията реши, че концесиите за услуги ще се покриват от директивите на Общността за обществените поръчки, изключително важно е тези правила да бъдат възможно най-прости и гъвкави. В този случай регулирането би трябвало да се ръководи от разпоредбите на директивите за предоставяне на концесии за строителство и в никакъв случай от разпоредбите за концесии за услуги;

20. посочва, че бъдещото развитие в сферата на публично-частните партньорства не трябва да ограничава възможността за заетост на хора с особени нужди, което съответства също и на съдебната практика на Съда на ЕС.

Брюксел, 5 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за района на Северно море—Ламанша“

(2011/C 15/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- е убеден, че макрорегионите могат да бъдат иновативна форма на междурегионално и транснационално европейско сътрудничество, която може да създаде подходяща рамка за пространствено, тематично и времево дефинирано сътрудничество между местните и регионалните власти, държавите-членки и органите на Европейския съюз;
- подчертава, че макрорегионалните стратегии не трябва да обхващат всички области, а би следвало най-напред да се концентрират върху предизвикателствата, които са общи за даден макрорегион; би искал да уточни, че макрорегионът не представлява допълнително институционално равнище на Европейския съюз;
- подчертава, че общите приоритети на действие в региона на Северно море-Ламанша включват най-вече областите на морската политика, околната среда, енергетиката, транспорта, индустрията и науката и тяхното отражение върху социалното сближаване;
- отправя искане към държавите-членки на ЕС да подкрепят по-нататъшните стъпки за разработване на макрорегионална стратегия за тази област с оглед на спешната нужда за посрещане на предизвикателствата в областите на транспорта, околната среда, рибарството и научните изследвания;
- призовава Европейската комисия да предостави още преди 2013 г. средства за техническа помощ за изготвяне на макрорегионални стратегии и да насърчава преди 2013 г. разработването на макрорегионална стратегия за района на Северно море-Ламанша;
- пледира за това, политиката на сближаване след 2013 г. да включва доколкото това е възможно макрорегионалните стратегии в частта си за териториалното сътрудничество и счита, че е спешно необходимо тяхната роля и функция да бъдат дефинирани по-ясно в Зелената книга;

Докладчик: г-н Hermann Kuhn, член на Ландтага на Свободния ханзейски град Бремен (DE/ПЕС)

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства факта, че на 10 юни 2009 г. Европейската комисия представи „Стратегия на Европейския съюз за региона на Балтийско море“, която се отнася до макрорегиона на Балтийско море. Още при публикуването Комисията посочи, че стратегията за региона на Балтийско море може да служи като пример за подобни подходи в други европейски макрорегиони;

2. обръща внимание, че Стратегията за Балтийско море се основава на интегриран подход, доброволно участие и активно сътрудничество между регионалните участници и на консултации с тях, както и на финансова неутралност и е насочена към по-добре координирано използване на наличните ресурси. Този подход предлага добра ориентация за работата по макрорегионални стратегии, при което отправна точка трябва да бъдат съответно особеностите и предизвикателствата на даден макрорегион;

3. приветства факта, че на 18 и 19 юни 2009 г. Европейският съвет поиска от Комисията да представи „Стратегия на ЕС за Дунавското пространство“;

4. напомня, че Комитетът на регионите разглежда положително тези дейности от самото им начало, тъй като те са подходящи за насърчаване на политическото включване на местните и регионалните власти, и той е представил техния принос за това;

5. отбелязва, че много европейски региони се занимават с темата за макрорегионалната стратегия. Това стана ясно на конференцията на Комитета на регионите на 13 април 2010 г. на тема „Европейски макрорегиони: интеграция чрез териториално сътрудничество“;

6. е убеден, че макрорегионите могат да бъдат иновативна форма на междурегионално и транснационално европейско сътрудничество, която може да осигури подходяща рамка за пространствено, тематично и времево дефинирано сътрудничество между местните и регионалните власти, държавите-членки и органите на Европейския съюз. Същевременно при изготвянето на тези нови стратегии следва да се има предвид многогодишният опит в трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество;

7. подчертава, че една европейската стратегия за даден макрорегион може да подобри последователността и координацията на политическите действия в различни сектори и на различни равнища и да преобразува специфични предизвикателства в общи действия. Тя може да помогне използването на финансови средства да бъде координирано, местните и регионалните власти да бъдат взети предвид в по-голяма степен в съответствие с принципите на многостепенното управление и обществените организации да бъдат включени по по-гъвкав начин;

8. ето защо изхожда от обстоятелството, че макрорегионалните стратегии представляват инструмент на европейската интеграция и на нарастващото и протичащото стъпка по стъпка икономическо, социално и териториално сближаване;

9. счита за необходимо да се провери по какъв начин макрорегионалните стратегии и области на действие могат да бъдат съчетани с други стратегически политики на Европейския съюз, най-вече с „Европа 2020“, политиката на сближаване и интегрираната морска политика;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Макрорегионите: нова форма на междурегионално и транснационално европейско сътрудничество

10. напомня, че насърчаването и развитието на трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество винаги е представлявало въпрос от централно значение за Комитета на регионите: по отношение на развитието на евро-регионите, при които се поставя акцент върху сътрудничеството на граничните региони, като например при развитието на европейски структури за трансгранични, транснационални и междурегионални проекти под правната форма на „Европейската група за териториално сътрудничество“ (ЕГТС);

11. посочва, че насърчаването на междурегионалното и транснационалното сътрудничество е също така важна цел и тема на политиката на сближаване. Програмите по INTERREG IV B вече са свързани пряко с по-големи регионални структури като Северно море или „Атлантическата дъга“;

12. подкрепя факта, че чрез включването на целта за „териториалното сближаване“ в европейските договори се е увеличило в още по-голяма степен значението на региона като референтна точка на европейските политики;

13. приветства факта, че интегрираната морска политика на Съюза, чиято цел е да обедини секторните политики в един интегриран подход, междуременно предвижда регионализирането на стратегията като съществено условие за успешното прилагане, тъй като по този начин приоритетите и инструментите могат да бъдат съгласувани по-точно със специфичната географска, икономическа и политическа ситуация на даден морски регион;

14. е убеден, че концепцията за макрорегионите и свързаните с тях политически стратегии може да бъде нова и иновативна форма на междурегионалната и транснационалната политика на Европейския съюз. Тя може да допринесе значително за последователността и способността за действие в определения регион и по този начин да съчетае при съответните специфични условия икономическата ефективност, социалното сближаване и екологичният баланс;

15. отбелязва, че един „макрорегион“ е „избрана“, а не „определена отгоре“ територия и поради това нейните граници не трябва да съвпадат с административните и политическите граници. Той представлява равнище, на което различни заинтересовани страни са решили да си сътрудничат, за да решават общи проблеми, които не биха били разрешими или по-трудно разрешими на други териториални равнища. Тук става дума за особени предизвикателства и възможности, за решението на които даден регион или държава-членка са твърде малки, а Съюзът и неговите разпоредби са твърде големи и твърде общи;

16. заключава от това, че макрорегионалните стратегии не трябва да обхващат всички области на политиката, а би следвало най-напред да се концентрират върху предизвикателствата, които са общи за даден макрорегион и се определят съвместно в подход на партньорство. По този начин те съчетават принципите на сътрудничество, в случаите където това е целесъобразно и необходимо, с принципа на субсидиарност;

17. подчертава, че като „функционален регион“ макрорегионът няма строго определени граници, а границите могат да се променят според проблема и неговото решение. Необходимо е обаче да има поне минимално съгласие по въпроса кое (включително и вътре в страната) представлява центърът на дадена област. Всеки макрорегион обаче се определя по същество от съответните природни условия, върху чиято основа се е развила неговата икономическа, политическа и културна история;

18. посочва, че макрорегионът не представлява допълнително институционално или съставно равнище на Европейския съюз. Макрорегионът следва да се организира повече като форма на действие, като платформа или мрежа, в която местните и регионалните, националните, както и европейските партньори могат да си сътрудничат с участие на заинтересованите страни в определения регион с оглед постигането на съвместно определени цели. При това би следвало да използват съществуващите мрежи и платформи;

19. изразява убеденост, че макрорегионалните стратегии откриват големи шансове и възможности за по-нататъшното развитие и конкретизирането на метода на многостепенното управление, който Комитетът на регионите превърна в основен акцент на своята работа; това важи и за откритото и гъвкавото участие на обществените организации;

20. посочва, че местните и регионалните власти познават най-добре конкретните условия и проблеми на региона и поради това трябва да бъдат равнопоставени партньори при изготвянето и прилагането на макрорегионалните стратегии. Те са участниците, които са най-близо до гражданите;

21. счита обаче, че сътрудничеството в макрорегиона не може да бъде организирано единствено на двустранна или многостранна основа, а трябва да се осъществява в значителна степен с подкрепата на органите на Европейския съюз. Те са тези, които застъпват общите цели, правила и ресурси на Съюза;

22. е убеден, че всеки макрорегион се нуждае от съответстваща на неговите нужди стратегия. Едва след разработването

на редица различни макрорегионални стратегии на разположение ще бъде достатъчно опит по отношение на възможностите и границите на този инструмент;

Стратегия за района на Северно море – Ламанша

23. отбелязва, че районът на Северно море – Ламанша обхваща морската територия на Северно море с преходната област към Балтийско море (Скагерак и Категат), Атлантическия океан (Ламанша) и Норвежко море, както и разположените в тази морска територия брегови региони, доколкото те са непряко или пряко свързани с морето, влияят се от морето или му влияят. Морската територия съответства на границите на морския регион „Северно море в широките му граници“, както той е определен в документите на комисията по Конвенцията за зашита на морската среда в Североизточния Атлантик (OSPAR) и в Директивата за морска стратегия на ЕС;

24. посочва, че държавите-членки Швеция, Дания, Германия, Нидерландия, Белгия, Франция и Обединеното кралство, както и техните местни и регионални власти са свързани в политическо отношение с макрорегиона Северно море–Ламанша; с макрорегиона са свързани и Норвегия, и в по-широк план Исландия, които вече са в по-тесни отношения с ЕС чрез членството си в ЕИП. Исландия вече подаде молба за членство в ЕС;

25. отбелязва, че Северно море е разположено на континенталния шелф и поради това не е дълбоководен морски басейн; с 230 видове риби и 10 милиона морски птици, неговата екосистема е богата и сложна, но също така и чувствителна и застрашена. Бреговете са разнообразни: фиорди, речни устия, плажове, заливи, крайбрежни плитчини и се характеризират със силни приливи и отливи и донякъде със силни течения. Реките, които се вливат в Северно море и Ламанша, отводняват голяма част от Европа и замърсяват допълнително морето със своите отлагания;

26. осъзнава, че морската територия на Северно море и Ламанша е територията, през която преминава най-големият трафик в света и която се използва като цяло извънредно активно – за корабоплаване (най-значителна концентрация в Ламанша), рилобов, добиване на суровини от морското дъно (петрол, газ, пясък и чакъл), офшорна енергия и туризъм. Между тези начини на използването съществува напрежение и те са в конфликт един с друг и с опазването на природата;

27. осъзнава факта, че бреговете на Северно море и Ламанша са сред най-развитите региони на ЕС. Тук са разположени две от най-големите пристанища в света за междуконтинентален морски транспорт, други големи градски центрове с традиционна и модерна индустрия; в значителни части от региона са добре развити и туризмът и селското стопанство. Едновременно с това традиционните сектори като риболова или корабостроенето преминават през трудни структурни промени, които се утежняват допълнително от сегашната финансова и икономическа криза;

28. смята, че районът на Северно море – Ламанша е регион на растеж. Той може и би следвало да даде своя принос към стратегията „Европа 2020“ и за интелигентния, устойчивия и интегриращ растеж в Европа. Това може да бъде насърчено посредством макрорегионален подход;

29. изразява загриженост, че регионът Северно море-Ламанша в екологично отношение е силно замърсен и застрашен – засегнат от различни видове замърсяване и отлагания в морето, заплашен от рисковете на корабоплаването и добива на енергия. Изменението на климата води до нови преки рискове за бреговите региони поради покачването на морското равнище и по-честите екстремни климатични явления;

30. посочва, че бреговите региони около Северно море и Ламанша са тясно свързани един с друг в политическо и културно отношение от две хиляди години насам чрез миграционни потоци и близки търговски отношения - например по време на Ханзата – и чрез общи морски традиции. В продължение на дълги векове тук е била изходната точка на обхващащото целия свят корабоплаване, което е изградило представата, която хората в региона имат за себе си;

31. подчертава, че съседните на региона на Северно море-Ламанша страни са изправени пред тежки съвместни проблеми и предизвикателства, които не могат да бъдат решени и преодолени от отделните региони или държави-членки. Те произтичат основно от особените природни и териториални дадености на Северно море, Ламанша и на бреговите региони, които до днес представляват основа за подобно историческо, икономическо, социално и културно развитие. Те включват по-специално:

- взаимосвързана собствена екосистема и свързаните с нея рискове;
- климат и геология (използване на енергия от възобновяемите енергийни източници като вятъра, приливите и отливите; нови предизвикателства, свързани с опазването на бреговете);
- интензивно използване на природните ресурси (риболов, добив на нефт и газ и др.);
- интензивно и противоречиво използване на региона (вятърна енергия, корабоплаване, опазване на природата);
- икономически традиции по бреговете (корабоплаване, корабостроене, туризъм);

32. подчертава, че спешно необходимите мерки за запазването на екосистемата на Северно море и на връзките му със съседните морета, за опазване на ресурсите му, за намаляване и избягване на по-нататъшно замърсяване, за безопасност по море и по суша, за адаптиране към изменението на климата, по същество имат трансграничен характер и поради това не могат да бъдат предприети единствено от регионите или отделните държави-членки. Това се отнася и до създаването на трансгранични инфраструктури и териториални структури: коридори за корабоплаването, транспортни мрежи, кабелни и тръбни трасета, свързване в мрежа на защитените морски зони;

Ключови области на действие

33. подчертава, че общите приоритети на действие в региона на Северно море-Ламанша включват най-вече областите на морската политика, околната среда, енергетиката, транспорта/транспортния трафик, индустрията и науката и тяхното

отражение върху социалното сближаване. В тези области на политиката ще бъде ясно изтъкната добавената стойност на успешното сътрудничество в макрорегиона. То ще има обаче и положително отражение върху областите на политиката, които не зависят пряко от регионалните дадености и традиционното развитие;

Корабоплаване и пристанища

34. подчертава, че корабоплаването е крайъгълен камък на европейската икономика, значителен фактор за заетостта и, въпреки замърсяването на околната среда, най-екологичният вид транспорт. Ето защо целта е прехвърлянето преди всичко на превоза на товари по вода и по-доброто обвързване на трасетата на водния и железопътния транспорт във вътрешността. Следва да се координира подходът при развитието на морския транспорт на къси разстояния, морските магистрали и свързаното с вътрешните водни пътища в макрорегиона на Северно море-Ламанша;

35. е на мнение, че трябва да продължи да се поставя особен акцент върху подобряването и контрола на безопасността на морския транспорт, по-специално в особено рискови морски региони като Ламанша. Допълнителните сценарии, свързани с рискове от увеличаващия се брой на офшорни вятърни паркове, изискват нови съвместни стратегии за гражданска защита;

36. изразява загриженост, че със засилването на конкуренцията в корабоплаването и пристанищата поради финансовата и икономическата криза биха могли да минат на заден план изискванията на борбата срещу замърсяването на моретата и бреговете. Необходими са по-специално насърчаване, мерки и стимули за по-нататъшното разработване на стратегии като „чист морски превоз“, „кораб без емисии“ и „чисто пристанище“. Инициативата „Rotterdam Climate Initiative“ и индексът „чист морски превоз“ са добри примери за това;

37. е убеден, че въпросите на морската безопасност и мерките срещу замърсяването на околната среда трябва да бъдат предмет на международни споразумения, но че подобни споразумения могат да бъдат подготвени и лансирани успешно чрез действия и примери от добре организирани макрорегиони;

Създаване на умения

38. е на мнение, че нарастващото отново значение на морския транспорт и офшорните дейности ще доведе до повишено търсене и по-големи изисквания към работната сила; ще се засили международната конкуренция за високо квалифицирани специалисти. Морските центрове в региона на Северно море-Ламанша са изправени заедно пред предизвикателството да гарантират обучение и квалификация на специалисти за разнообразни морски дейности;

39. застъпва се за това да бъде разгледана идеята за „морска академия“ като общ виртуален център за обучение по традиционни и нови морски професии, в който биха били развивани общи програми за обучение и стандарти, които впоследствие биха били взаимно признати;

Индустрия и икономика

40. подчертава, че крайбрежните региони в района на Северно море-Ламанша са силно засегнати от промените в международното разделение на труда в индустрията, по-специално в областта на корабостроенето. Насърчаването на високотехнологично специализирано корабостроене и на кораби с намалени емисии или без емисии е необходимо, за бъдат подпомогнати корабостроителниците в рамките на конкуренцията и едновременно с това морският транспорт да стане по-сигурен и по-устойчив;

41. обръща внимание на факта, че моретата, както и бреговата зона могат да се превърнат в център или суровина за нови технологии и индустрии. Тук става дума за офшорни технологии, „сини“ биотехнологии, водни технологии и технологии, предназначени за използване в речните делти, морски култури и за евентуалния добив на допълнителни ресурси от морското дъно. За тези технологии и индустрии на бъдещето следва да бъдат създадени регионални кластери в района на Северно море-Ламанша, тъй като в тази област съществува добър научен и индустриален капацитет за това;

42. приветства факта, че в своята работна програма за 2010 г. Комисията е обявила съобщение относно „Син растеж“ – нова визия за устойчивия растеж на крайбрежните региони и на морските сектори;

Интегрирана морска политика

43. подчертава, че в интегрираната морска политика на ЕС се изтъква необходимостта от специфични, отговарящи на особеностите (географски, икономически, политически) на регионалните морета решения и че в случая с района на Северно море-Ламанша става дума именно за подобно регионално море. Разработването на интегрирана морска политика за този район, нейното прилагане чрез конкретни действия и контролирането ѝ са основни компоненти от европейска стратегия за района на Северно море-Ламанша;

44. изхожда от обстоятелството, че в обявеното от Комисията съобщение за интегрираната морска политика се изтъква необходимостта от засилено сътрудничество на съседните страни в морската територия на „Северно море в широките му граници“ и се предлагат цели и инструменти за това сътрудничество;

45. посочва, че местните и регионалните власти и заинтересованите страни по места са важни партньори в тази дискусия, тъй като те най-добре могат да преценят, кои мерки са подходящи;

Риболов

46. изразява съжаление, че политиката на Европейския съюз в областта на рибарството досега е постигнала целите си в незадоволителна степен и е изправена пред големи предизвикателства – свръхулов при много видове и в много региони, лошо състояние на много от рибните запаси (в някои случаи под биологичната граница), все още извънредно висок риболовен капацитет, незаконен и нерегулиран риболов, който досега не можеше да бъде спрял по ефективен начин;

47. препоръчва във всяка риболовна зона да се анализира и направи оценка коя система за управление на рибарството отговаря най-добре на морския регион, на видовете, които се улавят, и на вида на флотилията. За тази цел следва да се

насърчава ролята на регионалните консултативни съвети (RAC) и включването на местните и регионалните власти;

Околна среда

48. отбелязва, че икономическото развитие и все по-голямата намеса на човека са довели до силно замърсяване на екосистемата на Северно море-Ламанша и до значителни екологични проблеми – натрупване на отпадъци (включително и на пластмасови отпадъци) в морето и по плажовете; по-силно замърсяване на водите с химикали и тежки метали, замърсяване от корабоплаването и добива на нефт и природен газ в морето;

49. е убеден, че устойчиво подобряване на морската околна среда (например качеството на морската вода, запазването на биоразнообразието) – също и в речните устия – може да бъде постигнато, само ако всички граничещи със Северно море и Ламанша страни се ангажират с общи цели и с тяхното последователно прилагане и контролиране;

50. отбелязва с голяма загриженост обстоятелството, че на дъното на Северно море и на Ламанша и днес се намират големи количества мунции (около 1 милиона тона) от времето на Втората световна война, които представляват значителна опасност за корабоплаването, за околната среда и хората. Необходими са обмен на информация, основано на доверие сътрудничество и съвместна програма за действие, за да се намали и премахне тази опасност;

51. настоява, че преди планирането на съоръжения за съхранение на въглероден двуокис (CCS) под морското дъно са необходими извънредно подробни проучвания за оценка на рисковете и на последиците за околната среда;

Изменение на климата - адаптиране и стекчаване на последиците

52. посочва, че покачането на морското равнище и по-значителната заплаха за бреговите райони от наводнения при екстремни климатични явления, вследствие на изменението на климата, засягат регионите на Северно море-Ламанша по специфичен и сходен начин. Бреговите региони от Северно море и Ламанша трябва да отговорят на тези предизвикателства чрез общи научноизследователски проекти, обмен на информация и съгласуване на конкретни мерки за опазване на бреговете;

53. отбелязва, че съседните на Северно море държави притежават уникален опит в справянето с промените на морското равнище, които могат да бъдат предизвикани от изменението на климата. Ето защо съчетаването на научните изследвания и на актуализацията на знанията в тази област може да допринесе за повишаване на конкурентоспособността, както и за опазване на жизнената среда на хората;

54. отбелязва също така, че регионите от Северно море-Ламанша отдават голямо значение на опазването на климата и изследванията в областта на околната среда и ще използват съвместно своите възможности за действие в региона за намаляване на емисиите на парникови газове. Това става чрез регионални програми за опазване на климата, увеличаването на енергийната ефективност и насърчаването на енергиите от възобновяеми източници (както офшорни, така и на брега), които следва да заменят ископаемите горива;

55. подчертава, че бреговите райони и най-вече големите речни устия трябва да станат по-стабилни по отношение на климата, по начин, който по възможност да засили качеството на природната среда и на живота в бреговите региони и хинтерланда;

56. отбелязва, че изменението на климата може да навреди допълнително и на морската екосистема чрез затоплянето и киселинността на водата и появата на нови видове. То ще промени и възможностите за туризъм в региона. За реалистични политически реакции са необходими съвместно изготвени и научно обосновани сценарии;

Териториално устройство

57. подчертава, че поради трансграничното въздействие именно в толкова интензивно използвания район на Северно море-Ламанша е необходимо засилено съгласуване на въпроси на териториалното устройство на брега и в морето. Претенциите за използване на един ограничен и чувствителен район, които понастоящем нарастват, трябва да бъдат оценени и обмислени също и на фона на устойчивото развитие и запазването на околната среда;

58. поставя въпроса за това, дали не трябва да се разработи общо „минно право“ за района на Северно море-Ламанша като общо право за използване на морското дъно, както и стандарти за разрешения за експлоатация и въпроси на безопасността. Във връзка с това са необходими и разпоредби относно разполагането на кабели и тръбопроводи по морското дъно и тяхното използване;

59. обръща внимание на факта, че бреговата зона има важна функция при опазването на хинтерланда от морето. Същевременно тя представлява природна зона с висока стойност и зона за отдих и като такава допринася значително за качеството на живот на хората, които живеят в района на Северно море и Ламанша. Поради многобройните интереси, свързани с използването на района (с оглед на природата, за отдих, във връзка с икономиката, безопасността и като място за живеене), подходящото и ефикасното използване на бреговите райони, както и интегрираното планиране и развитие са безусловно необходими;

Енергетика

60. изхожда от обстоятелството, че и напред ще се добива нефт и природен газ в Северно море. Необходими са общи високи стандарти за безопасност и системи за предотвратяване и ограничаване на опасности, за да се намалят по възможност рисковете и при нужда да може да се реагира бързо и ефективно;

61. подчертава, че поради географските условия възможностите за добиване на енергия от възобновяеми източници (чието развитие е решаващо за успешната политика в областта на климата) в района на Северно море-Ламанша са много големи. Тук съществуват значителни възможности за вятърна енергия, енергия от вълни, приливи и отливи, както и морски течения, а по-нататъшното им изследване и насърчаване е в интерес на всички в региона. Поради бързото изграждане на офшорни вятърни инсталации трябва да се договорят стандарти за тяхното изграждане, безопасност, замърсяване и шумово замърсяване;

62. приветства обстоятелството, че е започнало планирането на „Електропреносна мрежа в Северно море“ като всеобхватна електропреносна мрежа, за да може да се използва в пълна

степен потенциалът на възобновяемите енергийни източници. Поради това сътрудничеството между държавите-членки, регионите и частните партньори е абсолютно необходимо. Чрез по-нататъшното развитие в посока на „интелигентни електропреносни мрежи“ предимствата на производството на енергия от възобновяеми източници биха могли да превърнат района в пилотен регион за „електронна мобилност“;

Научни изследвания

63. настоява морските изследвания да бъдат насърчени в по-голяма степен в 8-ата рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие и да бъде подкрепено свързването им в мрежа. Основа за всички посочени области на действие са именно научните познания за екосистемата на Северно море и нейното състояние, за последиците от изменението на климата, за взаимните влияния на конкуриращите се начини на използването и т.н.;

64. предлага да бъде започната специална интердисциплинарна научноизследователска инициатива за региона, която да бъде насочена към интегриране на познанията от всички области за района на Северно море-Ламанша. Във връзка с това следва да бъде оценен опитът от програмата BONUS 169 за региона на Балтийско море;

Култура

65. посочва, че животът и работата край морето и в него са създали дълга културна традиция, спомени и разкази. Пресушаване на земи от морето, корабостроенето и корабоплаването са допринесли значително за самосъзнанието и представата за себе си на хората, които живеят край Северно море и Ламанша. Съживяването и развитието на тези традиции под формата на обща идентичност са също така положителен признак, който, с оглед на конкуренцията, ще насочи вниманието към този регион;

66. поради това предлага да се насърчава сътрудничеството на музеи и културни институции (напр. „Мрежа на морските музеи от Северно море“), които се занимават с тези въпроси. За по-доброто разбиране на общата (както и на индивидуалната) история на района би могъл да бъде полезна и една обща историческа книга;

67. подчертава значението на творческата и културната икономика в много региони от района на Северно море-Ламанша и е убеден, че този сектор на икономиката ще придобие по-голямо значение за растежа и заетостта в района, по-специално чрез програми за културен и научен обмен, както и чрез връзката между култура и устойчив туризъм в района;

Връзки с други политики на ЕС

68. посочва голямата степен на свързаност между тези приоритети и теми на стратегията за района на Северно море-Ламанша и целите и насоките на стратегията „Европа 2020“ и вижда в тях отлична предпоставка за взаимно обогатяване между стратегическото ориентиране на равнището на целия Европейски съюз и интензивното трансгранично и транснационално сътрудничество в даден макрорегион на съседните на Северно море и Ламанша страни;

69. вижда особено във водещите инициативи „Съюз за иновации“, „Европа за ефективно използване на ресурсите“, „Индустриална политика за ерата на глобализацията“, както и „Нови умения и работни места“ онези бъдещи задачи на ЕС, за които една макрорегионална стратегия на съседните на Северно море-Ламанша страни би могла да даде конкретен и устойчив принос;

70. потвърждава своето схващане, че сътрудничеството между националните, регионалните и местните партньори по ясно определени теми в контекста на даден макрорегион придава значителна добавена стойност за прилагане на цялостната стратегия на ЕС, като на макрорегионално равнище се определят подходящите участници и ресурсите се мобилизират и насочват целенасочено;

71. подчертава особеното значение, което се пада на сътрудничеството на участниците в контекста на даден макрорегион, за ефикасното и успешното прилагане на стратегията „Европа 2020“ по места и в контекста, в който я разбират гражданите с оглед на техния опит на местно и регионално равнище.

72. обръща внимание върху факта, че между Северно и Балтийско море съществуват разнообразни икономически и политически връзки. Двете морета са изправени пред подобни предизвикателства най-вече в морската икономика, опазването на моретата, изменението на климата и енергийната политика. Ето защо има стремеж към тясно сътрудничество между регионите на Балтийско и на Северно море. Освен това би следвало да се проучи по какъв начин добри практики от стратегията за Балтийско море могат да се приложат в стратегията за Северно море.

73. предлага да се провери дали и по какъв начин целите и областите на действие на политиката на сближаване следва да се свържат в бъдеще и с договорените приоритети в рамките на макрорегионалните стратегии, като за тези стратегии например бъдат предоставени определени финансови средства в рамките на структурните фондове;

74. отбелязва, че в района Северно море-Ламанша вече съществуват програми на ЕС за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество, които насърчават сътрудничеството и допринасят за по-тясно сближаване на регионите, по-специално програмата Interreg IV B за Северно море и Атлантическата дъга. Тези програми - по-тясно и по-гъвкаво свързани една с друга или обобщени в дългосрочен план - биха могли да бъдат превърнати във важен инструмент за развитието и прилагането на стратегия за района на Северно море-Ламанша;

75. призовава местните и регионалните власти в района на Северно море и Ламанша да използват засилено още сега тези инструменти за подкрепа на междурегионалното сътрудничество за формулиране и изготвяне на макрорегионална стратегия;

76. призовава отново при формулирането на политиката на сближаване от 2014 г. нататък, да бъде засилено допълнително междурегионалното сътрудничество и да се увеличат средствата за тази цел, без това да бъде за сметка на цели 1 и 2 на политиката на сближаване;

Управление

77. отбелязва схващането на Европейската комисия, че в настоящия момент за развитието на макрорегионални стратегии важат „трите Не“: без ново регулиране, без нови институции, без допълнително финансиране;

78. счита обаче, че едновременно с това трябва да важат и трите „Да“:

— съвместно договорено прилагане и контрол на съществуващите в макрорегиона правила;

— изграждане, в рамките на отговорностите на органите на ЕС, на платформа, мрежа или териториален клъстер на местните и регионалните власти и държавите-членки, като бъдат включени и заинтересованите страни;

— координирано използване на съществуващите финансови ресурси на ЕС за изготвяне и прилагане на макрорегионални стратегии;

79. счита за необходимо да се разработят и прилагат нови форми на управление (мрежи, платформи), насочени към общи действия и конкретни цели, за осъществяването на макрорегионални стратегии. Те могат да стимулират и доразвият политически процеси, без да се поставят под съмнение съществуващите правомощия и права на суверенитет. Целесъобразно е да се създаде многостепенна структура на сътрудничество, която да обединява различните равнища на управление, власт, ресурси и умения;

80. напомня, че международните конференции за опазване на Северно море (1984 до 2006 г.) изиграха основополагащата роля по отношение на споразуменията за по-добро опазване на Северно море. С влязлата в сила през 1998 г. Конвенция за защита на морската среда в Североизточния Атлантик (OSPAR), която включва и Северно море, беше създадена обвързваща рамка за международни споразумения в този регион;

81. подчертава, че Комисията за Северно море - една от комисииите на географски принцип на Конференцията на периферните морски региони в Европа (CPMR) – е важен партньор, който се застъпва за засилено сътрудничество в района на Северно море и от своя страна вече е разработил стратегия за района на Северно море-Ламанша. Междурегионалната група „Северно море-Ламанша“ в Комитета на регионите и Комисията за Северно море поддържат от известно време насам близки контакти в тази област. Други мрежи на местните и регионалните организации от този район следва също да имат възможност да дадат своя принос за тази дейност;

82. подчертава, че що се отнася до Ламанша, Асамблеята „Arc Manche“ играе важна роля, като се застъпва настойчиво за интеграция на Ламанша в обща макрорегионална стратегия със Северно море;

83. е убеден, че сътрудничеството с тези и други активни обединения (като например „Wattenmeerforum“ - Форум на регионите в района на крайбрежните плитчини) и неправителствени организации е крайъгълен камък с решаващо значение за развитието и успеха на макрорегионалните стратегии;

84. очаква, че може да се постигне по-добра синергия между средствата на разположение на равнището на Общността до момента, в който бъдат предоставени отделни средства за макро-регионални стратегии. Във връзка с това, поради разнообразието от разглежданите въпроси, трябва да е възможно в макрорегионалните стратегии да бъдат включени различни съществуващи финансови средства на Общността – не само структурните фондове, а също така и РПИ, програмата TEN-T и програмата „Marco Polo“ в областта на транспорта, рамковата програма за НИРД и др.;

85. е на мнение, че политиката за макрорегионите цели съвместни, дефинирани от гледна точка на района, съдържанието и времето действия. Ето защо тя следва да се обобщи в план за действие „Северно море-Ламанша 2020“;

III. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

86. отправя искане към държавите-членки на ЕС да подкрепят на европейско равнище по-нататъшните стъпки за разработване на макрорегионална стратегия за района на Северно море-Ламанша;

87. е на мнение, че поради спешните проблеми и предизвикателства трябва да се започне с изготвянето на европейска стратегия за района на Северно море-Ламанша. Комитетът призовава Европейския съвет да възложи на Комисията нейното изготвяне и отправя искане за тясно сътрудничество с Европейския парламент;

88. пледира за това, политиката на сближаване след 2013 г. да включва доколкото това е възможно макрорегионалните стратегии в частта си за териториалното сътрудничество (трансгранично, транснационално и междурегионално) и се застъпва за приемането на макрорегионална стратегия преди 2013 г., за да могат регионалните оперативни програми за бъдещия период на планиране да допринесат в рамките на възможното за конкретното прилагане на тази стратегия;

89. подчертава, че една стратегия за географския район Северно море-Ламанша се основава на прилагането на принципа на субсидиарност. Тя трябва да се занимае с

въпроси и проблеми, които не могат да бъдат решени най-вече на местно, регионално и национално равнище;

90. подчертава, че изготвянето на тази стратегия трябва да бъде придружено от широка публична консултация. Тя следва да се проведе в тясно сътрудничество с Комитета на регионите като представител на местните и регионалните власти и особено с Комисията за Северно море на Конференцията на периферните морски региони в Европа (CPMR), на Асамблеята „Arc Manche“ и други важни участници. Норвегия и Исландия, които са членки на ЕИП, следва също да бъдат включени;

91. призовава Европейската комисия да предостави още преди 2013 г. средства за техническа помощ за изготвяне на макрорегионални стратегии, за да може те да бъдат включени в бъдещата финансова перспектива на Европейския съюз;

92. предлага на Европейската комисия да насърчава, също и в рамките на програмите за подпомагане на териториалното сътрудничество, по-специално INTERREG IV B и други програми като ESPON, разработването на макрорегионална стратегия за района на Северно море-Ламанша до 2013 г.; по този начин става ясно кои европейски директиви и конвенции се прилагат за района;

93. приветства факта, че работната програма на Европейската комисия предвижда да бъде представено „Съобщение за прилагане на интегрирана морска политика в Северно море в широките му граници“;

94. счита за изключително неотложно в рамките на Зелена книга да се разгледа по-подробно и да се определи ролята и функцията на макрорегионите. Комитетът на регионите вече призова Европейската комисия да стори това в своята Резолюция относно законодателната и работната програма на Европейската комисия за 2010 г.;

95. възлага на своя председател да предаде настоящето становище по собствена инициатива на Европейската комисия, Европейския парламент, сегашното председателство на Съвета и неговите партньори в тройното председателство (2010-2011 г.).

Брюксел, 5 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно Програма в областта на цифровите технологии за Европа

(2011/С 15/07)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- приветства Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, която е една от седемте водещи инициативи на стратегията „Европа 2020“. Общата цел на Програмата в областта на цифровите технологии е да се извлекат устойчиви икономически и социални ползи от цифров единен пазар, основан на високоскоростен и свръхвисокоскоростен интернет и оперативно съвместими приложения. Изпълнението на Програмата в областта на цифровите технологии зависи от адекватната степен на амбиция и ангажираност, които ще дадат възможност на Европа да изгради нов икономически модел въз основа на знания, икономика с ниски емисии на въглерод и висока заетост;
- изтъква, че местните и регионалните власти (МРВ) са сред главните адресати на препоръките, съдържащи се в програмата и могат да бъдат основен двигател за нейното осъществяване. Изпълнението на приоритетите на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа на местно и регионално равнище е предпоставка за повишаване качеството на живот и социалната и икономическата активност на гражданите и ще стимулира развитието на по-ефективни и персонализирани обществени услуги, както и на местните предприятия;
- подчертава, че цифровият единен пазар е основен елемент на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, който създава възможност за развитието на разрастващ се, успешен и динамичен общоевропейски пазар за създаване и разпространение на юридическо цифрово съдържание и електронни услуги, както и предоставяне на потребителите на лесен, сигурен и гъвкав достъп до пазарите на цифрово съдържание и цифрови услуги;
- приветства инициативата на Комисията да се опрости уреждането, управлението и трансграничното лицензиране на авторските права чрез подобряване на администрирането, прозрачността и общоевропейското лицензиране за онлайн управление на авторските права, създаване на правна рамка за улесняване на цифровизацията и разпространението на произведения на културата в Европа;
- отбелязва, че при изграждането на инфраструктурата за интернет и разработването на предоставяните чрез него услуги от съществено значение ще бъде да се гарантира спазване на изискванията за сигурност на всяко ниво, за да се осигурят в оптимална степен неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни. Важен аспект в това отношение е да се предотврати проследяване от какъвто и да било вид на лична информация и профилиране.

Докладчик:	Markku Markkula (FI/ЕНП), член на общинския съвет на Espoo
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Програма в областта на цифровите технологии за Европа („Digital Agenda for Europe“) COM(2010)245 окончателен

I. ВЪВЕДЕНИЕ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, която е една от седемте водещи инициативи на стратегията „Европа 2020“. Общата цел на Програмата в областта на цифровите технологии е да се извлекат устойчиви икономически и социални ползи от цифров единен пазар, основан на високоскоростен и свръхвисокоскоростен интернет и оперативно съвместими приложения. Изпълнението на Програмата в областта на цифровите технологии зависи от адекватната степен на амбиция и ангажираност, които ще дадат възможност на Европа да изгради нов икономически модел въз основа на знания, икономика с ниски емисии на въглерод и висока заетост;

2. изтъква, че местните и регионалните власти (МРВ) са сред главните адресати на препоръките, съдържащи се в програмата и могат да бъдат основен двигател за нейното осъществяване. Изпълнението на приоритетите на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа на местно и регионално равнище е предпоставка за повишаване на качеството на живот и на социалната и икономическата активност на гражданите и ще стимулира развитието на по-ефективни и персонализирани обществени услуги, както и местните предприятия;

3. подчертава, че сред участниците от публичния сектор местните и регионалните власти (МРВ) са най-близо до обикновените хора и отговарят за предоставянето на най-важните услуги, свързани с благосъстоянието на гражданите. МРВ спешно трябва да започнат да оползотворяват новия технологичен потенциал, особено предвид икономическата криза и промените в демографската структура и потребностите на хората. Като обединят усилията си, МРВ и свързаните с тях стопански дейности и третият сектор могат да разкрият най-добри възможности за използване на иновациите. От изключително значение е ефективността, с която се прилагат на местно и регионално равнище знанията, генерирани от университетите и научноизследователските центрове;

4. припомня, че КР винаги е призовавал за инвестиции в научноизследователска работа в областта на ИКТ, за да се гарантира растежът и развитието на нови предприятия и е убеден, че единствено чрез ефективното използване на ИКТ може да се ускорят иновациите при посрещане на ключови социално-икономически предизвикателства в Европа;

5. отчита, че досега предоставяните публични електронни услуги се състоят главно в прехвърляне на бюрокрацията от хартия на електронен носител. ЕС и държавите-членки, в тясно

сътрудничество с местните и регионалните власти, трябва да застанат начело на усилията на европейско и национално равнище за извършване на по-значителни промени в публичните процедури и структури, като ИКТ се използват, за да се подобри значимостта, качеството и производителността на труда и ефективността на публичните органи и да се намали бюрокрацията за гражданите и предприятията;

6. смята, че във връзка с предложените в съобщението действия, така както са формулирани, не се поставя въпросът за съответствието им с принципа на субсидиарност или с принципа на пропорционалност; подчертава обаче, че местните и регионалните власти следва системно да бъдат включвани в разработването, изпълнението и управлението на мерките, имащи за цел прилагането на практика на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа (особено по отношение на областите, в които следва да се предприемат действия, като оперативна съвместимост и стандарти, достъп до скоростен и свръхвисокоскоростен интернет, повишаване на цифровата грамотност, умения и приобщаване, както и на свързаните с ИКТ ползи за европейското общество, например по отношение на услугите за електронно управление, изменението на климата и интелигентните транспортни системи);

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Ефективното изпълнение е изключително важно

7. приветства целта на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа да се превърне Европа в движеща сила на интелигентен, устойчив и ориентиран към цялото общество растеж в световен мащаб;

8. припомня, че в заключенията на Съвета относно европейската програма за цифровите технологии (заседание на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика, проведено на 31 май 2010 г.)⁽¹⁾ се посочва, наред с другото, че:

— Европа следва да насърчава цифровата икономика, за да може да се възползва от нейните стимулиращи и всеобхватни възможности за повишаване на производителността и конкурентоспособността на другите сектори, както и да се възползва от ИКТ, за да може по-успешно да работи за преодоляване на глобалните предизвикателства, като преминаването към икономика с ниски нива на въглеродни емисии и ефикасно използване на ресурсите, както и създаването на повече и по-добри работни места;

⁽¹⁾ Заключения на Съвета относно европейската програма за цифровите технологии (заседание на Съвета на по транспорт, телекомуникации и енергетика, проведено на 31 май 2010 г.) http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/114710.pdf

— програмата в областта на цифровите технологии за Европа заема важно място в стратегията „Европа 2020“ и следва да бъде съобразена с останалите елементи на стратегията и с другите предстоящи водещи инициативи, сред които „Съюз за иновации“ и „Индустриална политика за ерата на глобализацията“;

— конкурентоспособността на Европа трябва да се укрепи в този важен сектор, като се активизират научните изследвания, развойната дейност и иновациите в областта на ИКТ и се стимулира триъгълникът на знанието;

— Комисията и държавите-членки се приканват да потърсят начини за подобряване на хоризонталната координация между всички участващи институции на равнище ЕС и на национално равнище, с цел по-добро изпълнение на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа;

9. припомня Резолюцията на Европейския парламент от 5 май 2010 г. относно определянето на нова програма за цифровите технологии за Европа, в която се посочва, че „Европа само ще се възползва от предимствата на тази цифрова революция, ако всички граждани са включени и им се даде възможност пълноценно да участват в новото дигитално общество, а човекът заема централно място при стратегическите действия; като има предвид, че дигиталната революция не може повече да бъде считана за еволюция по отношение на индустриалното минало, а по-скоро за процес на радикална промяна“⁽²⁾;

10. признава, че информационното общество стана мощен ускорител на икономическия и социалния прогрес. Необходимият преход от информационно общество към общество на екологичното знание може да се счита като смяна на модела. Програмата в областта на цифровите технологии за Европа е важна, защото успешното изпълнение на тази водеща инициатива е предпоставка за успеха на други водещи инициативи на стратегията на ЕС „Европа 2020“;

11. признава, че качеството на едно общество се определя в голяма степен от способността му да създава истински възможности за учене и съвместна работа и да произвежда нови познания, насочени към бъдещето. При това положение нашето информационно общество поставя съвсем нови изисквания по отношение на работните методи, културата на работа, достоверността на информацията, медийната грамотност и др.;

12. отбелязва, че цифровизацията и глобализацията бързо са променили търговските процеси. Проучванията на ОИСР

показват, че ИКТ имат значително въздействие върху икономическите резултати и успеха на отделните предприятия, особено когато се комбинират с инвестиции в умения, организационни промени, иновации и създаване на нова икономическа дейност⁽³⁾;

13. подчертава, че изпълнението на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа не може да се отдели от развитието на ученето през целия живот, човешкия капитал и мерките за тяхното насърчаване. Успехът зависи от това колко добре и в какъв обхват работните общности и обществеността, т.е. гражданите и отделните общности в целия ЕС могат да бъдат насърчени да участват активно в създаването на значително по-новаторска и производителна Европа. За да имат пълен успех, новаторските дейности на местно равнище, предприемачеството, бързо развиващите се предприятия и по-специално инициативите за иновативни партньорства с обществения сектор, предприятията и третия сектор изискват силна политическа ангажираност на всички равнища (ЕС, държавите-членки, МРВ);

14. подчертава, че способностите за ускоряване на иновационните процеси и бързото внедряване са ключови фактори за успех в обществата с изградена мрежа. Това изисква извършването на повече сравнителни анализи и по-активно сътрудничество между регионите и градовете, за да са в състояние да посрещнат предизвикателствата с новаторски решения и да прилагат най-добрите практики в местните условия и култура;

15. подчертава, че при разработването на обществените услуги водещи принципи трябва да бъдат отвореността, повторната използваемост и технологичната неутралност;

Пълноценно използване на потенциала на Европа

16. подчертава, че целият потенциал на Европа за разработване на услуги в областта на ИКТ в публичния и в частния сектор следва да бъде използван пълноценно, следователно и ИКТ да бъдат използвани като средство за подобряване на услугите, предоставяни от местните и регионалните власти в области като здравеопазване, образование, обществен ред, сигурност и социални услуги. Подкрепата на ЕС за публично-частните партньорства между местни и регионални власти и МСП, разработващи ИКТ за обществени услуги, могат да послужат като отличен крайъгълен камък за изграждане на умения и знания на местно равнище в ЕС⁽⁴⁾;

17. припомня, че цифровият единен пазар предлага огромни възможности за европейските граждани в качеството им не само на потребители, но и на предприемачи и други специалисти с експертни знания в творческите и в други отрасли;

⁽²⁾ Резолюция на Европейския парламент от 5 май 2010 г. относно „Определяне на нова програма за цифровите технологии за Европа: от i2010 до digital.eu“.
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?Type=TA&Reference=P6-TA-2010-0612&language=BG>

⁽³⁾ The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications („Икономическото въздействие на информационните и комуникационни технологии – измерване, доказателства и последици“), ОИСР.

⁽⁴⁾ CdR 156/2009 fin.

18. насочва внимание върху факта, че изпълнението на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа изисква значителна промяна в мисловните нагласи в Европа: желание за работа, като се прилага хоризонтален и мултидисциплинарен подход, преодоляване на традиционните граници, разчупване на стереотипите и промяна на нагласата в посока съвместна работа. Желаният ефект не може да се постигне чрез конвенционални проекти за развитие. Широкомашабни новаторски проекти, при които се използва опитът на висококвалифицирани европейски експерти, с участието на всички заинтересовани страни, са начин за постигане на необходимата промяна. Специално внимание трябва да се отдели на разпространението и прилагането на резултатите от проектите на местно равнище;

19. изтъква факта, че Европа се нуждае от научни изследвания и иновации, свързани в по-голяма степен с реалния живот и насочени към потребителя. „Живите лаборатории“ като платформа за сътрудничество между университетите и промишлеността е широко разпространена концепция в Европа, която трябва допълнително да се разработи с участието на крайните ползватели. Добре функциониращите процеси по предоставяне на услуги дават възможност на потребителите да участват активно в научноизследователската и иновационната дейност и стимулират всички заинтересовани страни да се включат в непрекъснат процес на учене. Това може да има силно положително въздействие при подновяване на процесите на предоставяне на услуги на местно равнище и запълчаване на регионалното сътрудничество. Изпълнението на Програмата в областта на цифровите технологии следва да включва стимули, които да насърчават МРВ и университетите да работят заедно за разработване на необходимите концепции за живи лаборатории;

20. отново подчертава, че висококачественият широколентов достъп на достъпни цени може да повиши качеството на живот на гражданите и на предоставяните от местните и регионалните власти услуги, като същевременно улеснява микропредприятията и малките и средните предприятия да предлагат своите продукти за продажба. Очаква се от по-широкоразпространения и по-бърз достъп до широколентови услуги да извлекат значителна полза отдалечените региони и общини, особено най-отдалечените от тях⁽⁵⁾;

21. призовава градовете и регионите да работят заедно, за да достигнат критичната маса, необходима за нови иновационни решения. ЕС и държавите-членки следва да създават благоприятни условия за нов вид възлагане на поръчки, предхождащо етапа на търговска реализация; това ще повиши готовността на публичния сектор за постепенно увеличаващи се радикални иновации. Енергийната ефективност и интелигентният трафик например са области, в които съществува потребност от нови радикални разработки, за да се подпомогнат местните приложения;

22. посочва, че управлението на застроената среда и градоустройството са сектори, които оказват голямо въздействие върху местната икономика, както и върху качеството на условията на живот. Новите открития в управлението на информацията може

да имат решаваща роля за постигане на целта за създаване на нов амбициозен режим в областта на климата. Информационното моделиране на строителството (*Building Information Modelling*) се използва активно в управлението на инфраструктурите за създаване на цифрово изображение на физическите и функционалните характеристики на инфраструктурата. Понятието „информационно моделиране на строителството“ трябва да разшири обхвата си, включвайки териториалното устройство на регионално равнище и градоустройството. След това то би могло да послужи като ресурс на споделени знания за определена област, като формира надеждна основа за анализ на жизнения цикъл, развитие на търговски процес, насочен към потребителя, и вземане на решения, създаващи стойност;

Динамичен цифров единен пазар

23. подчертава, че цифровият единен пазар е основен елемент на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, който създава възможност за развитието на разрастващ се, успешен и динамичен общоевропейски пазар за създаване и разпространение на юридическо цифрово съдържание и електронни услуги, както и предоставяне на потребителите на лесен, сигурен и гъвкав достъп до пазарите на цифрово съдържание и цифрови услуги;

24. отбелязва, че откритият достъп до информация за публичния сектор е от полза за цялото общество. Разработването на нови практики, използващи свързани бази данни с отворен достъп е стъпка напред към насочени към потребителя процеси на предоставяне на услуги. Други ползи могат да бъдат създадени под формата на иновационни услуги, нови бизнес модели и увеличена ефективност. Затова Комитетът приветства преразглеждането на Директивата относно повторната употреба на информацията в обществения сектор;

25. приветства създаването на Europeana – европейската библиотека, музей и архив онлайн, която има за цел да направи европейското културно и научно наследство достъпно за всички хора в Интернет⁽⁶⁾. Достъпността до културното наследство на Европа е ключов инструмент за по-доброто разбиране на културното многообразие и за укрепване на връзките между хората и тяхното обединяване в една многоезична, мултикултурна Европа, както и за повишаване на икономическия потенциал в области като туризма и образованието;

26. привлича вниманието върху факта, че липсата на общи европейски стандарти за електронни съобщения за електронна търговия, особено за фактуриране, е една от най-големите пречки за осъществяването на работещ цифров единен пазар;

27. подкрепя предложението за преразглеждане на директивата за електронния подпис с оглед създаването на правна рамка за трансгранично признаване и оперативна съвместимост на системи за сигурно електронно установяване на автентичността;

⁽⁵⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽⁶⁾ COM(2009) 440 окончателен.

28. приветства инициативата на Комисията да се опрости уреждането, управлението и трансграничното лицензиране на авторските права чрез подобряване на администрирането, прозрачността и общоевропейското лицензиране за онлайн управление на авторските права, създаване на правна рамка за улесняване на цифровизацията и разпространението на произведения на културата в Европа;

29. подчертава необходимостта от постигане на баланс между правата на потребителите и носителите на права върху интелектуалната собственост. Мерките за закрила на правата на носителите върху интелектуалната собственост не следва да накръпват правата на потребителите свободно да използват цифровото съдържание по същия начин, както съдържание в аналогов формат. Правата на гражданите на достъп до онлайн съдържание също не следва да бъдат ограничавани чрез филтриране на съдържание или отказ на достъп до мрежата с оглед защита на правата върху интелектуална собственост;

Оперативна съвместимост и общи стандарти

30. приветства предложението за реформа на правилата за прилагане на стандарти за ИКТ в Европа с оглед да се разреши използването на стандарти, разработени от определени световни форуми и консорциуми в областта на ИКТ и се надява, че Комисията ще даде работно определение на тези стандарти, независимо дали ще бъдат наречени отворени стандарти или отворени спецификации;

31. изразява съгласие, че държавите-членки следва да изпълнят ангажиментите относно оперативната съвместимост и стандартите, определени в декларациите от Малмьо и Гранада, особено по отношение на отворените стандарти и спецификации;

32. подчертава, че местните и регионалните власти следва да бъдат включени и да участват активно в широкообхватно сътрудничество за подобряване на оперативната съвместимост в областта на публичната администрация и ефективността на доставяне на обществени услуги ⁽⁷⁾;

Доверие и сигурност

33. подчертава, че новите платформи, даващи възможност за участие, и услугите за интерактивно съвместно създаване (Web 2.0 и следващи разработки), в които потребителите са активни участници, производители или съчетание от производители и потребители, предлагат на европейските граждани уникална възможност пълноценно да изявят творческите си заложби. Изключително важно е да се създаде среда и култура на откритост и доверие, които насърчават това развитие;

34. отбелязва, че при изграждането на структурата за интернет и разработването на предоставяните чрез него услуги от съществено значение ще бъде да се гарантира спазване на изискванията за сигурност на всяко ниво, за да се осигурят в оптимална степен неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни. Важен аспект в това отношение е да се предотврати проследяване от какъвто и да било вид на лична информация и профилиране ⁽⁸⁾;

35. призовава за всеобхватно обучение за целия персонал, особено за техническите специалисти (напр. мрежови и системни администратори, лицата за осигуряване на сигурност, поверителност и т.н.), за персонала, работещ пряко с процедури за сигурност, включващи различни методологии, и персонала, общо или непряко ангажиран в кампании за нововъведения и модернизация (напр. преподаващ електронна грамотност на потребители) по въпроси, свързани с доверието и сигурността;

36. силно подчертава отговорността на създателите на съдържание и факта, че борбата с незаконното и вредното съдържание трябва да се води, без да се налагат ограничения върху свободния поток на информация (филтрирането на съдържанието, което се използва от редица държави-членки, блокира и съдържание, което не би трябвало да блокира и при него обичайно няма прозрачен процес от отчетност). Трябва да се разработят методи за защита по-специално на уязвими потребители. Аналогично трябва да се намерят начини за следене на вредното съдържание и премахването му от интернет при източника;

Високоскоростен и свръхвисокоскоростен интернет

37. припомня, че местните и регионалните власти имат ключова роля за осигуряване на широколентов интернет със справедливи условия на достъп и на достъпна цена в регионите, където например пазарните механизми се оказват недостатъчни за изграждането му, за осъществяване на пилотни проекти с цел преодоляване на неравенството в електронния достъп, както и за разработване на нови подходи, чрез които обществените електронни услуги да се насочат към гражданите ⁽⁹⁾;

38. предлага финансирането и другите мерки за подкрепа да насърчават изграждането на широколентови мрежи с отворен достъп, които се основават на хоризонтално слоеста мрежова архитектура и бизнес модел, който отделя физическия достъп до мрежата от предоставянето на услуги. Съществуващите оптични мрежи следва да бъдат отворени за конкуренцията;

39. припомня, че на всички граждани, независимо от местоживеенето, трябва да се гарантира ефикасна инфраструктура за достъп до информационното общество. Важна роля за насърчаване на регионалната конкурентоспособност, достъпност и равенство между гражданите играят бързите и оперативно надеждни комуникационни връзки, допълвани от ефикасни безжични мобилни услуги;

40. подчертава, че е важно да се гарантира наличието на радиочестотен спектър за безжични широколентови услуги в отдалечени и рядко населени райони и приветства ангажимента на Комисията да координира техническите и регулаторните условия, които се прилагат към използването на спектъра, и да хармонизира радиочестотните ленти за създаване на икономии от мащаба на пазарите на оборудване, както и да даде възможност на потребителите да използват същото оборудване и да ползват същите услуги на територията на ЕС;

⁽⁷⁾ CdR 10/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

Повишаване на цифровата грамотност, на уменията и на приобщаването

41. отчита извършващата се трансформация на образователната система, в която са необходими промени, включително радикални. Ролята на образованието вече не е да предоставя огромен обем информация. Същността на образованието е по-скоро да учи как се учи, т.е. да помага на хората да повишават уменията си за учене, като по този начин те ще могат сами да придобиват и обработват информация. Именно тук електронната грамотност придобива първостепенно значение;

42. подчертава, че една от основните цели на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа е да повиши достъпността и използваемостта на обществената информация и електронните услуги. Програмата в областта на цифровите технологии за Европа трябва да бъде двигател за пълноценно включване на ИКТ в образованието и обучението. Цифровата грамотност, електронните умения и електронните компетенции изискват специфични дейности и ефикасни методи за обучение за всички;

43. е убеден, че чрез създаването на механизми за обмен на електронни умения в Европа могат да се включат и преквалифицират много допълнителни групи от потребители, които, в някои случаи не са обхванати в достатъчна степен от съществуващите търговски или академични предложения за придобиване на електронни умения. Възможностите, които ИКТ създават за гъвкава организация на работа и за работа от разстояние, предлагат значителен потенциал за нови начини на заетост на тези групи граждани. Такива инициативи ще изискват създаването на публично-частни партньорства, тъй като особено търговските услуги и предложенията за обучение трябва да бъдат конкретно приспособени към потребностите на отделните групи;

44. подчертава необходимостта европейските региони и общини първи да поемат инициатива за преодоляване на предизвикателството, свързано със застаряването на населението, като прилагат нови системни решения с помощта на ИКТ и призовава за иновационни концепции, подпомагани от ИКТ, за да може Европа да поеме водеща роля по отношение на активното остаряване в един цифровизиран свят;

45. посочва, че библиотеките осигуряват полезен и ефективен начин за предоставяне на пълноценни информационни услуги на широката общественост, независимо от социалния статус. Най-добра европейска практика е установена там, където библиотеките са се развили като центрове за предоставяне на цифрови културно-информационни услуги и са разположени на места, където хората минават ежедневно, напр. в търговските центрове. С оглед на това, съдържанието на новите услуги и на новите цифрови медии не трябва да се планира единствено въз основа на икономически критерии, а трябва да се разработва в съответствие със социалните и културните потребности;

46. подчертава, че ефикасното изпълнение трябва да отчете факта, че културните и творческите индустрии предоставят съдържание на информационните и комуникационните технологии и така допринасят за тяхното развитие. Програмата в областта на цифровите технологии има ключова роля за осъществяване на потенциала на тези индустрии и за изграждане на единен и сигурен пазар по отношение на онлайн съдържанието и услугите, свързани с културата и творчеството. За да се използва по-добре културното наследство в Европа, е необходимо активно да се подкрепи неговата цифровизация;

Ползи от ИКТ за обществото в ЕС

47. препоръчва да се даде първостепенен приоритет на разработването на концепции и методи с помощта на ИКТ, за да се разпространяват и внедряват резултатите от НИРД в процесите на реалния живот. Добър пример за такъв вид дейност е Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ), която е отлична платформа за насърчаване на внедряването на бъдещите интернет приложения. ПКИ следва да се засили чрез отпускане на значителни допълнителни финансови средства за разпространяване и внедряване на резултатите от успешни проекти на местно и регионално равнище;

48. смята, че използването на цифровите технологии е важно като средство за насърчаване на участието на гражданите. Например на местно и регионално равнище следва да бъдат създадени цифрово обсъждане и работни среди, за да могат гражданите да участват в разработването на услуги, свързани с ежедневието и в близост до местоживеенето им;

49. подчертава факта, че Програмата в областта на цифровите технологии за Европа има огромен потенциал да стимулира регионите и общините да реформират производствените си процеси и предоставянето на услуги в рамките на европейското сътрудничество. Регионите и общините от различните части на Европа следва да преразгледат изцяло собствените си структури, работни методи и процеси въз основа на сравнителен анализ и сътрудничество помежду си, както и с университети и предприятия. Сътрудничеството и финансирането на равнище ЕС следва да позволи освен това много по-смело поемане на рискове. ЕС трябва да възприеме нова целенасочена практика, която да се основава на идеята, че някои МРВ са пионери, активни изследователи, експериментатори и ръководители, разработващи нови решения за бъдещето за благото на всички;

50. силно подчертава значението от обновяване на процесите на предоставяне на услуги както в публичния, така и в частния сектор, за да се ползват предимствата от основаващия се на ИКТ процес на реинженеринг. Ускоряването на електронното фактуриране и електронната идентификация изисква новаторство, сътрудничество и стандартизация;

Научни изследвания и иновации

51. подчертава значението на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ) и признава, че неговите тематични приоритети – бъдещото информационно и комуникационно общество, изменението на климата и устойчивата енергия са ключови елементи на стратегията „ЕС 2020“. ЕИТ може да има практическо въздействие на местно и регионално равнище при разработване и насърчаване на нови концепции и нови практики за регионална и местна иновативност. Поради това е необходимо някои МРВ да бъдат подготвени да инвестират достатъчно средства в развитието на региона си, за да станат изпитателни центрове за дейностите на ЕИТ и живите лаборатории, в които различните групи граждани и общности дават своя активен принос, насочен към потребителите;

52. подчертава, че дори малките институции на регионално и местно равнище могат да създават знания със световно значение в ограничени специфични области, особено когато участват в глобални мрежи и сътрудничат с предприятия, основани на знанието ⁽¹⁰⁾;

53. насърчава Комисията да доразработи концепциите за триъгълника на знанието и живите лаборатории, които повишават взаимодействията между различните дейности, силно са свързани с предизвикателствата на реалния живот и решаването на проблемите и от които регионалното измерение е неразривна част;

54. потвърждава желанието на местните и регионалните власти да играят още по-активна роля в насърчаване на приложенията на политиката в областта на науката, технологиите и иновациите, при условие че бъде приет подход към всички програми и проекти на ЕС, в които основните критерии за финансиране са определянето на съществуващите върхови глобални познания в областта на проекта и ефикасното им използване;

55. предлага час по-скоро да бъдат приложени поуките от областта на иновациите, извлечени от последните съвместни разработки на университетите и промишлеността, за да се укрепи широката основа от умения, нужна на специалистите на знанието в цяла Европа;

Международни аспекти на Програмата за цифрови технологии

56. изразява съгласие, че е необходимо да се насърчава интернационализирането на управлението на интернет и сътрудничеството в световен мащаб за запазване на стабилността на интернет, въз основа на модел с участието на множество заинтересовани страни, и е на едно мнение с Комисията по отношение на подкрепата ѝ за продължаване на работата на Форума за управление на Интернет след 2010 г.;

Изпълнение и управление

57. убеден е, че като представител на МРВ и в съответствие с последните развития и добрите практики за цифровизация в Европа, Комитетът на регионите следва заедно с МРВ и техните представителни организации да получи проактивна роля в управленския цикъл на Европейската програма в областта на цифровите технологии (например в експертни групи и в годишната „цифрова“ асамблея). На участниците от МРВ и организациите, които ги представляват, следва да се отреди активна и водеща роля.

58. отбелязва, че Програмата в областта на цифровите технологии е също много важна за успеха на другите водещи инициативи. Поради това следва да се засили съществено сътрудничеството, обхващащо различните ГД и програми, а финансовите средства за изпълнението на Програмата в областта на цифровите технологии трябва да се предоставят преди всичко посредством вече съществуващите програми.

Брюксел, 6 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

⁽¹⁰⁾ CdR 247/2009 fin.

Становище на Комитета на регионите относно „Борба срещу бездомността“

(2011/C 15/08)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:

- Бездомността е екстремна форма на бедност и на социално изключване и следователно трябва да ѝ се отдели по-сериозно внимание в стратегията на ЕС за социална сигурност и социална интеграция. Високото равнище на бездомност не е добра реклама за Европейския съюз. 2010 г. – Европейската година на борбата срещу бедността и социалното изключване е подходящ момент за повишаване на информираността относно този траен проблем, който може да се задълбочи в условията на икономическа криза. Естествено, всички инициативи, насочени към намирането на решение на този проблем, следва да бъдат замислени в дългосрочен план и да включват също периода след 2010 г. и след настоящата криза
- Комитетът подчертава важната роля на местните и регионалните власти в практическите и ефикасни действия срещу бездомността. Те носят същинската отговорност, а освен това притежават голям опит и често пъти добре функциониращи методи и програми, насочени към съвременна и краткосрочна, но също и към дългосрочна помощ. Това увеличава необходимостта от по-ясно разпределение на компетенциите между различните власти и равнища. Тук обаче следва да се каже също, че в някои региони на дадена страна или в някои страни проблемите с бездомността могат да бъдат особено сериозни. Затова трябва да има механизми на европейско равнище и национални механизми, за да се подпомагат икономически регионите с високо равнище на бездомност, не на последно място в интерес на териториалното и социалното сближаване.

Докладчик: Tore Hult (SE/ПЕС), заместник-председател на Градския съвет на Alingsås, Швеция

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Контекст и отправни точки

1. Комитетът припомня, че икономическото, социалното и териториалното сближаване, което е крайъгълен камък на ЕС, не може да бъде постигнато, ако части от населението на ЕС са бездомни и поради това нямат изгледи за личностно и професионално разгръщане. Комитетът счита за особено обезпокоителна бездомността при децата и младежите.

2. Бездомността е екстремна форма на бедност и на социално изключване и следователно трябва да ѝ се отдели по-сериозно внимание в стратегията на ЕС за социална сигурност и социална интеграция. Високото равнище на бездомност не е добра реклама за Европейския съюз. 2010 г. – Европейската година на борбата срещу бедността и социалното изключване, е подходящ момент за повишаване на информираността относно този траен проблем, който може да се задълбочи в условията на икономическа криза. Естествено, всички инициативи, насочени към намирането на решение на този проблем, следва да бъдат замислени в дългосрочен план и да включват също периода след 2010 г. и след настоящата криза.

3. Отправната точка на дискусиата следва да бъде, че държавите-членки на ЕС са изправени пред общ проблем. Бездомността не се спира нито пред образователното равнище, нито пред културната принадлежност или пред предишни икономически обстоятелства и се среща във всички държави-членки на Съюза. Нужни са, следователно, съвместни мерки за превенция или ограничаване на бездомността.

4. Бездомността е свързана с големи лични трагедии, а освен това е фактор, причиняващ огромни разходи на обществото. Ако броят на бездомните се намали, би могло да се облекчи финансово обществото и да се създаде по-добро обществено участие, което от своя страна би било принос за развитието на Европа.

5. Комитетът подчертава, че бездомността се причинява от комбинация на различни обстоятелства и поради това не може да се приеме, че тя се дължи единствено на лични причини.

6. Комитетът вижда причината за бездомността във взаимодействието на различни фактори, сред които: липса на жилища на достъпни цени, ниски трудови възнаграждения, алкохолна или наркотична зависимост и недостатъчното внимание на обществото към този проблем, физически заболявания, болести, домашно насилие, безработица, сложни междуличностни отношения, освобождаване от затвора и завръщане в обществото, както и промени и намаляване на публичните помощи. Особено важен фактор е отношението на собствениците на жилища към бездомниците и въпросът в каква степен те могат да спомогнат за

това да им се осигурят жилища. За да бъдат усилията успешни, се изискват координация и съчетаване на многобройни различни мерки.

7. Според виждането на Комитета е необходимо много по-добре да се знае как възниква бездомността и вследствие на какви механизми тя продължава да съществува. Такова познание е основата, за да могат да се предприемат ефективни мерки в различни политически области.

8. Комитетът разглежда бездомността със загриженост и застъпва виждането, че са необходими усилия на много равнища, насочени отчасти към превенция и отчасти към събуждане на съзнанието на обществеността за проблема. Не на последно място трябва да бъдат създадени и стимули за жилищно строителство.

9. Комитетът подчертава важната роля на местните и регионалните власти в практическите и ефикасни действия срещу бездомността. Те носят действителната отговорност, а освен това притежават голям опит и често пъти добре функциониращи методи и програми, насочени към своевременна и краткосрочна, но също и към дългосрочна помощ. Това увеличава необходимостта от по-ясно разпределение на компетенциите между различните власти и равнища. Тук обаче следва да се каже също, че в някои региони на дадена страна или в някои страни проблемите с бездомността могат да бъдат особено сериозни. Затова трябва да има механизми на европейско равнище и национални механизми, за да се подпомагат икономически регионите с високо равнище на бездомност, не на последно място в интерес на териториалното и социалното сближаване.

10. Според Комитета, за да може общата стратегия срещу бездомността да бъде успешна, институциите на ЕС следва по-енергично да насърчават напредъка и да проследяват изпълнението на приетите мерки. Това не изключва спазването на принципа на субсидиарност и признаването на решаващата роля на местните и регионалните власти.

11. Комитетът отбелязва, че международните декларации и националните закони са израз на все по-силната воля да се развие съзнание за бездомността като значим обществен проблем. В някои държави правото на жилище е заложено в конституцията.

12. Редица от описаните тук предложения и мерки се основават върху тези важни общи основи и вече съществуващи рамки. Това същевременно означава, че най-важните въпроси на проблематиката, свързана с бездомността, могат да бъдат решавани без да се създават нови правни инструменти.

13. Липсва единно европейско определение на бездомност, поради което Комитетът призовава държавите-членки да въведат във възможно най-висока степен типологията ETHOS (*European Typology of Homelessness and Housing Exclusion* – Европейска типология на бездомността и жилищното изключване). Това би направило възможно сравняването на положението в държавите-членки и на резултатите от съответните инициативи. Бездомник е лице, което:

- няма покрив над главата си (лица без никакъв подслон, които спят навън);
- няма постоянен адрес (домове за временно настаняване на бездомници, приюти, пансионни, други общежития за определени групи, защитени жилища и социални заведения);
- живее при неуредени жилищни условия (квартира без твърд договор за наем, респ. за пренаемане, или настаняване у членове на семейството или у приятели поради липса на собствено жилище);
- живее в лоши жилищни условия (в бараки, жилища без санитарни съоръжения, помещения, които съгласно националното законодателство са годни за обитаване, каравани или къмпинг-бунгала, които не са предназначени за целогодишно обитаване, както и в притеснени жилищни условия).

14. По мнението на Комитета борбата с бездомността следва да има приоритет сред действията на ЕС за социална интеграция. Това е така не на последно място поради факта, че комитетът „Социална закрила“ обяви бездомността и изключването от пазара на жилища за тематичен акцент на 2009 г. В частност 2010 г. като Европейска година на борбата срещу бедността е отличен повод да се увеличат и усилията в борбата срещу най-крайната форма на маргинализиране – бездомността.

15. Доброто жилище на достъпна цена е основно лично благо и право. Затова държавите-членки трябва да положат всички възможни усилия и да предприемат мерки, за да помогнат при осигуряването на жилищно пространство на всички хора, които според националното законодателство имат право на това.

16. Наред с очевидните социални отражения на бездомността върху засегнатите трябва да бъдат изтъкнати също и обществените и икономическите предимства, които произтичат от обстоятелството човек да има работа и жилище.

17. Комитетът обръща внимание върху преките и непреките разходи, които бездомността причинява за местните и регионалните власти в държавите-членки. От голямо значение, разбира се, са преките разходи под формата на специални или общи ресурси, към които трябва да се прибегва вследствие на бездомността. Друг аспект е загубата на данъчни постъпления, които биха се получавали при занятие с трудово възнаграждение. В обобщение може да се каже, че бездомността задържа икономическото развитие на много страни и саботира устойчивото в дългосрочен план общество, което искаме да създадем и към което между другото е насочен и проектът „Европа 2020“.

18. Статистическите данни за икономическите последици говорят, че би било полезно да се проведат програми за

превенция, разходите за които са много ниски в сравнение с общите разходи, свързани с бездомността.

Препоръки на Комитета на регионите

19. По мнение на Комитета държавите-членки би следвало да признаят този обществен проблем и необходимостта от понататъшна дейност и от укрепване на извършеното. Основна предпоставка за напредък в борбата с бездомността са координираните действия на всички засегнати равнища (местно, регионално, национално и междудържавно равнище).

20. Основната трудност в борбата срещу бездомността се крие в голямото многообразие на политиките, които трябва да се провеждат и в разпределението на отговорностите между различните публични власти. За да бъде ефикасна, борбата срещу бездомността трябва наред с другото реално да включва градоустройствената политика, жилищното строителство и социалната политика, заетостта и здравеопазването, включително опазването на психическото здраве. Това означава да се насърчават договорните и регионалните споразумения между властите, които отговарят за финансирането на жилищата, за издаването на разрешения за строителство и за осигуряването на социално подпомагане.

21. Комитетът подчертава, че трябва да се прилагат както превантивни, така и кратко- и дългосрочни подходи, за да се подобри положението.

22. Комитетът е на мнение, че досегашните познания за причините за бездомността не позволяват да се изготвят политики, при които в пълна степен се отчитат голямото многообразие на бездомните лица и различните пътища, по които те могат да се озоват на улицата. Освен това схемите за оказване на помощ на тези лица често водят до подразделянето им в изкуствено създадени категории в зависимост от това в каква схема за подпомагане са попаднали. Възможностите за активно участие на бездомниците в обществения живот се стесняват вследствие на тази ситуация.

23. Комитетът на регионите счита, че трябва да се надскочи това виждане и да се възприеме хуманен и личен подход, основан върху индивидуалния път на всеки човек, за да се потърси отговор, съобразен с неговото положение. Този подход означава програмите за борба с бездомността да се осъществяват възможно най-близко до засегнатите лица. Ето защо местните и регионалните власти имат изключително важна роля.

24. Комитетът на регионите счита, че е необходимо да се оптимизират и развият статистическите инструменти. Трябва да се насърчи хармонизирането на данните на европейско равнище като се продължи работата по типологията ETHOS и, по-общо, като се подкрепят сравнителните подходи между различните държави-членки. Следва също така да се насърчава реформата на съществуващите инструменти, за да се даде предпочитание на подходите, основаващи се на житейските обстоятелства, така че да бъдат отчетени факторите, които водят до бездомността на даден човек, пораждаат непрекъснато редуване на излизане и отново изпадане в положение на бездомностили пък допринасят за окончателното разрешаване на проблема.

25. Комитетът призовава местните и регионалните власти към всеобхватно сътрудничество и междуинституционална координация в различните области, за да се подобрят всестранный мерки и по-нататъшната работа по въпросите на бездомността. Изискват се дългосрочно сътрудничество между различните местни и регионални власти и дългосрочни стратегии, които да могат заедно да премахнат проблема и неговите причини, тъй като краткосрочните или *ad hoc* мерки няма да са достатъчни.

26. В много държави-членки липсват както надеждни официални данни за обхвата на бездомността, така и информация за ефикасни действия в борбата срещу нея. Комитетът на регионите призовава държавите-членки чрез сътрудничеството си в рамките на ЕС да допринесат за създаването на ефикасна, единна стратегия срещу бездомността, а след това да имат грижата тази стратегия да добие национален облик, което е абсолютно необходимо за нейния успех.

27. Собственото жилищно пространство е лично благо от първостепенно значение, и основна предпоставка за това човек да може да намери свое място в обществото и на пазара на труда. Затова Комитетът на регионите приканва Комисията да разгледа принципа на правото на подобавашо жилище и неговото възможно приложение.

28. Според Комитета е нужен енергичен подход, за да се води борба срещу бездомността. Необходимо е да се заеме обща позиция срещу бездомността, за да се създаде по този начин основата за бъдещата работа. В противен случай съществува риск усилията да се разпокъсат и да се провеждат без необходимата координация. Работата, която се извършва от много местни и регионални власти, трябва да се доразвие и разшири още повече. За превенция на бездомността са нужни национални и международни модели и методи. Общите усилия за пробуждане на обществеността и за заостряне на съзнанието на обществото също са от голямо значение, за да се постигне съгласувана ангажираност.

29. Комитетът подчертава колко е важно да се противодейства на схващането в обществото, че бездомността е въпрос само на отделния човек. Трябва да се постигне по-диференциран поглед върху причините за бездомността и да се проучат последиците от това явление за обществото. Следователно има пълно основание Комисията да предприеме мерки, за да изгради такава диференцирана представа.

30. Комитетът призовава местните и регионалните власти да разглеждат правото на жилище като част от основните лични блага и да се включат в проучването на причините, последиците и разходите на бездомността. Задълбочените познания за бездомността следва да бъдат основата на усилията и на превантивните мерки, чрез които ще може също и да се оцени дали направеното е дало резултат.

31. Според Комитета събраните досега познания не са намерили особено широко разпространение. Освен това те се използват съвсем ограничено от властите. Трябва да се изготви план със силна стратегическа насоченост за това, как информацията може да достигне до правилното равнище.

32. Икономическите аргументи за борбата с бездомността следва да бъдат формулирани още по-категорично. Би трябвало през следващите години да могат да се изготвят редица нови

доклади по тези въпроси. Така нарастването на познанията ще може да стане основа за по-нататъшната работа.

33. Комитетът предлага на равнище ЕС да се създаде трайна система за откриване на добри практики. Комитетът настойчиво подчертава колко важно е да се обменят добри практики между местните и регионалните власти. Това се отнася за мерките за осведомяване на обществеността, за превантивните мерки, обучението на персонал и за диференцираната подкрепа за различни групи бездомници.

34. Особено положително Комитетът оценява инициативите и проектите, осъществявани от местните и регионалните власти за борба с бездомността. Той отбелязва обаче, че трябва да се засили обменът на добри практики. Това може да се постигне чрез качествена програма за обмен на персонал, който работи в държавите-членки непосредствено по въпросите на бездомността. Такава програма за обмен следва да бъде обезпечена с достатъчно финансови средства и би могла да прерасне в нов вид служба за обмен в ЕС.

35. Комитетът подчертава, че се изисква по-добро разбиране за размерите и структурата на бездомността в ЕС. Така например много ценна би била информацията за разпределението по възраст, пол, националност, социален статус и по други важни показатели. Без тази информация едва ли може да се постигне икономическата и социална стратегия, необходима за овладяване на бездомността. Комитетът се застъпва за това, статистиката да се придържа към определенията на бездомността, формулирано от FEANTSA (Европейска федерация на националните организации, работещи с бездомните). Комитетът се надява, че тази задача ще бъде възложена на Комисията възможно най-скоро.

36. По мнението на Комитета бездомността, засягайки основно лично благо, накърнява основните права и човешкото достойнство, както и правото на отделния човек да определя живота си. Бездомността засяга най-тежко децата, тъй като те често нямат възможност да влияят върху собственото си положение. Ето защо Комисията би следвало да проучи доколко има предпоставки за това, държавите-членки да могат да въведат на национално равнище някаква гаранция, че деца под 18-годишна възраст няма вече да бъдат засягани от бездомност. Следва да се извърши оценка дали тези разпоредби да включат и хората с увреждания.

37. Отново и отново следва да се подчертава, че липсата на жилище сама по себе си е проблем. Трябва да се обърне по-голямо внимание на добрите резултати от експеримента „Housing First“ (Жилище преди всичко), като предоставянето на жилища на бездомните трябва, разбира се, да бъде съпроводено с оказване на подкрепа, която им е необходима, за да се справят с други проблеми, свързани с тяхното положение.

38. Особени усилия и мерки за информиране би трябвало да се насочат към собствениците на жилища. В центъра на борбата с бездомността трябва да бъде човешкото достойнство. Освен това следва да се изхожда от това, че всеки човек иска да подобри житейската си ситуация и да допринесе за общественото развитие. В стремежа към превенция на недостига на жилища особено голямо значение имат собствениците на жилища и ще трябва да се създават специални стимули за предоставянето на жилище на бездомни лица.

39. Комитетът обръща внимание, че трябва да се отдели по-голямо внимание на обучението и повишаването на квалификацията на лицата, които работят по въпросите на бездомността. В страните, където работещите в училищата, правораздаването, здравеопазването, психологическите грижи, социалните служби и в полицията са преминали специално обучение, се констатира добър напредък в усилията за борба с бездомността в ранна фаза. При планирането на следващия период на финансиране със средства от структурните фондове е необходимо да се отделят повече ресурси за тази цел.

40. Комитетът подчертава важността на превантивната работа на местните и регионалните власти; необходимо е обаче да могат да се предлагат и краткосрочни решения. Трябва да може временно да се предоставя жилищна площ. Не е приемливо обаче бездомниците да останат зависими от системата на приютите за бездомници. Някои страни провеждат стратегия за затваряне на публичните приюти за бездомници, на които вместо това ще се предлагат индивидуални и съобразени с потребностите им решения. Във връзка с това предотвратяването на изважданията от жилища се превръща във въпрос от първостепенно значение.

41. Местните и регионалните власти трябва да започнат да оказват по-добра подкрепа на доброволческия сектор. Бездомността е структурен и политически проблем, който изисква ангажираността на всички власти, но ангажираността на доброволците също играе важна роля. Би трябвало да се помисли как ЕС може да допринесе за това, помощниците-доброволци да получат по-голяма роля. Европейската година на доброволчеството 2011 следва да се използва като възможност за повишаване на осведомеността и за проучване на нови форми на сътрудничество с доброволчески организации по този важен въпрос.

42. Комитетът предлага на равнище ЕС да се изготви специална програма за финансиране, за да бъдат подкрепени националните, местните и регионалните усилия за борба с бездомността и да се разработят критерии за качество. Трябва да се насърчава обменът на опит, за да се оптимизират ефектив-

ността и използването на ресурсите. Поради това Комитетът препоръчва бъдещите европейски фондове да бъдат в по-голяма степен насочени към тези проблеми.

43. Комитетът предлага на местно и регионално равнище да се създаде възможност за изготвяне на програми за интегриране на бездомниците в обществения и трудовия живот, като се стимулират работодателите да ги назначават на работа. По този начин местните и регионалните власти могат да насърчават интеграцията посредством мерки за обучение с цел на бездомниците да се даде място в обществото. Добрият опит, натрупан в тази област, трябва да се популяризира по-активно.

44. За да стане това възможно, са необходими структурирани мерки за събиране и разпространяване на информация за бездомността.

45. Комитетът предлага да се създаде Европейски център за борба с бездомността. Той трябва да стане онзи координиращ орган, който днес липсва. Неговата най-важна задача се състои в координацията, но той трябва да допринася също така и за засилен обмен на знания и за общи стратегии. Комитетът призовава Европейската комисия да проучи възможностите за създаване на такъв орган, на който освен това би следвало да се възложи да изготви карти на положението на бездомниците в държавите-членки. Задача на центъра трябва да бъде също така да координира и подкрепя реформите в държавите-членки чрез обмена на добри практики. Усилията на равнище ЕС могат също така да получат значителна добавена стойност и ако по отношение на социалната закрила и социалната интеграция бъде избран отвореният метод на координация.

46. Счита че бездомността при жените нараства постоянно и че специфичното положение на уязвимост на бездомните жени следва да бъде отчитано в социално-икономически и трудов аспект и по отношение на все още съществуващите трудности пред достъпа им до услуги – нещо, което изисква конкретно решение от страна на държавите-членки.

Брюксел, 6 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Прилагането на европейската политика на съседство и в частност на инициативата за източно партньорство: модернизация, реформи и административен капацитет на местните и регионалните власти в Република Молдова“

(2011/С 15/09)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- приветства старта на програмата за амбициозни реформи с цел укрепване на демокрацията, пазарната икономика и принципите на правовата държава, започването на преговори за ново споразумение за асоцииране и на диалог за либерализация на визовия режим;
- отбелязва, че би било полезно участието на КР да се разшири и да включи и другите две платформи, тъй като те обхващат дейности, които се нуждаят от прякото участие на местните и регионалните власти (по-специално Платформа 2: икономическа интеграция и съгласуваност с отрасловите политики на ЕС);
- препоръчва с местните и регионалните власти да бъдат провеждани консултации, както и те да бъдат включени в процеса на преговорите за ново споразумение за асоцииране, в разработването на пилотни програми за регионално сътрудничество и в процеса на проследяване и оценка на изпълнението на политиката за регионално развитие. Ето защо КР желае също така да играе конструктивна роля в преговорите и подписването на Меморандум за разбирателство между ГД „Регионална политика“ на Европейската комисия и Министерството на строителството и регионалното развитие на Република Молдова;
- отбелязва, че укрепването на финансовата самостоятелност на местните и регионалните власти ще бъде жизненоважен елемент в бъдещото управление на средствата от фондовете на ЕС и за разширяване на трансграничното сътрудничество;
- подчертава значението на постоянния обмен на опит, като споразуменията за туининг или съответно побратимяване между институциите и общините, обучението, проучвателните посещения и участието на местните и регионалните власти от Молдова (като членове или наблюдатели) в асамблеите на представителите на местните и регионалните власти на ЕС следва да станат системна практика.

Докладчик: г-н Alin-Adrian Nica (RO/АЛДЕ), кмет на Dudeștii Noi

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че след предсрочните парламентарни избори през юли 2009 г. и смяната на правителството, Република Молдова е започнала програма за амбициозни реформи за укрепване на демокрацията, пазарната икономика и принципите на правовата държава и е поела негласно към постепенно сближаване с ЕС. Новата политическа обстановка и виждането на правителството на Република Молдова за реформата, с цел привеждане в съответствие с европейските стандарти, откриват нови възможности за сътрудничество между местните и регионалните власти на ЕС и Молдова;

2. приветства започването през януари 2010 г. на преговори за ново Споразумение за асоцииране, което ще отрази значението на сътрудничеството между ЕС и Молдова и ще сближи двете страни. Новото споразумение ще бъде амбициозно и ще излезе извън традиционното сътрудничество между ЕС и Молдова. То ще спомогне за напредъка на политическия диалог, икономическото развитие, повишаването на благосъстоянието на молдовските граждани. Споразумението за асоцииране ще включва създаването на обширна зона за свободна търговия, което ще доведе до икономическа интеграция на Молдова на пазара на ЕС чрез активизиране на търговските отношения и инвестициите, като това ще разшири сътрудничеството между икономическите оператори на местно и регионално равнище;

3. одобрява започването на диалог за либерализация на визовия режим, който предполага в дългосрочна перспектива възможност молдовските граждани да пътуват без визи в шенгенското пространство. В същия ред на мисли определя като особено полезно подписването на споразумение относно малкия граничен трафик между Румъния и Република Молдова, влязло в сила през март 2010 г., което дава възможност на живеещите в зона до 50 км от румънско-молдовската граница молдовски граждани да пътуват на същото разстояние от границата на територията на Румъния. То ще спомогне за активизиране на контактите между хората, както и на връзките между местните власти по протежение на външната граница на ЕС с Молдова. Това е важен напредък за преодоляване на административните пречки за развитието на трансгранични партньорства;

4. оценява положително старта на програмата „Rethink Moldova“, представена на 24 март в Брюксел, която съдържа стратегическа визия за реформа на основните сектори в Република Молдова и очертава приоритетите за средносрочно развитие (2011—2013 г.), основавайки се на три стълба: отговорно управление, икономическо възстановяване и развитие и инвестиции в човешкия капитал;

5. отбелязва, че Европейската комисия покани Комитета на регионите да участва в дейностите, организирани в рамките на Платформа 1 (демокрация, добро управление и стабилност) и Платформа 4 (контакти между хората). Все пак би било полезно консултациите да включат и другите две платформи, тъй като те обхващат дейности, които се нуждаят от прякото участие на местните и регионалните власти. Като красноречив пример може да се посочи сътрудничеството с Молдова в областта на регионалната политика, основано на най-добрите практики на политиката на сближаване на ЕС (Платформа 2: икономическа интеграция и съгласуваност с отрасловите политики на ЕС);

6. изразява желанието си настоящото становище по собствена инициатива да спомогне за развитието на местната и регионалната демокрация в Молдова и да даде нов импулс на конкретните усилия в контекста на инициативите на Европейската политика на съседство и по-специално на Източното партньорство. Това становище разглежда възможността за намиране на решения на общите проблеми посредством засилване на регионалното и трансграничното сътрудничество между местните и регионалните власти на ЕС и Молдова;

7. отбелязва, че местните и регионалните власти на Република Молдова разполагат с конкурентни предимства във взаимоотношенията си с ЕС в сравнение с други държави членки на Източното партньорство благодарение на непосредственото съседство на страната с Европейския съюз, размерите на националната територия и откритостта на правителството към европейско териториално сътрудничество. В съответствие с установените традиции при прилагането на различните инструменти на Европейската политика на съседство, като например Програмата за трансгранично сътрудничество Молдова-Румъния-Украйна (2007-2013 г.) и предвид малките размери на страната, цялата Република Молдова и съответно всички местни и регионални власти могат да участват в проекти в рамките на трансгранични партньорства. Естествено е тази традиция да бъде продължена и по отношение на инициативите в рамките на Източното партньорство, насочени към териториално сближаване по протежение на външните граници на ЕС;

8. констатира със задоволство, че в Програмата за дейността на правителството на Република Молдова „Европейска интеграция: свобода, демокрация, благоденствие“ за периода 2009-2013 г. като един от петте стратегически приоритета е посочена децентрализацията на властта и осигуряването на местно самоуправление и изразява надежда, че децентрализацията ще представлява необратимо политическо решение в дневния ред на вътрешните реформи в Република Молдова;

9. счита за важно общите избори за местни органи на властта, предвидени за лятото на 2011 г., да бъдат организирани съгласно европейските принципи за демокрация на местно и национално равнище, така че работата на правителството и на избирателните органи да се подобри постепенно и осезаемо в сравнение с местните избори през 2007 г., оценени от международната общност като свободни, но не лишени от нередности;

Процесът на вземане на решения и основните приоритети на местно и регионално равнище

10. отбелязва, че правителството на Република Молдова е започнало широко обсъждане на нуждите от модернизация и реформа на местното и регионалното самоуправление. Целта е да се осъществи истинска административна и данъчна децентрализация, да се усъвършенстват политиките за финансов баланс и разпределяне на средствата на местно и регионално равнище, да се разшири данъчната основа на местните администрации, да се насърчат публично-частните партньорства за развитието на обществените услуги и да се укрепи административният капацитет на публичните власти на поднационално равнище;

11. препоръчва, предвид последното развитие в отношенията с ЕС, с местните и регионалните власти поне да се провеждат консултации, а също така те да бъдат включени и като институционални участници в процеса на преговорите за ново споразумение за асоцииране между Молдова и ЕС. Консултациите биха могли да се провеждат под формата на равнопоставен, структуриран и непрекъснат диалог с асоциациите на местните и регионалните власти в процеса на преговорите по отделните глави на бъдещото споразумение за асоцииране, които предполагат пряката ангажираност на местната публична администрация (глави: Вътрешни реформи; Туризм; Селско стопанство и развитие на селските райони; Образование, обучение и младеж; Трансгранично и регионално сътрудничество; Укрепване на административния капацитет и др.). Към момента съгласно органиграмата, изготвена по общо съгласие на страните, нито местните и регионалните власти, нито техните асоциации фигурират сред институциите, участващи в преговорите;

12. приветства учредяването на 20 май 2010 г. на специална парламентарна комисия за изменение и допълнение на правната рамка за децентрализация и укрепване на местното самоуправление, чиято специална задача е да гарантира продължаването на мерките за практическо прилагане на конституционните принципи на местно самоуправление и децентрализация на обществените услуги, в строго съответствие с Европейската харта за местното самоуправление. Комитетът оценява положително намерението на тази комисия да извърши изчерпателна оценка на законодателството, уреждащо всички аспекти от дейността на местните и регионалните власти, което ще позволи интегрирано осъществяване на децентрализацията, включително и в отделни области като образованието, здравеопазването, социалната закрила, опазването на околната среда, вътрешния ред и др.; изразява надежда, че мерките за реформа, целяща укрепването на местното самоуправление, ще бъдат своевременно приложени, така че всички механизми да бъдат задействани до общите местни избори през лятото на 2011 г.;

13. счита, че за да се постигне консенсус между всички участници за правилния път, който трябва да се следва в бъдеще, е необходимо да се установи открит и систематичен диалог с националните асоциации на местните и регионалните власти; Комитетът приветства положените напоследък усилия за обединяване на местните и регионалните власти в Молдова в единна национална асоциация без политически етикет, която да представлява местните и регионалните общности в отношенията им с централната власт; приканва властите в Молдова

да разгледат възможността за предоставяне на право на законодателна инициатива на местните и регионалните власти и препоръчва да се синхронизират усилията за реформа в централната публична администрация с тези за реформиране на местните и регионалните власти, което ще бъде добър повод да се реши кои правомощия да останат на централната власт и кои – заедно със съответните финансови средства – могат да бъдат делегирани или, ако е налице административен капацитет, прехвърлени на местните и регионалните власти;

14. отбелязва, че липсата на систематично и стабилно управление на собствените финансови средства неизбежно води до намаляване на способността на местните и регионалните власти изцяло да поемат полагащите им се отговорности за управление на европейските средства, които изискват адекватни възможности за стратегическо планиране и административен капацитет, както и достатъчно средства, за да се осигури собственото финансово участие на местната власт; Комитетът констатира, че, имайки предвид нарастващата роля на програмите, насочени към местните и регионалните общности, живеещи в съседство с ЕС, укрепването на финансовата самостоятелност на местните публични власти е жизненоважен елемент в процеса на определяне на възможните решения на общите проблеми посредством регионалното и трансграничното сътрудничество между местните и регионалните власти на ЕС и Република Молдова;

15. очаква с интерес да се установи прозрачна, безпристрастна и надеждна система за управление на местните публични финанси със следните характеристики: преустановяване на закостенелите клиентелистки практики, които предполагат дебалансирано и произволно разпределение на бюджетните ресурси между общините; премахване на възможността за влияние върху структурата на приходите, събрани от други административни равнища; по-голяма независимост при управлението на местните бюджети, като на това равнище се осигурят подходящи източници на приходи и се предвиди събиране на собствени такси. Тези мерки ще позволят самостоятелно управление на собствените ресурси и косвено ще се създаде възможност за провеждане на политики за местно икономическо развитие; осигуряване на съответните финансови средства, чрез които ще се гарантира упражняването на правомощията, прехвърлени от държавата на общините; превръщане на процедурите за финансов баланс в реални инструменти за подпомагане на необлагодетелстваните общини; прозрачно разпределение на ресурсите, което ще позволи предвидимо финансово управление от страна на всички местни власти; защита на местното финансово самоуправление от намесата на публични власти от други равнища;

16. отбелязва, че липсата на ясно разграничение на отговорностите между местните и централните публични власти възпрепятства напредъка в процеса на децентрализация и че застъпването на отговорностите на различните равнища на публичната администрация има отрицателен ефект върху качеството на обществените услуги; изразява надежда, че реформите в този смисъл ще осигурят съответствие на ресурсите с поверените правомощия; подчертава, че делегирането на правомощия на местните публични власти може да стане само при условия на равнопоставеност между страните, пълно покриване на разходите и правна защита на местното самоуправление; изразява мнение, че административният надзор върху упражняването на отговорностите, поверени на местните власти от държавата, не трябва да се превръща в надзор на централната власт над местните власти;

Трансгранично и регионално сътрудничество

17. споделя мнението, че Република Молдова трябва да следи внимателно последните разисквания за бъдещето на европейската политика за развитие на територията, която произтича от влизането в сила на Договора от Лисабон и е изрично свързана с ново разбиране на териториалното сближаване. Възможно е тази политика, която е симбиоза между териториалната политика и политиката на сближаване на ЕС, да има след 2013 г. конкретни последици за страните партньорки и съответно за засилване на надхвърлящото националните рамки сътрудничество между местните и регионалните власти в рамките на Европейската политика на съседство;

18. констатира със задоволство, че Молдова е завършила наскоро процеса на създаване на законова и институционална рамка за регионално развитие, подобна на съществуващите в държавите членки на ЕС; оценява положително създаването на регионите на развитие – оперативни териториални единици, които определят рамката на планирането, оценката и изпълнението на политиката за регионално развитие и се вписват в Номенклатурата на ЕС на статистическите териториални единици (NUTS); приветства създаването на Национален съвет за координация на регионалното развитие и Национален фонд за регионално развитие, които получават годишно дотация от 1 % от приходите на държавния бюджет (около 8 млн. евро през 2010 г.); изтъква, че е важно разпределението на финансовите средства от този фонд да става въз основа на прозрачен и устойчив механизъм за финансиране на регионалното развитие;

19. с интерес очаква да види ролята, която ще играят агенциите за регионално развитие, създадени наскоро в регионите на развитие с цел да координират усилията за развитие в регионите и да осъществяват проектите за регионално развитие за постигане на устойчив икономически растеж на регионално равнище; препоръчва укрепване на оперативния капацитет на регионалните съвети за развитие, учредени въз основа на принципа на равенство между представителите на местните и регионалните власти, от една страна, и представителите на частния сектор и на гражданското общество, от друга; подчертава значението на пълноценното участие на местните и регионалните власти в процеса на проследяване и оценка на изпълнението на политиката за регионално развитие;

20. тъй като Молдова разполага вече с необходимия механизъм и с институционална рамка за регионално развитие, съответстващи на европейските стандарти, препоръчва разработването на пилотни програми за регионално сътрудничество, определени съгласно политиката на сближаване на ЕС и съсредоточени главно върху свързване на енергийните и транспортните (включително железопътните) мрежи с тези на ЕС, развитие на местната инфраструктура, на човешките ресурси и малките и средните предприятия; подчертава, че е полезно тези проекти да бъдат приоритетно насочени към областите и регионите в по-неблагополучно положение, които изпитват най-голяма нужда от развитие и икономически растеж;

21. тъй като институциите за регионално развитие са напълно оперативни, препоръчва бюджетната помощ за развитие на селскостопанските райони от ЕС за Република Молдова през 2010 г. да се отпусне при условие, че част от нея ще бъде насочена към Националния фонд за регионално развитие;

22. счита, че важен източник на финансиране на проектите за регионално развитие са инициативите за трансгранично сътрудничество както в рамките на инструментите на Европейската политика на съседство (Програма за трансгранично сътрудничество Молдова-Румъния-Украйна 2007-2013 г., Обща оперативна програма за Черноморието 2007-2013 г.), така и в рамките на сътрудничеството по линия на еврорегионите, в което участва Република Молдова: Долен Дунав (Румъния-Молдова-Украйна), Сирет-Прут-Днестър (Румъния-Молдова), Горен Прут (Румъния-Молдова-Украйна). Като мярка за укрепване на доверието, наскоро започна създаване на еврорегион Днестър (Молдова-Украйна), който ще включва също местни и регионални власти от левия бряг на Днестър – територии, които не се контролират от Кишинев. С малки изключения границите на регионите за развитие Централен, Северен и Южен следват границите на териториалните административни единици на Република Молдова, които са част от три еврорегиона. Проблемите, на които трябва да се обърне особено внимание от гледна точка на трансграничните партньори, са свързани с административни пречки (данъчно облагане, визов режим) и с ограничения капацитет на местно и регионално равнище за подбор и изготвяне на качествени проекти;

23. счита, че натовареният график на реформите на местното и регионалното административно равнище през непосредствено предстоящия период трябва да бъде допълнен с постоянен обмен на опит, за да се възприемат най-добрите практики на местните и регионалните власти в държавите-членки в ЕС. Следва да се насърчат интензивните контакти с цел улесняване на трансфера на знания чрез специфични форми на сътрудничество между местните и регионалните власти: споразумения за туининг или съответно побратимяване между институциите или общините, образование, проучвателни посещения, участие на национални асоциации на местните и регионалните власти в Молдова като членове или наблюдатели в асамблеите на представителите на местните и регионалните власти на ЕС. Макар че напоследък се осъществяват подобни дейности на *ad hoc* принцип, необходимо е те да се систематизират в обширна програма за възприемане на добри практики от местните и регионалните власти и укрепване на техния институционален капацитет. Успоредно с това трябва да се приветства инициативата за изработване на рамково споразумение за сътрудничество между местните и регионалните власти на Молдова и на държавите-членки на ЕС, основаващо се на разпоредбите на новото споразумение за асоцииране;

24. насърчава договарянето и подписването на Меморандум за разбирателство между Генерална дирекция „Регионална политика“ на Европейската комисия и изпълнителния орган, провеждащ политиката на регионално развитие на Република Молдова (Министерството на строителството и регионалното развитие) за насърчаване на диалога за регионалната политика и регионалното сътрудничество (в рамките на Източното партньорство) и укрепване на административния капацитет в областта на регионалното развитие на национално и регионално равнище;

25. насърчава укрепването на институционалния капацитет и разработването на програма за институционално побратимяване (туининг) между наскоро създадените в Република Молдова агенции за регионално развитие и подобни агенции в ЕС, както и в неправителствени структури (Европейска асоциация на агенциите за регионално развитие – EURADA) и сдруженията на местните и регионалните власти, като например учредения

наскоро Конгрес на местните власти в Молдова; предлага да се разгледа възможността за предоставяне на местните и регионалните власти на Република Молдова на статут на наблюдатели в някои институции на ЕС, които се занимават с регионалната политика (Комитет на регионите, Европейски икономически и социален комитет).

Брюксел, 6 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

Становище на Комитета на регионите относно „Местните и регионалните власти в Грузия и развитието на сътрудничеството между Грузия и ЕС“

(2011/C 15/10)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ:

- счита, че политическата стабилност, икономическото развитие и един висок жизнен стандарт на гражданите на Грузия имат огромно значение за ЕС, а укрепването на взаимоотношенията е придобило още по-голяма с оглед на програмата „Черноморско взаимодействие“;
- приветства подписването на споразумението за облекчен визов режим с Грузия, тъй като това е послание на ЕС за отвореност към грузинските граждани;
- приканва правителството на Грузия да извърши промени в законодателството в съответствие с *Европейската харта за местно самоуправление* и преустройство на системата на управление на регионално равнище, така че тя да насърчава развитието. Особено важно е да се даде правно определение на функциите на региона като териториална единица в Грузия и да се формулират правомощията на регионалните власти;
- призовава да бъде дадена възможност на представителите на грузинските местни и регионални власти да участват от възможно най-ранен етап, наред с представителите на правителството, в работата по изготвянето на споразумения, доклади и планове за действие, разработени в рамките на двустранните отношения между ЕС и Грузия;
- предлага да се разработи истинско „териториално“ измерение на Източното партньорство и във връзка с това насърчава държавите-членки на ЕС и страните партньори, включително Грузия, да подпишат многостранно споразумение, което да направи възможно действието на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) в обхвата на Източното партньорство, включващо и Грузия. ЕГТС може да помогне за укрепване на сътрудничеството и за развитието на трансграничните отношения, за обмяната на опит и за контактите между хората чрез сътрудничество между местните и регионалните власти в Грузия и в държавите-членки.

Докладчик: г-н Jacek Protas (PL/ЕНП), маршал на Варминско-Мазурското воеводство

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Стратегически предизвикателства в отношенията ЕС-Грузия

1. потвърждава, че главната цел на ЕС в Грузия е да насърчава мирно, сигурно и стабилно управление, способно да допринесе за добросъседските отношения и за стабилността в региона, което е готово да споделя европейските ценности и да формира институционална и правна оперативна съвместимост в района на Южен Кавказ и в неговите отношения с ЕС;

2. потвърждава, че приоритет в отношенията на ЕС с Грузия са подкрепата за демократичните реформи, върховенството на закона и доброто управление както на национално, така и на местно равнище;

3. счита, че политическата стабилност, икономическото развитие и един висок жизнен стандарт на гражданите на Грузия имат огромно значение за ЕС, а укрепването на взаимоотношенията е придобило още по-голяма важност след последното разширяване на ЕС с присъединяването на Румъния и България – държави, които имат излаз на едно и също море с Грузия, особено с оглед на програмата „Черноморско взаимодействие“;

4. приветства подписването на споразумението за облекчен визов режим с Грузия, тъй като това е послание на ЕС за отвореност към грузинските граждани;

5. със задоволство приема приобщаването на Грузия към Европейската политика на съседство (ЕПС), Европейския инструмент за добросъседство и партньорство (ЕИДП), както и нейното включване в Източното партньорство (ИП) и отбелязва, че тази инициатива създава възможност за задълбочаване на връзките между ЕС и Грузия;

6. подчертава значението на Източното партньорство в рамките на ЕПС. Изразява съгласие с целите за съответствие с принципите на върховенство на закона, добро управление, зачитане и закрила на малцинствата, приемане на правилата на пазарната икономика и устойчивото развитие;

7. със задоволство приема факта, че Европейската комисия е отправила покана към Комитета на регионите да вземе участие в Източното партньорство – в частност в работата на тематичните платформи „Демокрация, добро управление и стабилност“ и „Контакти между хората“;

8. подчертава, че ЕПС беше създадена, за да премине отвъд разделителните линии в Европа чрез постепенно разширяване на обхвата на демокрацията, благоденствието и сигурността;

9. призовава ЕС и Грузия, с помощта на туининг програми, програми за командироване и на други достъпни програми за подкрепа, да се възползват от широките познания и опита, придобити от новите държави-членки в процеса на техните обществени и икономически реформи;

10. подчертава необходимостта от координация на различните инициативи и програми и от свързване на действащите проекти и инструменти с цел да се избягва дублиране на действията на ЕС;

11. в светлината на проведените през май 2010 г. местни избори приветства напредъка по отношение на спазването на международните стандарти, като подчертава, че известни слабости все още не са преодолени. По-конкретно, въпреки че като цяло изборите бяха организирани по прозрачен, приобщаващ и професионален начин и се наблюдаваха значителни подобрения, които показваха, че властите се стремят да преодолеят предишните слабости, остават опасения по отношение на мобилизирането на избирателите, липсата на равнопоставеност по отношение на някои кандидати и понякога неясните граници между финансирана от държавата правителствена дейност и партийна политическа дейност;

Приоритети за развитието на местните власти

12. обръща внимание върху изключително важната роля на местните власти при осъществяването на целите на ЕПС в Грузия. Тази роля се изразява главно в принос за местното развитие, подобряване на икономическите отношения на местно равнище, зачитане на правата на човека и основните свободи, улесняване на мобилността и подкрепа при създаването на взаимни контакти;

13. препоръчва сключване на споразумения, установяване на пряко сътрудничество, обмяна на опит и мобилност между местните и регионалните власти в държавите-членки на ЕС и в Грузия с цел обмяна на опит и помощ в развитието на местно и регионално равнище;

14. подчертава, че укрепването на местните власти в Грузия е приоритетен въпрос. Счита, че трябва да бъдат инвестирани повече средства за повишаване на административния капацитет на местно равнище. В рамките на ИП това може да бъде постигнато с помощта на програмите за институционално изграждане, включващи туининг, консултации на високо равнище, обучение и обмен на кадри, стажове, стипендии за професионално обучение. Освен това е изключително необходимо да се подкрепя Грузия в процеса на изграждане на академична база за научни изследвания в областта на местното управление и регионалното развитие;

15. препоръчва на Грузия, с практическата помощ на ЕС да модернизира административните стандарти на своите местни власти и да увеличи техния институционален капацитет. Това може да бъде постигнато като се укрепват и задълбочават политическият диалог, контактите между хората и туининговите инструменти, както и чрез обмен на най-добри практики между партньорите от ЕС и Грузия, ангажирани в осъществяването на политическите и обществените реформи;

16. приканва правителството на Грузия да извърши промени в законодателството в съответствие с Европейската харта за местно самоуправление и преустройство на административната система на управление на регионално равнище, така че тя да насърчава развитието. Особено важно е да се даде правно определение на функциите на региона като териториална единица в Грузия и да се формулират правомощията на регионалните власти;

17. със задоволство отбелязва, че през четирите години, откакто съществува новата форма на местно управление, властите в Грузия са постигнали значителни успехи. Удало им се е да разработят по-ефективен и прозрачен метод на финансиране на звената на самоуправление, да продължат да преустройват местната инфраструктура и да инициират по-голяма активност на местната общественост. Въпреки тези успехи все още остава да бъде направено много;

18. приканва грузинските власти в бъдеще, в съответствие със степента на укрепване на местното управление в Грузия, да обмислят възможността за въвеждане на самоуправление на по-ниско равнище или пък да увеличат броя на съществуващите общини. Според мнението на Комитета местното самоуправление на възможно най-ниско равнище осигурява по-ефективно и по-бързо разрешаване на местните проблеми, по-голяма ангажираност на жителите и по-голямо чувство за отговорност за съвместните проекти. Призовава също така да се обмисли идеята за създаване на самоуправление на регионално равнище;

19. приветства факта, че в новите законодателни разпоредби, които ще влязат в сила след местните избори през 2010 г., за сметка на институцията на кметовете е нараснало значението на съветите като представителни органи, избирани чрез местни избори;

20. насърчава грузинските власти да подобрят механизма на прехвърляне на финансови средства към самоуправлението и за нуждите на осъществяването на регионалното развитие на страната. Препоръчва Министерството на регионалното развитие да взема по-голямо участие в този механизъм и да се ограничат изключителните правомощия на Министерството на финансите в тази област, тъй като то не е в състояние да отчита нуждите на регионите толкова добре, колкото специализираното ресорно министерство;

21. отбелязва необходимостта от финансова децентрализация в Грузия. Над 90 % от приходите на повечето местни власти зависят от бюджетни субсидии;

22. насърчава грузинските власти да направят промени в избирателния закон, които да дадат възможност за участие на

независими кандидати в местните избори в страната. Това ще намали политизирането на местното самоуправление в Грузия и ще позволи на местните лидери да се включат в него;

23. приканва властите в Грузия да разработят механизми, които да дадат възможност за по-голямо ангажиране на представителите на местното управление в разработването и прилагането на Стратегията за регионално развитие и на други държавни документи, които имат отношение към развитието на отделните местни власти;

24. призовава да бъде дадена възможност на представителите на грузинските местни и регионални власти да участват от възможно най-ранен етап, наред с представителите на правителството, в работата по изготвянето на споразумения, доклади и планове за действие, разработени в рамките на двустранните отношения между ЕС и Грузия, по-специално като част от ЕПС, и в подготовката и прилагането на Националната индикативна програма (НИП);

25. призовава грузинското правителство да създаде механизми за диалог и консултации с местните власти, социалните партньори и гражданското общество, като ги включи в сътрудничеството с ЕС;

26. препоръчва включването на местните власти в изпълнението на проекти в четирите ключови области, посочени в Стратегическия документ на ЕИДП относно трансграничното сътрудничество 2007-2013 г.:

— икономическо и социално развитие;

— опазване на околната среда, здравеопазване и борба с организираната престъпност;

— управление на границите;

— контакти между хората.

Насърчава дейността в рамките на по-малки проекти, като с приоритет ще се ползват тези от тях, които имат за цел подобряване на жизнения стандарт на населението.

27. подчертава ролята на местните неправителствени организации и местните медии, които наблюдават и следят за правилното функциониране на местните власти, за прозрачността на тяхната дейност и за това тяхната работа да носи реални резултати. Медиите и НПО имат голямо значение също и при анализирането на специфичните проблеми на местните общности и власти, както и при обсъждането на възможни решения и тяхното приложение;

28. препоръчва на европейските институции да оказват по-голяма подкрепа на местните неправителствени организации и на местните медии в Грузия;

Приоритети за регионалното развитие

29. с радост отбелязва факта, че Европейската комисия призна регионалното развитие и подкрепата за селскостопанския сектор като ключова област за продължаване и дори увеличаване на помощта за Грузия в рамките на НИП за периода 2011-2013 г;

30. приветства създаването през 2009 г. в Грузия на Министерство за регионалното развитие и инфраструктурата, което се превърна във важен партньор за ЕС;

31. приветства факта, че грузинските власти са поставили регионалното развитие сред своите политически приоритети с цел укрепване на икономиката на Грузия. Комитетът оценява усилията и успехите на Грузия в тази сфера. В същото време той обръща внимание, че остава още много работа, особено от гледна точка на развиването на т. нар. подход „отдолу-нагоре“;

32. насърчава грузинските власти да продължат започнатата още преди войната от 2008 г. програма „Грузия без бедност“ и да развият системата на здравни осигуровки за най-нуждаещите се. Бедността в Грузия остава сериозен проблем, който трябва да бъде разрешен с помощта на ЕС;

33. препоръчва на грузинските власти да започнат с помощта на ЕС активна и решителна борба с безработицата, която продължава да бъде много сериозен проблем, особено в селските райони. Препоръчва също така да бъдат създадени институции, чиято задача да се състои в изследване и преодоляване на безработицата. Абсолютно необходимо е да се реши проблемът с пропастта, която съществува между способностите и образователното равнище на населението, от една страна, и действителните нужди на пазара на труда, от друга;

34. обръща внимание на нуждата от по-нататъшни реформи в грузинското земеделие, както и от неговото развитие. Насърчава грузинските власти да се споразумеят относно окончателния проект и да одобрят стратегия за развитие на земеделието в Грузия, а също така да увеличат инвестициите на публичните власти в селскостопанския сектор и да насърчат частния сектор да инвестира в него. Това е задължително необходимо, тъй като най-голямата част от грузински граждани, които се намират под прага на бедността, живеят именно в селските райони;

35. оценява усилията на Грузия за подобряване на качеството на статистическите проучвания и за приемане на нов закон за статистиката, който предвижда създаването на статистическа агенция. Препоръчва на институциите на ЕС и на държавите-членки да окажат съдействие за прилагането на това законодателство;

36. призовава европейските институции и държавите-членки да окажат съдействие на Грузия в подготовката и извършването на статистически проучвания и в обработката на резултатите от тях. Без точни и верни по съдържание данни на равнището на отделните региони не са възможни нито ефективна регионална политика, нито регионално развитие;

37. препоръчва ЕС да окаже помощ за разработването на план за териториалното устройство на Грузия;

38. обръща внимание върху изключителната сериозност на проблема с опазването на околната среда в Грузия. Природните ресурси – вода, гори, морско крайбрежие, планини, въздух и др. имат огромно значение за икономиката на страната. Препоръчва на Грузия да продължи работата по стратегията, отнасяща се до природната среда, и работата по закон за опазване на околната среда. Насърчава разработването – с активната помощ на ЕС – на политика за опазване на околната среда и за балансирано развитие в Грузия;

39. отбелязва необходимостта от подпомагане на иновациите в грузинската наука и стопанство. Поощрява европейските институции да обрънат внимание на този проблем;

40. поощрява грузинските власти да провеждат последователна политика за местно икономическо развитие и за развитие на МСП на регионално равнище. Инвестициите в местна инфраструктура и нисколихвените кредити могат да подпомогнат този процес;

Регионално сътрудничество

41. отбелязва, че регионалното и трансграничното сътрудничество са съществен елемент от процеса на решаване на общи проблеми, например в областта на управлението на водите, борбата с организираната престъпност, транспорта, чуждите инвестиции, енергетиката, опазването на околната среда и изменението на климата;

42. насърчава местните власти в Грузия да положат усилия за стимулиране на междурегионалното сътрудничество между грузинските региони и на тяхното участие в международни мрежи за сътрудничество. Във връзка с това препоръчва на централната власт да регулира въпросите, отнасящи се до териториалното деление на страната, определеното за регион и правомощията на регионалните власти;

43. със задоволство приветства започване на прилагането на Южнокавказкото интегрирано управление на границите, приветства също новия управителен орган на Регионалния център за околната среда на Кавказ. Насърчава продължаването на Южнокавказката програма за борба с наркотиците. Всички тези инициативи са много важни спомагателни начини за насърчаване на регионалното сътрудничество и стабилността в Южен Кавказ;

44. предлага да се разработи истинско „териториално“ измерение на Източното партньорство и във връзка с това насърчава държавите-членки на ЕС и страните партньори, включително Грузия, да подпишат многостранно споразумение, което да направи възможно действието на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) в обхвата на Източното партньорство, включващо и Грузия. ЕГТС може да помогне за укрепване на сътрудничеството и за развитието на трансграничните отношения, за обмяната на опит и за контактите между хората чрез сътрудничество между местните и регионалните власти в Грузия и в държавите-членки;

45. в съответствие с препоръките на Европейската комисия ще предприеме последователни действия за изработване на формула, предоставяща възможност за редовен диалог и по-тясно сътрудничество между местните и регионалните власти (МРВ) в държавите-членки и страните от Източното партньорство, по-конкретно като организира годишна конференция на МРВ в ЕС и страните от Източното партньорство;

46. подкрепя призива на Европейската комисия за по-тясно многостранно сътрудничество като допълнение към Северното измерение и Черноморското взаимодействие. Насърчава координацията на многостранни инициативи в рамките на ЕПС, като например Черноморското взаимодействие и Източното партньорство, с цел развитие на двустранните отношения между ЕС и Грузия;

Специфичното положение в регионите, населени с етнически малцинства

47. със задоволство отбелязва приемането от страна на грузинските власти на Национална стратегия за интеграция, сред чиито цели е и да подобри инфраструктурата в регионите, населени с етнически малцинства. Отбелязва, че въпреки тези усилия интеграцията и правата на малцинствата в Грузия продължават да предизвикват безпокойство;

48. приветства досегашните усилия на грузинските власти, насочени към повишаване на равнището на владеене на официалния език сред малцинствата и превеждането на езиците на малцинствата на учебниците, включени в официалната учебна програма на Грузия. Това е сериозна крачка към стандартизация на образованието на територията на цялата страна. Действията в тази посока следва да бъдат решително продължени и да се задълбочават, тъй като незнанието на грузинския език сред малцинствата продължава да бъде голям проблем;

49. препоръчва институциите на ЕС да обърнат особено внимание на случаите на дискриминация в резултат на етническа или религиозна принадлежност на територията на Грузия и да оказват всеобхватна помощ (включително техническа, специализирана и финансова) за намирането на правни и институционални решения, които да благоприятстват зачитането на правата на малцинствата в Грузия и за задълбочаване на тяхната социална и гражданска интеграция;

50. насърчава институциите на ЕС, както и другите международни институции ангажирани с грузинския въпрос, да разпространяват компютърната грамотност, която повишава нивото на юридическото, политическото и гражданското съзнание на представителите на националните и религиозните малцинства в Грузия;

51. призовава централните власти на Грузия да разработят предпазни механизми за включването на представители на малцинствата в социалния, политическия и обществен живот на страната;

52. насърчава грузинските власти да разработят политика, която би дала възможност за съответно разглеждане на действителните проблеми на малцинствата, както и за тяхното бързо и ефективно разрешаване с активното участие на всички заинтересовани участници, преди всичко – на представители на централното правителство, местните власти и малцинствата, а също така и на организациите на гражданското общество, частния сектор, местните общности и международните организации;

53. подчертава, че духът на споделена отговорност и координация между органите, местните власти и неправителствените организации, насочени към етническите и религиозните малцинства в Грузия, има ключово значение;

Специфичното положение в регионите, засегнати от конфликта

54. приветства ангажираността на ЕС за слагането на край на руско-грузинската война от август 2008 г. и премахването на последиците от нея, за установяване на мисия за наблюдение на ЕС в Грузия (EUMM) и за следвоенна помощ за Грузия;

55. оценява и подчертава активното участие на ЕС, заедно с това на Обединените нации и ОССЕ, в Женевските разговори, започнали през 2008 г. като форум за диалог и платформа за процеса на разрешаване на конфликта;

56. приветства продължаващото сътрудничество между НАТО и Грузия по демократичните, институционалните и отбранителните реформи с цел подготвяне на Грузия за евентуално членство в Алианса и по-голяма стабилност в региона;

57. подчертава, че ЕС неизменно признава териториалната цялост на Грузия и ненарушимостта на нейните граници и решително подкрепя мирното разрешаване на конфликтите;

58. препоръчва EUMM, както и специалният представител на ЕС в Южен Кавказ да продължават да следят внимателно развитието на събитията в районите на конфликта;

59. призовава Русия да спазва условията по подписаните от нея споразумения за приключване на конфликта от август 2008 г. и да изтегли своите военни сили на позициите, които са заемали преди започването на гореспоменатия конфликт, както и да престане да блокира достъпа на EUMM до територията на Абхазия и Южна Осетия;

60. със задоволство отбелязва приемането и прилагането от страна на грузинските власти на Националната стратегия относно вътрешноразселените лица за периода 2009-2012 г., която обхваща всички вътрешноразселени лица;

61. приветства приемането от правителството на Грузия през януари 2010 г. на „Държавна стратегия за окупираните територии: ангажираност чрез сътрудничество“, както и намерението за изменение на Закона за окупираните територии, по отношение на който бяха направени сериозни забележки от Европейския съвет;

62. решително подкрепя продължаването на помощта за регионите, засегнати от последните конфликти. Счита, че следва да бъдат предвидени допълнителни мерки, по-специално за подпомагане на бежанците, на вътрешноразселените лица, за възстановяване на жилищата и инфраструктурата, за подпомагане на диалога между местната общественост, както и мерки за изграждане на доверие;

Заклучителни бележки

63. подчертава, че от „Революцията на розите“, която сложи началото на промените в Грузия, са изминали едва шест години, в продължение на които Грузия преживя война и беше засегната от последициите на световната икономическа криза. Въпреки толкова краткия срок и срещнатите трудности Грузия успя да отбележи голям напредък по пътя към демокрацията, пазарната икономика и развитието;

64. обръща внимание на огромното значение на подкрепата на ЕС за местното управление и за регионалното развитие в Грузия, която се намира в нестабилен в политическо отношение регион, с чести смени на властта, който след разпадането на Съветския съюз е бил поле на повече от десет въоръжени или замразени конфликти. Грузия е разположена на територия с изключително многообразие по отношение на народности, езици, религии и история, досега без установени демократични традиции от европейски тип. Затова инвестициите за развитие и укрепване на местната власт и самоуправлението, както и за регионалното развитие в Грузия са от основополагащо значение както за подобряването качеството на живот на нейните жители, така и за процеса на демократизация на Грузия. Те ще допринесат също и за популяризиране на европейските ценности и изграждане на доверие на грузинците към ЕС;

65. посочва, че политическото и икономическото развитие на Грузия, която се намира в непосредствена близост до ЕС, в регион от стратегическо значение за маршрутите за енергийни доставки и в близост до политически нестабилни региони, има ключово значение за ЕС. Подкрепата за Грузия в нейния стремеж за сближаване с ЕС следва да бъде един от приоритетите на ЕС.

Брюксел, 6 октомври 2010 г.

Председател
на Комитета на регионите
Mercedes BRESSO

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2011 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 100 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на DVD	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	770 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на DVD (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	400 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), DVD, едно издание на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	300 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език(езици) в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в едно общо многоезиково DVD.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

